

วารสารสังคมศาสตร์ไทย

Thai Social Science Journal

ISSN: 3057-0190 (online)

Thai Social Science Journal Vol.2 No.2 (May-August)2025

วัตถุประสงค์

วารสารสังคมศาสตร์ไทยเป็นวารสารวิชาการ วารสารมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการ ที่เป็นความคิดริเริ่มใหม่ วารสารเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่แตกต่าง หลากหลาย ไม่จำกัดแนวคิด อุดมการณ์ มุมมองฯ วารสารเน้นประเด็นที่ถกเถียงในสังคมทั้งปัญหาในอดีต ปัจจุบัน อนาคต อันเป็นแนวทางนำไปสู่การแก้ไขปัญหาาร่วมกันในสังคมอย่างสันติและยั่งยืน วารสารเป็นสื่อกลางในการนำเสนอต่อสังคมให้แก่ประชาชนทั่วไป นักวิจัย นักวิชาการ อาจารย์ นิสิตนักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป

วารสารเน้นสาขาวิชาในด้านสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมหรือประชาชนด้านใดด้านหนึ่ง เช่น พระพุทธศาสนา วัฒนธรรม สังคมศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ พัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารการศึกษา การศึกษาการสอนเชิงประยุกต์ เศรษฐศาสตร์ เศรษฐมิติและการเงิน บริหารธุรกิจ ฯ รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสังคม อาทิ วิทยาศาสตร์สุขภาพ หรือ การพยาบาลฯ

เดิมวารสารมีกำหนดการเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ วันที่ 30 มิถุนายน) ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม-ธันวาคม(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ วันที่ 31 ธันวาคม) และได้ปรับเป็นกำหนดการตีพิมพ์และเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ ประกอบด้วยฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน) ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม-สิงหาคม) ฉบับที่3 (กันยายน-ธันวาคม) โดยบทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) 2-3 ท่าน

วารสารรับพิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความของวารสาร สังคมศาสตร์ไทย ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของกองบรรณาธิการ และไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

เกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 2-3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการ ก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ

เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

บทความที่ส่งมาขอเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของวารสาร และต้องให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้

เจ้าของ

ศูนย์สังคมศาสตร์ศึกษา (Center for Social Science Studies)

เลขที่ 78/1 หมู่ 9 ต.บ่อพลอย อ.บ่อพลอย จ.กาญจนบุรี 71160

โทร.081-8437249

<https://so18.tci-thaijo.org/index.php/Thaiso>

อีเมล-thaisocialscience@gmail.com

เฟสบุ๊ก-ศูนย์สังคมศาสตร์ศึกษา

บรรณาธิการ

นางสาวรัศมี ไคร่ครวญ

อีเมล: thaisocialscience@gmail.com

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายสมชาย ขจรไพศาล

อีเมล: thaisocialscience@gmail.com

กองบรรณาธิการ

ดร.กนกวรรณ ปรีดีเปรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

อีเมล: kanokwanpreeprem35@gmail.com

ดร.นীরนุช เนืองวัง

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

อีเมล: neeranuchneangwang@gmail.com

ดร.พิษณุ โหระกุล

สภานายความแห่งประเทศไทย

อีเมล: pitsanuyorakul@gmail.com

ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากลับกรองบทความ (Peer Review)

พระครูสิริกาญจนารักษ์,ดร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อีเมล:sirikarnchanaphirak@gmail.com	
พระศุภกิจ สุปญโญ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อีเมล:suphakitsupanyo@gmail.com	
พระมหาบุญรอด มหาวีโร , ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อีเมล:boonrawdmahaveero@gmail.com	
ดร.สุนทร สุวรรณพร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อีเมล:sunthornsuwannaporn@gmail.com	
พระวิสุทธิพงษ์เมธี ,ดร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อีเมล:wisutthipongmethee@gmail.com	
ร.ศ. ดร.ชุตีมา มุกสิกานนท์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล:chutimamug1950@gmail.com	
ผ.ศ.ดร.นิพนธ์ ฐานะพันธ์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล:niponta1952@gmail.com	
ผ.ศ. ดร. ปาณัญญ์กัญญ์ เจริญพัฒน์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล:panudgun@gmail.com	
ผ.ศ.ดร. ณัฏพิชา วโรตมอพัฒน์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล:nadpiccha2014@gmail.com	
ผ.ศ. ดร. รัชฎา ภาแรงแง	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล:ratchada393@gmail.com	
ดร.เฉลียว นครจันทร์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล: chaliao1419@gmail.com	
ดร.ภูวนัย เพชรไพล่	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล:phuwanaipetpai@gmail.com	
ดร.จินดา ทับทิมดี	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล:jindatubtemdee@gmail.com	
ดร.พร้อมพล พระพรหม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
อีเมล:phomphon1981@gmail.com	

สารบัญ

บทบรรณาธิการ.....	ก
ดีถล่ม ความเชื่อมั่นพัง: มุมมองประชาชนต่อความล้มเหลวของระบบควบคุมมาตรฐาน ในโครงการของรัฐ.....	1-14
ผลกระทบของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ต่อเศรษฐกิจไทย: ความสูญเสียทางการเงินและความเสียหาย ทางจิตใจ.....	15-27
การปรับปรุงกฎหมายและบทบาทของหน่วยงานรัฐในการต่อสู้กับแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในไทย.....	28-41
การปรับปรุงระบบการดูแลพระสงฆ์ในสังคมไทย: การควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของ พระสงฆ์บางประการ.....	42-56
ภาคผนวก.....	57

บทบรรณาธิการ

วารสารสังคมศาสตร์ไทยฉบับนี้เป็นฉบับที่กองบรรณาธิการได้พิจารณาบทความให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) พิจารณาก่อนการตีพิมพ์เพื่อคุณภาพสูงสุด โดยในฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิชาการ 4 บทความ ซึ่งทางกองบรรณาธิการได้มีการคัดเลือกมานำเสนอเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเชิงสถานการณ์ของประเทศไทยในปัจจุบันคือ

นายธนโรจน์ หล่อธนะไพศาล ในบทความ **ตีกล่ม ความเชื่อมั่นพัง: มุมมองประชาชนต่อความล้มเหลวของระบบควบคุมมาตรฐานในโครงการของรัฐ** ที่เห็นว่า กรณีการถล่มของอาคารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งกลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนในแง่ของความเชื่อมั่นต่อระบบราชการ โดยเฉพาะในฐานะที่รัฐควรเป็นต้นแบบของมาตรฐานด้านความปลอดภัย วิศวกรรมและความรับผิดชอบต่อสาธารณะ เหตุการณ์ดังกล่าวจึงมิใช่เพียงอุบัติเหตุเฉพาะกรณี แต่เป็นภาพสะท้อนของความล้มเหลวเชิงโครงสร้างของกลไกควบคุมภาครัฐในระบบราชการไทย ผลการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญได้แก่ความคาดหวังของประชาชนที่เห็นว่ารัฐควรเป็นผู้กำหนดมาตรฐานที่สูงกว่าเอกชน แต่กลับล้มเหลวในการปฏิบัติตามหลักการนั้น ความบกพร่องของระบบตรวจสอบโครงการที่ไม่มี การแยกบทบาทระหว่างผู้ควบคุมกับผู้ถูกควบคุม อีกทั้งขาดกลไกอิสระในการประเมิน มีการแสดงออกของประชาชนผ่านสื่อสังคมที่สะท้อนความไม่ไว้วางใจต่อรัฐอย่างกว้างขวาง เหตุการณ์สร้างผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของรัฐและคำถามเรื่องความรับผิดชอบต่อผู้ได้รับผลกระทบ โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบายเช่นการจัดตั้งหน่วยตรวจสอบอิสระ การเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อเปิดเผยข้อมูลแบบตามเวลาจริง

นายธีรชัย แดงไพศาล ในบทความ **ผลกระทบของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ต่อเศรษฐกิจไทย: ความสูญเสียทางการเงินและความเสียหายทางจิตใจ** ที่ผู้เขียนเห็นว่าปัญหาการหลอกลวงจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยกลายเป็นหนึ่งในปัญหาสังคมที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในด้านการเงินและจิตใจของประชาชน ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นในระบบการเงินของประเทศ ทั้งนี้ยังมีความกระทบต่อธุรกิจและความเชื่อมั่นในระบบการเงิน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่ตกเป็นเหยื่อที่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยทางการเงิน นอกจากผลกระทบทางการเงินแล้ว ผลกระทบทางจิตใจจากการถูกหลอกลวงนั้นเป็นเรื่องที่ไม่สามารถมองข้ามได้ เหยื่อของการหลอกลวงมักประสบกับความเครียด วิตกกังวล และความรู้สึกเสียความเชื่อมั่นในคนรอบข้าง รวมถึงความรู้สึกผิดหวังจากการที่เชื่อใจบุคคลหรือองค์กรที่ไม่จริง การสูญเสียความมั่นใจในผู้คนและระบบต่างๆ ที่เคยเชื่อถือทำให้เกิดความระแวงและความไม่มั่นคงในจิตใจ

น.ส. กุลจิรา เนตรกมลกุล แสดงข้อคิดในบทความ การปรับปรุงกฎหมายและบทบาทของหน่วยงานรัฐในการต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์ในไทยว่า การต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์จึงต้องการการปรับปรุงทั้งในด้านกฎหมายและการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ในส่วนของบทบาทของหน่วยงานภาครัฐในควบคุมและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ ต้องประสานการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ รวมถึงการสร้างระบบการประสานงานร่วมกันในการติดตามและปราบปรามการกระทำผิด การเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหานี้ เช่น การเพิ่มโทษสำหรับผู้กระทำผิด และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตรวจจับการกระทำผิด

น.ส.ภาสินี ทรงรักษา ในบทความ การปรับปรุงระบบการดูแลพระสงฆ์ในสังคมไทย:การควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์บางประการ ผู้เขียนเห็นว่า การปรับปรุงระบบการดูแลพระสงฆ์นั้น จำเป็นต้องมีกระบวนการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการควบคุมและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ในทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติตามหลักศีลธรรม รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างพระสงฆ์และชุมชนในการตรวจสอบพฤติกรรมต่างๆ การสร้างเครือข่ายชุมชนในการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ จะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติตามหลักศีลธรรม การใช้เทคโนโลยีในการติดตามและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลและควบคุม

(นางสาวรัศมี ไคร์ครวญ)

บรรณาธิการวารสารสังคมศาสตร์ไทย

**ตึกถล่ม ความเชื่อมั่นพัง: มุมมองประชาชนต่อความล้มเหลวของระบบควบคุมมาตรฐานใน
โครงการของรัฐ**

Building Collapse, Broken Trust: Public Perspectives on the Failure of Standards
Control in Government Projects

นายธนโรจน์ หล่อธนะไพศาล¹

Mr.Tanaroj Lortanapaisan

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมและกฎหมายจากกรณีการถล่มของอาคารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ระหว่างการก่อสร้าง ซึ่งกลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนในแง่ของความเชื่อมั่นต่อระบบราชการ โดยเฉพาะในฐานะที่รัฐควรเป็นต้นแบบของมาตรฐานด้านความปลอดภัยวิศวกรรมและความรับผิดชอบต่อสาธารณะ เหตุการณ์ดังกล่าวจึงมิใช่เพียงอุบัติเหตุเฉพาะกรณี แต่เป็นภาพสะท้อนของความล้มเหลวเชิงโครงสร้างของกลไกควบคุมภาครัฐในระบบราชการไทย ผลการวิเคราะห์ประเด็นสำคัญได้แก่ความคาดหวังของประชาชนที่เห็นว่ารัฐควรเป็นผู้กำหนดมาตรฐานที่สูงกว่าเอกชน แต่กลับล้มเหลวในการปฏิบัติตามหลักการนั้น ความบกพร่องของระบบตรวจสอบโครงการที่ไม่มีการแยกบทบาทระหว่างผู้ควบคุมกับผู้ถูกควบคุม อีกทั้งขาดกลไกอิสระในการประเมิน มีการแสดงออกของประชาชนผ่านสื่อสังคมที่สะท้อนความไม่ไว้วางใจต่อรัฐอย่างกว้างขวาง เหตุการณ์สร้างผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของรัฐและคำถามเรื่องความรับผิดชอบต่อผู้ได้รับผลกระทบ โดยมีข้อเสนอเชิงนโยบายเช่นการจัดตั้งหน่วยตรวจสอบอิสระ การเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อเปิดเผยข้อมูลแบบตามเวลาจริง หากรัฐยังคงดำรงโครงสร้างการกำกับควบคุมแบบรวมศูนย์และไม่เปิดรับการตรวจสอบจากภายนอก ความเสื่อมศรัทธาที่เกิดขึ้นจะกลายเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของประชาธิปไตยในระยะยาว การปฏิรูปจึงต้องมีเป้าหมายเพื่อสร้างระบบที่โปร่งใส มีความรับผิดชอบ และยึดโยงกับประชาชนอย่างแท้จริง

คำสำคัญ:ความเชื่อมั่น, มุมมองประชาชน, ความล้มเหลว, ระบบควบคุมมาตรฐาน, โครงการของรัฐ

¹คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น ; Faculty of law –Western University ,Thailand

Corresponding author, e-mail: tallmanandtallman @gmail.com, Tel. 081-8437249

Abstract

This article examines the social and legal implications arising from the collapse of the Office of the Auditor General (OAG) building during its construction—a pivotal event that marked a turning point in the relationship between the state and the public in terms of trust in the bureaucratic system. As the state is expected to serve as a model of safety, engineering standards, and public accountability, this incident is not merely an isolated accident but a structural reflection of the failure of governmental oversight mechanisms within Thailand's bureaucratic system. The analysis reveals several key issues: first, the public's expectation that the state should set standards higher than those of the private sector, contrasted with its failure to uphold those very standards in practice; second, the flaws in the oversight system, particularly the lack of separation between regulators and those being regulated, and the absence of independent evaluation mechanisms; third, the widespread expression of public distrust toward the state as seen through social media and public discourse; fourth, the damage to the state's image and unresolved questions about accountability and responsibility; and fifth, policy recommendations such as the establishment of independent inspection bodies, greater civic participation, and the use of real-time information disclosure technologies. If the state continues to maintain a centralized, opaque oversight structure and resists external scrutiny, the erosion of public trust will evolve into a structural problem for democratic governance in the long term. Reform must therefore aim to create a system that is transparent, accountable, and truly responsive to the people.

Keywords: Trust , Public Perspectives , Failure , Standards Control , Government Projects

1.บทนำ

ในเดือนมีนาคม พ.ศ.2568 การเกิดเหตุการณ์ตึกสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ที่ก่อสร้างใกล้เสร็จถล่มกลางกรุงเทพมหานครได้จุดกระแสความกังวลและการวิพากษ์วิจารณ์อย่างรุนแรงจากประชาชนและสื่อมวลชน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงข้อบกพร่องในระบบการควบคุมมาตรฐานที่ถูกตั้งคำถามจากผู้ที่ได้รับผลกระทบและสังคมโดยรวม สิ่งที่น่าสังเกตจากเหตุการณ์นี้คือบทบาทของการตรวจสอบจากหน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้มีความรอบคอบหรือเพียงพอต่อ

การป้องกันอุบัติเหตุเช่นนี้ หรือความล้มเหลวของระบบตรวจสอบมาตรฐานก่อสร้างที่ดำเนินการโดยรัฐได้ทำให้เกิดการสูญเสียความเชื่อมั่นของประชาชนต่อระบบรัฐที่เคยเชื่อถือและพึ่งพาได้ (เจริญทรัพย์ ,งอยจันทร์ศรี ,พิชญ์ สุธีวรรณ ,2563)

จากเหตุการณ์ดังกล่าวสื่อมวลชนและโลกในสื่อสังคมได้กลายเป็นเวทีสำคัญที่ประชาชนใช้ในการสะท้อนความเห็นและตั้งคำถามถึงความสามารถของรัฐบาลในการรับผิดชอบต่อความผิดพลาดดังกล่าว ข้อกังวลที่ถูกนำเสนอบ่อยครั้งคือการขาดความโปร่งใสในการตรวจสอบมาตรฐานโครงการก่อสร้างต่างๆของรัฐ การใช้เงินภาษีของประชาชนในการสนับสนุนโครงการที่มีความเสี่ยงสูง เช่นโครงการก่อสร้างอาคารที่ไม่ผ่านการตรวจสอบอย่างละเอียด ทำให้เกิดความรู้สึกว่าเงินภาษีของประชาชนถูกใช้ไปอย่างไม่คุ้มค่าและไม่ปลอดภัย

เสียงจากประชาชนในโลกในสื่อสังคมสะท้อนถึงความไม่พอใจและความวิตกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาชนเริ่มรู้สึกว่าเหตุการณ์นี้ไม่ใช่แค่ความผิดพลาดในด้านการควบคุม แต่ยังเป็นการสะท้อนถึงความล้มเหลวของระบบการตรวจสอบมาตรฐานที่รัฐควรดำเนินการอย่างเคร่งครัด หลายคนเริ่มตั้งคำถามว่ารัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีมาตรการอะไรในการรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่สามารถหลีกเลี่ยงได้ นอกจากการชดเชยหรือการฟ้องร้องแล้ว ยังมีคำถามเกี่ยวกับปัญหาทุจริต เพื่อการปฏิรูปโครงสร้างการควบคุมมาตรฐานในอนาคตเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นอีก (BBC News,2568)

ความล้มเหลวของการควบคุมมาตรฐานในโครงการก่อสร้างของรัฐไม่เพียงแต่สะท้อนถึงการขาดความสามารถในการป้องกันเหตุการณ์ดังกล่าว แต่ยังบ่งบอกถึงการขาดการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่นสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ซึ่งต้องมีบทบาทในการตรวจสอบและให้คำแนะนำในกระบวนการก่อสร้างโครงการของรัฐให้มีมาตรฐานและความปลอดภัยที่สูงที่สุด การล้มเหลวนี้ทำให้ประชาชนเริ่มตั้งคำถามถึงความโปร่งใสและการรับผิดชอบต่อหน่วยงานของรัฐ(ไทยพีบีเอส ,2025)

ในบทความนี้จะมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์ถึงความล้มเหลวของระบบตรวจสอบมาตรฐานในการก่อสร้างโครงการของรัฐโดยจะทำการเป็นมองข้ามการทุจริตไป ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการสูญเสียความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการล้มเหลวในการควบคุมมาตรฐานเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการละเลยในหน้าที่ของหน่วยงานรัฐที่มีอำนาจในการตรวจสอบและบังคับใช้มาตรฐานทางกฎหมายในโครงการก่อสร้าง บทความนี้จะมุ่งเน้นไปที่การศึกษามุมมองของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นี้ ซึ่งเป็นตัวแทนของความเชื่อมั่นที่พังทลายลงจากการบริหารงานของรัฐ และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบตรวจสอบมาตรฐานการก่อสร้างของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน

2.ความคาดหวังของประชาชนต่อโครงการภาครัฐ

การดำเนินโครงการภาครัฐไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับการใช้งบประมาณจากภาษีของประชาชน แต่ยังสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อรัฐในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีมาตรฐานสูง ซึ่งประชาชนคาดหวังให้โครงการเหล่านี้จะเป็นตัวอย่างที่ดีของความปลอดภัย ความโปร่งใส และการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมที่ชัดเจน ประชาชนมองว่า

รัฐในฐานะผู้กำกับดูแลและผู้สร้างโครงการต่างๆ ควรมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานที่เหนือกว่าและเป็นต้นแบบให้กับภาคเอกชนโดยเฉพาะในด้านวิศวกรรม ความปลอดภัย และการคุ้มครองสวัสดิภาพของทั้งประชาชนและแรงงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ความคาดหวังเหล่านี้ยังขยายไปถึงการมีความโปร่งใสในการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ และการคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนจากการตัดสินใจในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการดำเนินโครงการต่าง ๆ ซึ่งเป็นการสร้างความไว้วางใจในระบบราชการและกระบวนการทางการเมืองที่ยุติธรรมและโปร่งใส

2.1 โครงการภาครัฐควรเป็น “ต้นแบบของมาตรฐาน” ทั้งด้านวิศวกรรม ความปลอดภัย และจริยธรรม

ในสายตาของประชาชนทั่วไปโครงการที่ดำเนินการโดยภาครัฐนั้นไม่เพียงแต่เป็นการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศเท่านั้น แต่ยังเป็น “ภาพสะท้อน” ถึงความสามารถของรัฐในการบริหารจัดการทรัพยากรสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบ(สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,2023) ด้วยเหตุนี้ประชาชนจึงคาดหวังว่าโครงการภาครัฐจะต้องมี “มาตรฐานสูงสุด” ในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านวิศวกรรม ความปลอดภัย และจริยธรรม ซึ่งควรเป็นแบบอย่างให้แก่ภาคเอกชน การพังถล่มของอาคารสำนักงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) จึงไม่ใช่แค่โศกนาฏกรรมเชิงกายภาพ แต่ยังเป็นเหตุการณ์ที่เผยให้เห็นถึงรอยร้าวใน “ความน่าเชื่อถือ” ของภาครัฐในสายตาสาธารณชน

ในมิติด้านวิศวกรรมและความปลอดภัย การพังถล่มของอาคารขณะยังไม่แล้วเสร็จก็สะท้อนให้เห็นถึงความล้มเหลวในการควบคุมคุณภาพของงานก่อสร้างซึ่งควรจะถูกกำกับอย่างเข้มงวดตั้งแต่กระบวนการออกแบบ การคัดเลือกผู้รับเหมา การตรวจสอบวัสดุ การควบคุมงานก่อสร้าง ไปจนถึงการประเมินความปลอดภัย ณ แต่ละช่วงเวลา ความบกพร่องในทุกมิติเหล่านี้อาจชี้ให้เห็นว่าโครงการภาครัฐจำนวนมากอาจไม่ได้รับการจัดการตามมาตรฐานอย่างที่ควรเป็นซึ่งสวนทางกับวิธีการปกครองที่ดี (Good governance) ที่หน่วยงานของรัฐพร่ำบ่นเป็นสloganโดยสิ้นเชิง

นอกจากมิติทางเทคนิคแล้ว ความล้มเหลวในมิติ “จริยธรรม” ของผู้ดำเนินโครงการรัฐก็นับเป็นประเด็นสำคัญ หากเจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้เกี่ยวข้องละเลยต่อความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน นั่นย่อมเป็นการละเมิดหน้าที่โดยตรงต่อประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ ความล้มเหลวของตึกสตง. จึงไม่ใช่แค่เหตุสุดวิสัยทางเทคนิค แต่เป็นสิ่งที่ตอกย้ำถึงความไร้ธรรมาภิบาลในการดำเนินโครงการของภาครัฐเอง

2.2 รัฐมีบทบาทสองด้าน: ทั้งในฐานะ “ผู้ควบคุม” และ “ผู้สร้าง”

ในระบบกฎหมายและการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐมีสถานะพิเศษที่แตกต่างจากเอกชน กล่าวคือรัฐสามารถกำหนดนโยบาย ออกกฎหมาย และควบคุมการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่เรียกว่า “บริการสาธารณะ” ด้วยตนเอง(เน้นทวัฒน์ บรมานันท์ ,2555) ซึ่ง

รวมถึงโครงการก่อสร้างของรัฐด้วย สถานะที่ “สองหน้า” นี้ในฐานะทั้ง “ผู้ควบคุม” และ “ผู้สร้าง” ที่ก่อให้เกิดความท้าทายอย่างยิ่งในเรื่องของความโปร่งใส ความเป็นกลาง และการตรวจสอบถ่วงดุลที่แท้จริงในกระบวนการต่าง ๆ ภายในรัฐ

โดยทั่วไปหน่วยงานรัฐในฐานะ “ผู้ควบคุม” มีหน้าที่ในการวางมาตรฐานกำกับและอนุมัติการดำเนินงานก่อสร้าง เช่น การออกแบบโครงสร้าง การอนุญาตใช้วัสดุก่อสร้าง และการควบคุมคุณภาพในการปฏิบัติงาน ตามกฎหมายควบคุมอาคาร แต่เมื่อรัฐเป็นเจ้าของโครงการเอง รัฐกลับกลายเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมในโครงการ และอาจหลีกเลี่ยงการใช้มาตรฐานเดียวกับที่ใช้กับภาคเอกชน หรืออาจใช้ความยืดหยุ่นในกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง หรือเร่งรัดโครงการอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งเป็นลักษณะของ “ความขัดแย้งเชิงโครงสร้าง” (Structural conflict of interest) ที่ประชาชนไม่สามารถไว้วางใจได้อย่างเต็มที่

กรณีศึกษาของสตง. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินความโปร่งใสของการใช้งบประมาณของรัฐเอง กลับเป็นผู้ดำเนินโครงการที่มีข้อบกพร่องร้ายแรงในเชิงมาตรฐานวิศวกรรม ความปลอดภัย และกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง นำไปสู่การถล่มของอาคารและความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน เหตุการณ์นี้จึงเปรียบเสมือน “คำพิพากษาเชิงสัญลักษณ์” ต่อระบบราชการไทย ที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงการตั้งคำถามในเชิงจริยธรรม และกฎหมายได้อีกต่อไป

2.3 ความคาดหวังในแง่ความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และการคุ้มครองสวัสดิภาพของแรงงาน

ประชาชนผู้เสียภาษีมีสิทธิที่จะทราบข้อมูลและกระบวนการดำเนินโครงการของรัฐอย่างโปร่งใส โดยเฉพาะเมื่อเกี่ยวข้องกับงบประมาณจำนวนมากและความปลอดภัยในชีวิตของประชาชน ทั้งนี้หลักความโปร่งใส (Transparency) และการตรวจสอบได้ (Accountability) เป็นหลักสากลที่ใช้ประเมินคุณภาพของภาครัฐสมัยใหม่ การที่รัฐดำเนินโครงการอย่างปกปิดข้อมูล ไม่เปิดเผยกระบวนการตัดสินใจ หรือหลีกเลี่ยงการแสดงความรับผิดชอบต่อสาธารณะ ย่อมถือเป็นการบั่นทอนหลักประชาธิปไตยอย่างลึกซึ้ง (สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ, 2558)

ในกรณีการถล่มของอาคาร สตง. หนึ่งในประเด็นที่ถูกวิพากษ์อย่างหนัก คือ การขาดข้อมูลที่โปร่งใสเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้รับเหมาและวิศวกรผู้ออกแบบโครงสร้าง รวมถึงการตรวจสอบความปลอดภัยระหว่างกระบวนการก่อสร้าง (BBC News, 2568) เหตุการณ์ดังกล่าวยังสะท้อนถึงความบกพร่องในการกำกับดูแลสิทธิของแรงงานที่ปฏิบัติงานในโครงการ ซึ่งหลายคนได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตอย่างไร้ความเป็นธรรม รัฐในฐานะ “ผู้จ้างแรงงาน” มีหน้าที่ตามกฎหมายแรงงานและกฎหมายสิทธิมนุษยชนที่จะต้องจัดให้มีมาตรการความปลอดภัยที่เพียงพอ และรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างไม่หลีกเลี่ยง

ความคาดหวังของประชาชนต่อรัฐไม่ได้มีแค่เรื่องความสามารถในการบริหารโครงการเท่านั้น แต่รวมถึงการยอมรับต่อความผิดพลาด และการเยียวยาอย่างเหมาะสมและโปร่งใส เมื่อเกิดเหตุการณ์ผิดพลาดขึ้น การปฏิเสธความรับผิดชอบ หรือโยนความผิดให้ผู้อื่นโดยไม่มีการเปิดเผยข้อเท็จจริง ไม่น่าจะกรณีดังกล่าวอาจตรวจไม่พบ

ความผิดซึ่งคงโทษเพียงแผ่นดินไหวเท่านั้นที่ต้องตกเป็นผู้รับกรรมกลับยิ่งทำให้ความเชื่อมั่นต่อรัฐเสื่อมถอยลงเรื่อย ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในอนาคต และนำไปสู่ความตึงเครียดระหว่างรัฐกับสังคมในระยะยาว

3.ความล้มเหลวของระบบควบคุมมาตรฐานในเชิงโครงสร้าง

ความล้มเหลวของระบบควบคุมมาตรฐานในโครงการภาครัฐสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงสร้างการทำงานของหน่วยงานราชการ ซึ่งมีลักษณะของการควบคุมที่ไม่เป็นอิสระ และมักขาดการแยกบทบาทระหว่างผู้กำกับและผู้ถูกกำกับ การตรวจสอบในโครงการต่าง ๆ จึงเกิดความทับซ้อนและขาดความโปร่งใสในหลายกรณี เช่น หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการก่อสร้างและการดำเนินโครงการบางครั้งกลับมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างหรือการดำเนินงานเอง ทำให้เกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์และความรับผิดชอบ

3.1 กลไกของรัฐในการตรวจสอบการก่อสร้าง: หน่วยงานใดรับผิดชอบ?

ระบบการควบคุมมาตรฐานงานก่อสร้างในประเทศไทยประกอบด้วยหน่วยงานหลายระดับ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยในทางหลักการหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการกำกับดูแล ได้แก่ กรมโยธาธิการและผังเมือง ซึ่งมีหน้าที่หลักในการกำหนดมาตรฐานทางวิศวกรรมโยธา การควบคุมอาคาร และการออกข้อกำหนดทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการก่อสร้าง นอกจากนี้ในระดับท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้าง ควบคุมดูแล และตรวจสอบการดำเนินการตามใบอนุญาต (กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2568) ขณะที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐ

ปัญหาเชิงโครงสร้างเกิดขึ้นเมื่อบทบาทและอำนาจของหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่ได้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ หรือมีการซ้อนทับของอำนาจโดยไม่มีระบบถ่วงดุลที่แท้จริง ตัวอย่างเช่น ในกรณีอาคารของ สตง. เอง ซึ่งเป็นหน่วยงานตรวจสอบกลับกลายมาเป็น “เจ้าของโครงการ” ย่อมทำให้เกิดข้อสงสัยว่ากระบวนการตรวจสอบภายในนั้นดำเนินการอย่างอิสระเพียงใด อีกทั้งกรมโยธาฯ หรือ อปท. อาจมีข้อจำกัดในการตรวจสอบอาคารของหน่วยงานระดับสูง เช่น สตง. หรือกระทรวงต่าง ๆ ที่มีสถานะเป็นส่วนราชการระดับชาติ ซึ่งอาจส่งผลให้การตรวจสอบในทางปฏิบัติเป็นไปแบบ “ลูบหน้าปะจมูก” มากกว่าจะมีความจริงจัง

ในทางรัฐธรรมนูญ กลไกตรวจสอบต้องมีหลักประกันในด้านความเป็นอิสระและไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง แต่ในระบบราชการไทยกลับไม่มีองค์กรอิสระเฉพาะด้านที่ทำหน้าที่ตรวจสอบมาตรฐานวิศวกรรมหรือความปลอดภัยของโครงการรัฐอย่างเบ็ดเสร็จ การที่หน่วยงานต่าง ๆ มีอำนาจจัดกระจายโดยไม่มีการเชื่อมโยงหรือรับผิดชอบร่วมกัน ยิ่งทำให้ “ความรับผิดชอบ” ต่อความผิดพลาดกลายเป็นเรื่องที่ไม่มีใครต้องรับผิดชอบในท้ายที่สุด

3.2 ข้อบกพร่องในระบบจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจรับงาน และการควบคุมคุณภาพ

ระบบจัดซื้อจัดจ้างของรัฐในประเทศไทยถูกวิพากษ์มาอย่างต่อเนื่องว่าขาดความโปร่งใส และเปิดช่องให้เกิดการแทรกแซงจากผลประโยชน์ส่วนบุคคลหรือกลุ่มทุนใกล้ชิดกับอำนาจรัฐ แม้จะมีความพยายามปฏิรูปด้วยการออก พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดขึ้น แต่ในทางปฏิบัติ ยังคงพบปัญหาหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นข้อกำหนดเงื่อนไขของงาน (Term of reference-TOR) ที่เอื้อให้เฉพาะกลุ่มผู้รับเหมา การคัดเลือกแบบไม่แข่งขันอย่างแท้จริง หรือการตรวจรับงานโดยไม่มีผู้เชี่ยวชาญอิสระร่วมตรวจสอบ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2023)

ในกรณีของอาคาร สตง. ที่ถล่มระหว่างก่อสร้าง หากพบว่ากระบวนการคัดเลือกผู้รับเหมาและผู้ออกแบบไม่ได้โปร่งใส และไม่มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะอย่างเพียงพอ ขณะเดียวกันการควบคุมคุณภาพวัสดุก่อสร้างหรือมาตรฐานการทำงานในแต่ละช่วงก็อาจไม่มีหลักฐานว่ามีการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ หากมีการใช้วัสดุไม่ได้มาตรฐาน หรือมีการละเมิดข้อกำหนดทางวิศวกรรม ย่อมชี้ให้เห็นถึงความล้มเหลวในเชิงกลไก ไม่ใช่ความผิดพลาดเฉพาะจุด

การตรวจรับงานก่อสร้างในระบบราชการไทยมักอยู่ภายใต้การพิจารณาของ “คณะกรรมการตรวจรับ” ที่ตั้งขึ้นโดยหน่วยงานเจ้าของโครงการเอง ซึ่งขาดความเป็นกลาง และมักมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้มีส่วนในโครงการ สิ่งนี้ทำให้ระบบตรวจรับกลายเป็นเพียง “พิธีกรรม” แทนที่จะเป็นการตรวจสอบจริงจัง และเมื่อมีข้อผิดพลาด ก็ไม่มีใครต้องรับผิดชอบ เนื่องจากไม่มีผู้เชี่ยวชาญอิสระเข้าร่วมตรวจสอบและไม่มีการเปิดเผยรายงานต่อสาธารณะ

3.3 การแทรกแซงทางการเมืองหรือผลประโยชน์ทับซ้อนในกระบวนการพิจารณาโครงการ

การแทรกแซงทางการเมืองในกระบวนการพิจารณาโครงการของรัฐเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่ฝังรากลึกในระบบราชการไทย หน่วยงานรัฐจำนวนมากยังคงอยู่ภายใต้อิทธิพลของนักการเมืองหรือผู้มีอำนาจ ซึ่งมักใช้โครงการก่อสร้างเป็นช่องทางแสวงหาผลประโยชน์ ผ่านการเลือกผู้รับเหมาใกล้ชิด การจัดสรรงบประมาณแบบไม่มีหลักเกณฑ์ และการเร่งรัดโครงการเพื่อผลการเมืองในระยะสั้น ตัวอย่างเช่นการก่อสร้างที่เริ่มดำเนินการก่อนการวางแผนอย่างรอบคอบ หรือการเร่งรัดส่งมอบเพื่อให้ทัน “ฤดูเลือกตั้ง” ซึ่งเป็นที่พบเห็นได้บ่อยในทางปฏิบัติ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ,2018)

กรณีศึกษาจากอุทกภัยครั้งล่าสุดในลักษณะนี้เช่นกัน หากโครงการดังกล่าวมีการอนุมัติงบประมาณหรือเลือกผู้รับเหมาโดยไม่มีการพิจารณาทางเทคนิคอย่างเพียงพอ หรือหากพบว่ามีการใช้ผู้รับเหมาที่เคยมีประวัติปัญหาในโครงการอื่น ๆ ย่อมสะท้อนถึงการทุจริตเชิงนโยบายที่เรียกว่า “State capture” ซึ่งเป็นภาวะที่กลไกรัฐถูกใช้เพื่อรับใช้ผลประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง มากกว่าประโยชน์สาธารณะ

ประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) ยังเป็นปัญหาใหญ่ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง โดยเฉพาะเมื่อผู้ที่มีหน้าที่อนุมัติโครงการ หรือควบคุมดูแล มีความเกี่ยวข้องกับเอกชนที่เข้าร่วมในโครงการนั้น ๆ หรือมีผลประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง หากไม่มีระบบเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส หรือมาตรการลงโทษที่จริงจัง ย่อมทำให้โครงการของรัฐกลายเป็นเครื่องมือในการสะสมทุนทางการเมืองและทางเศรษฐกิจอย่างเป็นระบบ โดยไม่มีใครต้องรับผิดชอบในกรณีที่เกิดความล้มเหลว

4. มุมมองของประชาชนและความเสื่อมศรัทธา

เมื่อโครงการภาครัฐเกิดความล้มเหลวหรือเกิดเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและชีวิตของประชาชน ความเสื่อมศรัทธาที่ตามมาจากประชาชนถือเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐต้องเผชิญหน้า การถล่มของอาคารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ระหว่างการก่อสร้างไม่เพียงแต่เป็นเหตุการณ์ที่น่าเศร้า แต่ยังสะท้อนถึงความล้มเหลวของรัฐในการดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และในขณะเดียวกันก็เปิดเผยถึงปัญหา ในการควบคุมที่มีประสิทธิภาพจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ เหตุการณ์ดังกล่าวทำให้ประชาชนเกิดคำถามอย่างลึกซึ้ง เกี่ยวกับความสามารถของรัฐบาลในการปกป้องสวัสดิภาพของประชาชนและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1 วิเคราะห์ความเห็นของประชาชนผ่านสื่อสังคมข่าว และบทสัมภาษณ์

หลังจากเกิดเหตุการณ์การถล่มของอาคารที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) กระแสวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชนได้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในโทรทัศน์ สื่อสังคมซึ่งเป็นเวทีหลักที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ความคิดเห็นส่วนใหญ่สะท้อนถึงความตกตะลึง ผิดหวัง และโกรธเคืองต่อการที่หน่วยงานรัฐระดับสูงที่มีหน้าที่ “ตรวจสอบผู้อื่น” กลับ “ไม่สามารถดูแลโครงการของตนเองได้” ซึ่งกลายเป็นภาพสะท้อนความย้อนแย้งอย่างชัดเจนในสายตาสาธารณะ (ไทยพีบีเอส, 2025)

เนื้อหาการแสดงความเห็นของประชาชนยังรวมถึงการตั้งคำถามต่อ มาตรฐานของประเทศไทยในระดับโครงสร้าง หลายคนระบุว่าหากหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบยังไม่สามารถควบคุมโครงการของตนเองได้ แล้วประชาชนทั่วไปจะเชื่อมั่นในระบบควบคุมของรัฐได้อย่างไร ขณะเดียวกันสื่อมวลชนจำนวนมากได้นำเสนอข่าวเจาะลึกเกี่ยวกับประวัติของผู้รับเหมา การจัดซื้อจัดจ้าง และการตรวจรับงานของโครงการนี้ (BBC News ,2568) ซึ่งยิ่งตอกย้ำความไม่ไว้วางใจของประชาชน โดยเฉพาะเมื่อพบว่าข้อมูลบางอย่างที่ถูกปกปิดหรือไม่เปิดเผยอย่างโปร่งใส นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรม ความปลอดภัย และกฎหมาย รวมถึงตัวแทนภาคประชาสังคมในหลายรายการข่าว พบว่าความล้มเหลวในครั้งนี้ไม่ได้ถูกมองว่าเป็นอุบัติเหตุ แต่เป็น “อาการ” ของ “ปัญหา” ที่เรื้อรัง “เชิงระบบ” ที่ฝังรากลึกและยังไม่ได้มีการแก้ไข ความคิดเห็นเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความตื่นตัวของสังคมที่เริ่มไม่ยอมรับความผิดพลาดในลักษณะ “ฟ้าผ่า” อีกต่อไป แต่เริ่มเรียกร้องความรับผิดชอบในเชิงโครงสร้างและการปฏิรูปจริงจัง

4.2 เสียงวิพากษ์: “ถ้าตึกของรัฐยังถล่ม แล้วเราจะไว้วางใจอะไรได้?”

ประโยคหนึ่งที่กลายเป็น “เสียงสะท้อน” ทางสังคมหลังเหตุการณ์ตึกถล่มของ สตง. คือ “ถ้าตึกของรัฐยังถล่ม แล้วเราจะไว้วางใจอะไรได้?” ซึ่งปรากฏอยู่ในแทบทุกแพลตฟอร์มสื่อสังคมและกลายเป็น “สัญลักษณ์” ของความเสื่อมศรัทธาต่อภาครัฐโดยรวม ประโยคนี้ไม่ใช่เพียงการวิพากษ์เหตุการณ์เดียว แต่เป็นการตั้งคำถามต่อความสามารถของรัฐทั้งระบบ ในการปกป้องชีวิต ทรัพย์สิน และความมั่นคงของประชาชนในทุกมิติ

ในระดับจิตวิทยาสังคม เหตุการณ์นี้ทำลาย “ความรู้สึกมั่นคง” (Sense of security) ที่รัฐควรสร้างให้กับประชาชน เมื่ออาคารของหน่วยงานรัฐยังล้มครืนได้กลางวันแสก ๆ ขณะที่ยังไม่เปิดใช้งานอย่างเป็นทางการ ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่รัฐสร้างอาจเป็นเพียง “ภาพลวงตา” ของความมั่นคง และความเสียหายที่ประชาชนอาจต้องแบกรับอยู่เสมอโดยไม่มีใครรับผิดชอบ ความไม่มั่นใจนี้ไม่เพียงจำกัดอยู่ในด้านวิศวกรรม แต่ลุกลามไปสู่ภาพรวมของ “ความสามารถในการบริหาร” และ “ความน่าเชื่อถือ” ของระบบราชการไทยทั้งหมด(สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,2023)

ในแง่กฎหมายมหาชน คำวิพากษ์เหล่านี้สะท้อนถึงการถดถอยของหลัก ความชอบธรรมในการใช้อำนาจอรัฐ (Legitimacy) โดยเฉพาะในบริบทที่รัฐต้องเป็นผู้รับผิดชอบในเชิงคุณธรรม (Moral responsibility) ด้วย เหตุการณ์เช่นนี้ทำให้เกิดความรู้สึกว่ารัฐไม่เพียงล้มเหลวในด้านเทคนิค แต่ยังละเลยในหน้าที่เชิงจริยธรรมที่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยและศักดิ์ศรีของประชาชนเป็นสำคัญ

4.3 การลดลงของความไว้วางใจในภาครัฐอันเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างของระบอบประชาธิปไตย

ความไว้วางใจของประชาชนต่อรัฐถือเป็น “ทุนทางสังคม” ที่หล่อเลี้ยงระบอบประชาธิปไตยให้ดำรงอยู่ได้อย่างมีเสถียรภาพ เมื่อใดที่ความเชื่อมั่นต่อรัฐลดต่ำลง ก็จะเกิดภาวะ “วิกฤตความชอบธรรม” ที่ไม่อาจแก้ไขได้ด้วยคำชี้แจงหรือมาตรการเฉพาะหน้าเท่านั้น เหตุการณ์ตึกถล่มจึงไม่ใช่แค่ “อุบัติเหตุทางกายภาพ” แต่เป็น “อาการเรื้อรัง” ของโรคที่สะสมยาวนานในระบบราชการและการเมืองของไทย(ปกรณ ปรียากร,2560) ซึ่งไม่อาจรักษาได้ด้วยวิธีการปิดข่าว หรือแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเพียงชั่วคราว

ในระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง รัฐจะต้องได้รับความยินยอมจากประชาชนผ่านความเชื่อมั่นที่เกิดจากการกระทำจริงไม่ใช่เพียงคำสัญญาหรือคำแถลงทางการเมือง เมื่อประชาชนเริ่มไม่เชื่อว่ารัฐสามารถควบคุมโครงการของตนเองได้อย่างปลอดภัย ความไว้วางใจนั้นย่อมถูกกัดกร่อนลงอย่างถาวร และทำให้เกิดภาวะ “รัฐไร้ประสิทธิภาพ” (Ineffective state) ซึ่งเป็นภาวะอันตรายที่อาจนำไปสู่การปฏิเสธรระบบการเมืองโดยรวม กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความเสื่อมศรัทธาที่เกิดจากกรณีตึกถล่ม มิได้จำกัดอยู่ที่หน่วยงาน สตง. เท่านั้น แต่ลามไปถึงทุกมิติของอำนาจอรัฐ ซึ่งถูกตั้งคำถามว่ามีความสามารถในการบริหารบ้านเมืองให้ปลอดภัยและเป็นธรรมได้หรือไม่ หากรัฐไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงการรับผิดชอบต่ออย่างแท้จริง และการปฏิรูปเชิงโครงสร้างที่จับต้องได้ ก็ยากที่จะฟื้นความไว้วางใจที่สูญเสียไปแล้วกลับมา

5.ผลกระทบเชิงสังคมและการเมือง

การถล่มของอาคารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ไม่เพียงแต่เป็นเหตุการณ์ที่สะท้อนขวัญในแง่ของความปลอดภัย แต่ยังเป็นการปลุกให้เกิดการตั้งคำถามในหลายมิติ ทั้งในเชิงสังคมและการเมือง เหตุการณ์นี้ทำให้ประชาชนเริ่มสงสัยในความสามารถของรัฐในการจัดการกับโครงการภาครัฐและการรับประกันความปลอดภัยของโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ ซึ่งมีผลกระทบอย่างมากต่อความเชื่อมั่นในรัฐบาลและระบบราชการโดยรวม ผลกระทบเชิงสังคมที่เกิดขึ้นคือการที่ประชาชนเริ่มเห็นว่าโครงการภาครัฐอาจไม่ได้รับการตรวจสอบและบริหารจัดการอย่างเหมาะสม สร้างความรู้สึกไม่มั่นใจในความสามารถของรัฐในการปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน

5.1ผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในรัฐและภาพลักษณ์ของระบบราชการ

การถล่มของอาคารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไม่เพียงสร้างความสูญเสียในเชิงกายภาพ หากแต่ยังสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคราชการระดับสูงที่ควรเป็นตัวอย่างของ “ความรับผิดชอบ” และ “มาตรฐาน” ที่สังคมคาดหวังในสังคมประชาธิปไตย ภาพลักษณ์ของระบบราชการมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินนโยบายสาธารณะ หากประชาชนมองว่าระบบราชการไม่มีความสามารถในการบริหารจัดการสิ่งพื้นฐาน เช่น ความปลอดภัยของอาคารที่รัฐเป็นเจ้าของ ภาพลักษณ์ของทั้งระบบย่อมถูกตั้งคำถามในระดับโครงสร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งมีบทบาทเป็น “องค์กรตรวจสอบภายในรัฐ” เมื่อองค์กรเช่นนี้กลับประสบกับปัญหาในโครงการของตนเอง ย่อมถูกมองว่าไม่อาจเป็นกลางในการตรวจสอบผู้อื่นได้อีกต่อไป ความเชื่อมั่นต่อกลไกตรวจสอบของรัฐในภาพรวมจึงเสื่อมถอยตามไปด้วย ประชาชนจำนวนไม่น้อยอาจเริ่มเชื่อว่าไม่ว่าจะมีองค์กรตรวจสอบใด ๆ อยู่ในระบบราชการ หากปราศจากกลไกตรวจสอบจากภายนอกที่แท้จริง ก็ย่อมไม่สามารถทำให้เกิดความโปร่งใสได้อย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2020)

การเสื่อมถอยของความเชื่อมั่นนี้ ยังอาจนำไปสู่ “ภาวะเย็นชาทางการเมือง” (Political apathy) ซึ่งเป็นอันตรายต่อระบอบประชาธิปไตยอย่างยิ่ง ประชาชนอาจเลิกคาดหวังจากรัฐ และหันไปพึ่งพากลไกนอกกระบวน เช่น กลุ่มทุนเอกชน หรือสื่อสังคมในการแสวงหาความจริง ยิ่งส่งผลให้รัฐสูญเสียบทบาทความเป็นสถาบันกลางของสังคมในที่สุด

5.2การตั้งคำถามเรื่องความรับผิดชอบ: ใครควรรับผิดชอบ? ควรมีการลงโทษหรือไม่?

คำถามสำคัญที่เกิดขึ้นทันทีหลังเหตุการณ์ถล่มของอาคารคือ “ใครควรรับผิดชอบ?” และ “ควรมีการลงโทษผู้เกี่ยวข้องหรือไม่?” ซึ่งสะท้อนถึงความล้มเหลวในหลักความรับผิดชอบ (Accountability) ที่เป็นหนึ่งในเสาหลักของการบริหารกิจการสาธารณะในระบอบประชาธิปไตย ในกรณีนี้ประชาชนคาดหวังให้มีการระบุความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ทั้งในระดับเจ้าของโครงการ ผู้ควบคุมงาน ผู้ออกแบบ ผู้รับเหมา และหน่วยงานกำกับดูแล แต่จนถึงปัจจุบันกลับยังไม่มีคำชี้แจงที่โปร่งใสหรือการดำเนินคดีที่มีความคืบหน้าเพียงพอ

ความคลุมเครือของกระบวนการสอบสวน และการใช้กลไกภายในรัฐในการตรวจสอบตนเอง ยิ่งทำให้เกิดข้อสงสัยว่าจะมี “ผู้รับผิดชอบจริง” หรือไม่ ในกรณีที่ผ่านมาการลงโทษมักจบลงที่การย้ายข้าราชการ การตั้งกรรมการสอบสวนภายใน หรือ “การสั่งพักงานชั่วคราว” ซึ่งไม่ได้ทำให้เกิดการรับผิดชอบในเชิงโครงสร้างหรือจริยธรรมอย่างแท้จริง ก่อให้เกิดวาทกรรมว่า “ความรับผิดชอบในระบบราชการไทยเป็นเพียงพิธีกรรมเชิงสัญลักษณ์”(สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ,2019)

หากรัฐไม่สามารถตอบคำถามเรื่องความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ไม่เพียงแต่จะสร้างความรู้สึกอึดอัดธรรมให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบ แต่ยังส่งผลต่อ “วัฒนธรรมไม่รับผิดชอบ” (Culture of impunity) ที่สะสมต่อเนื่องในระบบราชการไทยซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาในระยะยาว และเป็นอันตรายต่อหลักนิติธรรม (Rule of law) อย่างยิ่ง

5.3. การลุกขึ้นของภาคประชาชนในการตรวจสอบ

แม้รัฐอาจล้มเหลวในการตรวจสอบและแสดงความรับผิดชอบในกรณีอาชญากรรม แต่สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นคู่ขนานคือการลุกขึ้นของภาคประชาชนและภาคประชาสังคม ที่เริ่มเข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบแทนในสิ่งที่รัฐไม่ทำ การตั้งข้อสังเกตจากวิศวกรอิสระ การรณรงค์ให้เปิดเผยข้อมูลโครงการ และข้อเสนอให้มี “คณะกรรมการอิสระภาคประชาชน” ร่วมสอบสวนเหตุการณ์ คือภาพสะท้อนของความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างที่สำคัญ

ในหลายกรณีองค์กรวิชาชีพ เช่น วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย (วสท.) และกลุ่มวิชาการอิสระ ได้เข้ามามีบทบาทในการสืบหาสาเหตุและให้ข้อมูลที่ตรงไปตรงมาแก่สาธารณะ รวมถึงการเรียกร้องให้มีการเปิดเผยข้อกำหนดเงื่อนไขของงาน รายชื่อผู้รับเหมา รายงานความคืบหน้าทางเทคนิค และข้อมูลการตรวจรับงานต่อสาธารณะ ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มใหม่ของการตรวจสอบที่ “ไม่ขึ้นกับรัฐ” โดยตรงอีกต่อไป

แนวโน้มนี้อาจนำไปสู่การผลักดันให้เกิดกลไกตรวจสอบแบบเปิด (Open auditing) และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการกำหนดมาตรฐาน ตรวจสอบโครงการ และประเมินผลโครงการภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็ทิศทางสำคัญในการสร้างรัฐที่มีความชอบธรรมอย่างแท้จริง ทั้งในเชิงกฎหมายและในสายตาประชาชน โดยไม่ผูกขาดอำนาจไว้ในมือของระบบราชการแต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป

6. ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการปฏิรูประบบควบคุมของรัฐ

1. การปรับโครงสร้างกลไกกำกับและตรวจสอบโครงการรัฐให้เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพ

หนึ่งในข้อเสนอหลักในการปฏิรูประบบควบคุมของรัฐคือการ “แยกบทบาทผู้ควบคุมออกจากผู้ถูกควบคุม” อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในกรณีที่หน่วยงานรัฐมีสถานะเป็นทั้งเจ้าของโครงการและผู้กำกับดูแลตนเอง เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ในกรณีโครงการก่อสร้างอาคารที่ถล่มนั้น หากไม่มีองค์กรภายนอกเข้ามาร่วมตรวจสอบอย่างแท้จริง ก็ย่อมทำให้การตรวจสอบกลายเป็นเพียงพิธีกรรมที่ไร้พลังเชิงนโยบาย รัฐควรจัดตั้งหรือส่งเสริม “หน่วยงานควบคุมมาตรฐานการก่อสร้างภาครัฐแบบอิสระ” ที่ไม่ขึ้นกับผู้ใช้จ่ายงบประมาณโดยตรง และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลร่วมระหว่างภาครัฐ ภาควิชาชีพ และภาคประชาชน กลไกนี้จะต้องมีอำนาจทาง

กฎหมายอย่างเพียงพอในการเข้าถึงข้อมูลโครงการ ตรวจสอบหน้างาน และเสนอความเห็นผูกพันต่อหน่วยงานรัฐ โดยเน้นที่การป้องกันมากกว่าการแก้ไขเมื่อเกิดความเสียหาย นอกจากนี้ยังควรมีการพัฒนาฐานข้อมูลกลาง (Centralized construction oversight database) สำหรับโครงการก่อสร้างภาครัฐทั้งหมด เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ข้อกำหนดเงื่อนไขของงาน การคัดเลือกผู้รับเหมา รายงานวิศวกรรม การตรวจรับ ไปจนถึงรายงานปัญหา โดยเปิดให้ประชาชนหรือผู้เชี่ยวชาญอิสระเข้าดูข้อมูลได้อย่างโปร่งใสตามหลัก open data

2. การปฏิรูประบบจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับงานด้วยหลักธรรมาภิบาล

ระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นจุดอ่อนสำคัญของโครงการสาธารณะที่มักตกเป็นข่าวในด้านลบ ไม่ว่าจะเป็นการลื้อคสเปก การฮั้วประมูล หรือการตรวจรับงานโดยขาดความรู้ทางเทคนิคอย่างแท้จริง จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่รัฐจะต้อง ปฏิรูประบบจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล (Good governance) มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอสำคัญประการหนึ่งคือการใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) อย่างสมบูรณ์ ที่เปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะทุกขั้นตอน และกำหนดให้มี “คณะกรรมการตรวจรับแบบสหวิชาชีพ” ซึ่งประกอบด้วยวิศวกร สถาปนิก และตัวแทนภาคประชาชนที่ได้รับการรับรอง เพื่อให้การตรวจรับไม่ขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจเพียงกลุ่มเดียว การมีส่วนร่วมของผู้เชี่ยวชาญภายนอกจะช่วยลดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน และเพิ่มมาตรฐานของผลงาน ในขณะเดียวกัน ควรมีบทลงโทษทางวินัยและทางแพ่งที่มีประสิทธิภาพ ต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่ปล่อยปละละเลยหรือมีส่วนรู้เห็นในการละเมิดมาตรฐาน โดยเฉพาะเมื่อพบว่าเจ้าหน้าที่มีการลงนามตรวจรับงานที่ยังไม่แล้วเสร็จหรือมีปัญหาเชิงโครงสร้าง การจัดระบบการตรวจสอบย้อนหลังควรมีทั้งเชิงเอกสารและการตรวจสอบภาคสนามอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบไม่สามารถละเว้นหรือใช้ดุลยพินิจอย่างไร้ขอบเขตได้อีกต่อไป

3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการตรวจสอบโครงการรัฐ

การควบคุมรัฐในระบอบประชาธิปไตยไม่อาจพึ่งพาองค์กรภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว แต่ต้องเปิดพื้นที่ให้ ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ข้อเสนอหนึ่งที่มีการผลักดันมากขึ้นคือการจัดตั้ง

“คณะกรรมการสังเกตการณ์โครงการสาธารณะ” (Public Project Watchdog Committee) ซึ่งสามารถเข้าร่วมในกระบวนการวางแผน การจัดซื้อจัดจ้าง และการติดตามโครงการต่าง ๆ ได้อย่างเปิดเผยและถูกต้องตามกฎหมาย

กลไกเหล่านี้สามารถจัดตั้งในระดับจังหวัดหรือเขตเทศบาล โดยมีตัวแทนจากภาควิชาชีพ ภาคประชาสังคม และประชาชนในพื้นที่จริงที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ เพื่อให้เสียงของประชาชนถูกนับรวมอยู่ในกระบวนการตัดสินใจ และช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสของรัฐตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ (Transparency International Thailand, 2023)

การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการแจ้งเบาะแส หรือรายงานข้อผิดพลาดจากโครงการภาครัฐ ก็เป็นอีกหนึ่งมาตรการที่ช่วยให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้โดยไม่ต้องอาศัยการรวมตัวทางกายภาพ ระบบเหล่านี้

ควรได้รับการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสอย่างเข้มงวด และได้รับการตอบสนองจากรัฐในกรอบเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้
เกิดความเชื่อมั่นว่าการมีส่วนร่วมนั้นไม่ใช่เพียงการ “แสดงออก” แต่มีผลจริงต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ

บทสรุป

เหตุการณ์อาคารสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ถล่มในระหว่างการก่อสร้างมีใช่เพียงความ
ผิดพลาดทางเทคนิค หากแต่สะท้อนถึงปัญหาเชิงโครงสร้างในระบบควบคุมมาตรฐานของโครงการภาครัฐอย่าง
ลึกซึ้ง ประชาชนซึ่งมีความคาดหวังว่ารัฐจะเป็นต้นแบบของความปลอดภัย ความโปร่งใส และจริยธรรม กลับต้อง
เผชิญกับภาพแห่งความล้มเหลวที่เกิดจากหน่วยงานรัฐระดับสูงที่สุดเอง ทั้งในฐานะผู้สร้าง ผู้ควบคุม และผู้ตรวจ
สอบ ความคาดหวังจึงแปรเปลี่ยนเป็นความผิดหวัง และนำไปสู่คำถามต่อความชอบธรรมของรัฐในหลายมิติ
การวิเคราะห์เชิงระบบพบว่า กลไกควบคุมของรัฐในปัจจุบันยังคงมีลักษณะ “วงจรปิด” ที่หน่วยงานต่าง ๆ
ตรวจสอบกันเอง ขาดการมีส่วนร่วมจากภายนอก ขาดความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และเปิดช่องให้
เกิดการแทรกแซงจากผลประโยชน์ทางการเมือง ความเสื่อมศรัทธาของประชาชนจึงไม่ได้เกิดจากอุบัติเหตุเพียง
ครั้งเดียว หากแต่เป็นผลสะสมของโครงสร้างราชการแบบรวมศูนย์ ขาดกลไกตรวจสอบอิสระ และไม่เอื้อต่อความ
รับผิดชอบในระดับบุคคลและสถาบัน เพื่อฟื้นฟูความเชื่อมั่นในภาครัฐอย่างยั่งยืน รัฐจำเป็นต้องดำเนินการปฏิรูป
ระบบควบคุมอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นการแยกบทบาทผู้ควบคุมออกจากผู้ถูกควบคุม การจัดตั้งหน่วยงาน
ตรวจสอบอิสระ การใช้ระบบจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใสและมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ตลอดจนการเสริมสร้าง
วัฒนธรรมความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐทั้งในเชิงกฎหมายและจริยธรรม ในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง รัฐไม่อาจ
อ้างอำนาจเพื่อปกปิดความล้มเหลว แต่ต้องอาศัยความไว้วางใจจากประชาชนซึ่งตั้งอยู่บนความโปร่งใส ความรับผิดชอบ
และการมีส่วนร่วมอันเป็นเงื่อนไขขั้นพื้นฐานของการปกครองโดยชอบธรรม

เอกสารอ้างอิง

กรมโยธาธิการและผังเมือง. (2568). พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522. สืบค้นจาก:

http://www.dpt.go.th/building_audit/bdaudit-dfflaw/main.html

เจริญทรัพย์ กองจันทร์ศรี, พิชญ์ สุธีวรรณ. (2563). สาเหตุของงานบกพร่องในงานก่อสร้าง ต้นทุนในการแก้ไข
และแนวทางป้องกันการเกิดซ้ำ : กรณีศึกษางานก่อสร้างโรงแรม 1 แห่ง .การประชุมวิศวกรรมโยธา
แห่งชาติ ครั้งที่ 30. สืบค้นจาก:

<https://conference.thaince.org/index.php/ncce25/article/download/66/42/4464>

ไทยพีบีเอส. (2025, เมษายน 10). เจาะใครรับผิดชอบ? 'ตึก สตง.ถล่ม' ผู้รับเหมาส่ออ่วม หากชี้ชัด 'ไม่ใช่' เหตุ
'สุดวิสัย'. ไทยพีบีเอส. <https://www.thaibps.or.th/news/content/350827>

ไทยพีบีเอส. (2025, เมษายน 11). “บีก สตง.” โผล่แจ้งบมตึกถล่ม ผิดหวังซ้ำสอง “โลกสวย” อ้อ. ไทยพีบีเอส.

<https://www.thaipbs.or.th/news/content/351175>

นันท์วัฒน์ บรมานันท์ (2555). *มาตรฐานใหม่ของการจัดทำบริการสาธารณะระดับชาติในประเทศไทย*. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.

ปกรณ ปรียากร. (2560). *ประชาธิปไตยแบบไทยๆ: ทูทางสังคมกับการเมืองภาคพลเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ openbooks.

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. (2558). *คู่มือสิทธิของประชาชน*. สืบค้นจาก:

<https://www.chongkum.go.th/post/000000139-c867a80767363f2860bc982381a44f7b.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2018). *รายงานผลการศึกษาปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายในโครงการก่อสร้างภาครัฐ*. สืบค้นจาก:

<https://www.nacc.go.th/download/document/42211933c026581452a2016f44358485.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2019). *รายงานผลการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการลงโทษทางวินัยข้าราชการเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบ*. สืบค้นจาก:

<https://www.nacc.go.th/download/document/42211933c026581452a2016f44358485.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2020). *รายงานผลการศึกษาเรื่อง การสร้างความเข้มแข็งของกลไกการตรวจสอบภาคประชาชนในการป้องกันการทุจริต*. สืบค้นจาก:

<https://www.nacc.go.th/download/document/42211933c026581452a2016f44358485.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2023). *ป.ป.ช. เผยตัวอย่างคดี เจ้าหน้าที่รัฐจัดซื้อจัดจ้างไม่โปร่งใส*. สืบค้นจาก:

<https://www.nacc.go.th/categorydetail/20180831184638361/20230826153742>

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2023). *รายงานผลการประเมินสถานการณ์ทางสังคม พ.ศ. 2566*. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=13575

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2023). *รายงานผลการประเมินสถานการณ์ทางสังคม พ.ศ. 2566*. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=13575

BBC News. (2568). *6 เรื่องอื้อฉาวของตึก สตง. ที่ถล่ม หลังแผ่นดินไหวใหญ่ ผ่านไปกว่า 2 สัปดาห์*.

<https://www.bbc.com/thai/articles/c24qzd9vr3yo>

ผลกระทบของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ต่อเศรษฐกิจไทย: ความสูญเสียทางการเงินและความเสียหายทางจิตใจ

The Impact of Call Center Gangs on Thailand's Economy: Financial Losses and Psychological Damage

นายธีรชัย แดงไพศาล¹

Mr.Terachai dangpisan

บทคัดย่อ

ปัญหาการหลอกลวงจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยกลายเป็นหนึ่งในปัญหาสังคมที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งในด้านการเงินและจิตใจของประชาชน แก๊งคอลเซ็นเตอร์เหล่านี้ใช้กลยุทธ์หลอกลวงที่หลากหลาย การอ้างตัวเป็นเจ้าของหน้าที่จากธนาคารหรือหน่วยงานรัฐบาล เพื่อให้เหยื่อหลงเชื่อและเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือโอนเงินไปยังบัญชีของผู้กระทำการ ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นในระบบการเงินของประเทศ ผลกระทบทางการเงินจากการหลอกลวงเหล่านี้ค่อนข้างรุนแรงโดยเหยื่อสูญเสียเงินจำนวนมาก ซึ่งบางครั้งทำให้ต้องเผชิญกับความยากลำบากในการฟื้นฟูฐานะทางการเงิน การสูญเสียนี้ไม่เพียงแต่กระทบต่อบุคคล แต่ยังส่งผลต่อการหมุนเวียนเงินในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ยังมีผลกระทบต่อธุรกิจและความเชื่อมั่นในระบบการเงิน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่ตกเป็นเหยื่อที่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยทางการเงิน นอกจากผลกระทบทางการเงินแล้ว ผลกระทบทางจิตใจจากการถูกหลอกลวงนั้นเป็นเรื่องที่ไม่สามารถมองข้ามได้ เหยื่อของการหลอกลวงมักประสบกับความเครียด วิตกกังวล และความรู้สึกเสียความเชื่อมั่นในคนรอบข้าง รวมถึงความรู้สึกผิดหวังจากการที่เชื่อใจบุคคลหรือองค์กรที่ไม่จริง การสูญเสียความมั่นใจในผู้คนและระบบต่างๆ ที่เคยเชื่อถือทำให้เกิดความระแวงและความไม่มั่นคงในจิตใจ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงต้องอาศัยการร่วมมือจากภาครัฐและภาคเอกชนในการเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับวิธีการป้องกันการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ โดยเฉพาะการจัดอบรมหรือแคมเปญประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายและเพิ่มความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อปราบปรามการหลอกลวงทางโทรศัพท์

คำสำคัญ: ผลกระทบ, แก๊งคอลเซ็นเตอร์, เศรษฐกิจไทย

¹ นักวิชาการอิสระ ; independent Scholar,Thailand

Abstract

The issue of scams by call center gangs in Thailand has become a widespread social problem that significantly impacts both the financial and psychological well-being of the public. These call center gangs employ various deceptive strategies, such as impersonating bank officials or government agencies, in order to convince victims to disclose personal information or transfer money to their accounts. This not only affects individuals but also impacts the country's economy and undermines public trust in the financial system. The financial consequences of these scams are severe, with victims losing large sums of money, sometimes causing significant financial hardship. Such losses not only affect individuals but also disrupt the circulation of money within the country's economy. Additionally, businesses and public confidence in the financial system are also affected, especially among victims who become anxious about their financial safety. Beyond the financial losses, the psychological impact of being scammed cannot be overlooked. Victims often experience stress, anxiety, and a sense of betrayal from trusting fraudulent individuals or organizations. The loss of trust in people and systems they once relied on creates a sense of suspicion and insecurity. Addressing this issue requires collaboration between the government and private sectors to educate the public about how to prevent falling victim to call center scams. This can be achieved through training programs or awareness campaigns, as well as improvements to the laws and stronger enforcement to combat phone scams.

Keywords: Impact, Call Center Gangs, Thailand's Economy

1.บทนำ

ในปัจจุบันปัญหาของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยได้กลายเป็นภัยที่ร้ายแรงและกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบการเงินและสังคมไทยในภาพรวมอย่างกว้างขวาง แก๊งคอลเซ็นเตอร์เหล่านี้ได้ใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการหลอกลวงประชาชนเพื่อให้เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือทำการโอนเงินไปยังบัญชีของผู้กระทำผิด เช่นการโทรมาในนามของเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อขอข้อมูลบัตรเครดิตหรือบัญชีธนาคาร การอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานรัฐบาลที่มีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการคืนภาษี หรือแม้กระทั่งการหลอกลวงในกรณีที่มีการแจ้งเตือนเกี่ยวกับการถูกขโมยข้อมูลส่วนตัวหรือการสูญเสียทรัพย์สินทางการเงินที่มักจะส่งผลให้ผู้ที่ได้รับโทรศัพท์รู้สึกตกใจและหลงเชื่อ ปัญหาการถูกหลอกลวงเพิ่มขึ้นถึง 112% ในปี 2567 (Bangkok Post, 2025) ขณะที่สส.-คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาฯ เผยงานวิจัย คนไทยกว่า 36 ล้านคน เคยถูกหลอกลวงผ่านช่องทางออนไลน์ ปี 2566 พบความเสียหาย 49,845 ล้าน

บาท เฉลี่ย 2,660.94 บาท/คน กลุ่มกลุ่มคนรุ่นวาย (Gen Y) มีจำนวนผู้เสียหายมากที่สุด มูลค่าความเสียหายสูงสุดประเภทการหลอกลวง ส่วนใหญ่จากซื้อสินค้าออนไลน์และหลอกให้ลงทุน (สำนักข่าว Hfocus ,2024)

รายงานประจำปีของแอปพลิเคชันฮอสคอลล (Whoscall) ชี้ว่าในปี 2023 คนไทยได้รับบริการส่งข้อความสั้น(SMS) และได้รับสายจากมิจฉาชีพมากที่สุดในทวีปเอเชีย โดยได้รับข้อความสั้น จากมิจฉาชีพถึง 58 ล้านข้อความ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 17% ซึ่งตกเฉลี่ยแล้วคนไทยได้รับข้อความสั้น จากมิจฉาชีพคนละ 20.3 ข้อความต่อปี นอกจากนี้คนไทยยังได้รับสายจากมิจฉาชีพกว่า 20.8 ล้านสาย เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 22% ซึ่งเฉลี่ยแล้วคนไทยหนึ่งคนต้องรับสายมิจฉาชีพประมาณ 7.3 สายต่อปี (Whoscall,2024)

กลยุทธ์เหล่านี้ส่วนใหญ่จะพุ่งเป้าไปที่ผู้คนที่มีความเสี่ยงสูงในการตกเป็นเหยื่อ เช่น ผู้สูงอายุ หรือบุคคลที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีจำกัด ทำให้แก๊งคอลเซ็นเตอร์เหล่านี้สามารถหลอกลวงได้ง่ายขึ้น (เดลินิวส์ ,2559)โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการแอบอ้างเป็นองค์กรที่มีความน่าเชื่อถือ อาทิเช่นการปลอมแปลงหมายเลขโทรศัพท์ของธนาคารหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือในการติดต่อ ซึ่งมักทำให้ผู้รับการติดต่อหลงเชื่อและให้ข้อมูลสำคัญ เช่น หมายเลขบัตรเครดิต หรือข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ ที่มีมูลค่า (สุนันทิพย์ จิตสว่าง ,ปิยะพร ตันณีกุล และนที จิตสว่าง, 2563)

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์นั้นมีความร้ายแรงไม่เพียงแต่ในแง่ของการสูญเสียทางการเงิน แต่ยังส่งผลกระทบทางจิตใจที่ลึกซึ้งต่อผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออีกด้วย ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการหลอกลวงมักจะรู้สึกผิดหวัง ท้อแท้ และเสียความมั่นใจในตัวเอง โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เสียหายเป็นผู้สูงอายุหรือผู้ที่อาจจะไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีอย่างเต็มที่ (กลุ่มพุทธรักษา,2562) การสูญเสียเงินจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ไม่เพียงแต่กระทบต่อชีวิตส่วนตัวของเหยื่อ แต่ยังส่งผลกระทบโดยตรงต่อความเชื่อมั่นในระบบการเงินทั้งในระดับบุคคลและระดับสังคม อีกทั้งยังสร้างความกังวลให้กับผู้บริโภคในประเทศไทยว่าข้อมูลส่วนตัวของพวกเขาจะถูกใช้ในการกระทำความผิดในลักษณะต่าง ๆ

ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของจำนวนเหยื่อที่ตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์เป็นเรื่องที่น่ากังวล การป้องกันและการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงกลายเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งขึ้น โดยในบทความนี้จะทำการวิเคราะห์ผลกระทบจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ทั้งในด้านการสูญเสียทางการเงินและความเสียหายทางจิตใจ เพื่อเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว นอกจากนี้บทความยังจะเสนอแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในการลดความเสี่ยงจากการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ รวมถึงการพัฒนามาตรการที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนในการควบคุมและปราบปรามกิจกรรมที่ผิดกฎหมายเหล่านี้.

2.การหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทย

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาปัญหาการหลอกลวงทางโทรศัพท์โดยแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยได้กลายเป็นภัยที่ร้ายแรงและกระทบต่อความปลอดภัยทางการเงินและจิตใจของประชาชนอย่างรุนแรงและกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคนิคที่ซับซ้อนและกลยุทธ์ที่ถูกออกแบบมาอย่างดีในการหลอกลวงเหยื่อให้โอนเงินหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เช่น หมายเลขบัตรเครดิต หรือข้อมูลธนาคาร โดยการแอบอ้างเป็นเจ้าของหน้าที่จากองค์กรที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น ธนาคาร หน่วยงานรัฐ หรือบริษัทชั้นนำที่เกี่ยวข้องกับการเงินต่าง ๆ แก๊งคอลเซ็นเตอร์มักจะใช้ความเชี่ยวชาญในการสร้างสถานการณ์ที่ทำให้เหยื่อรู้สึกตกใจและทำการตัดสินใจโดยไม่ทันได้คิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ซึ่งกลยุทธ์เหล่านี้ทำให้ผู้คนที่ตกเป็นเหยื่อสูญเสียทั้งทรัพย์สินและความมั่นใจในตัวเอง (สุนนทิพย์ จิตสว่าง, ปิยะพร ตันณีกุล และนที จิตสว่าง, 2563) นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความสับสนและเสียความเชื่อมั่นในระบบการเงินของประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อเศรษฐกิจและสังคมไทย.

ลักษณะและรูปแบบของการหลอกลวง

การหลอกลวงโดยแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยมีรูปแบบที่หลากหลายและค่อนข้างซับซ้อน โดยหนึ่งในวิธีที่พบบ่อยที่สุดคือการโทรศัพท์อ้างตัวเป็นเจ้าของหน้าที่จากธนาคาร หรือบริษัทประกันภัยที่มักจะเสนอให้เหยื่อยืนยันข้อมูลส่วนตัวหรือรายละเอียดบัญชีธนาคาร โดยอ้างว่าเป็นการป้องกันไม่ให้บัญชีธนาคารของผู้รับโทรศัพท์ถูกแฮกหรือถูกขโมยข้อมูล (สรวิศ บุญมี, 2566) เนื่องจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์มักจะใช้เทคนิคการสร้างความเร่งด่วนเพื่อให้เหยื่อรู้สึกกังวลและต้องการแก้ไขปัญหาโดยเร็ว อาทิเช่น การบอกว่า "หากไม่ดำเนินการภายใน 24 ชั่วโมงบัญชีของคุณอาจถูกระงับ" หรือ "หากคุณไม่ชำระเงินทันที คุณอาจถูกดำเนินคดี" ซึ่งการสร้างความเร่งด่วนเช่นนี้จะทำให้ผู้รับโทรศัพท์ไม่สามารถคิดไตร่ตรองและตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ ทำให้พวกเขารับทำการโอนเงินหรือลงข้อมูลที่สำคัญ

อีกหนึ่งรูปแบบที่พบบ่อยคือการเสนอขายสินค้าหรือบริการที่ไม่มีอยู่จริง เช่น การขายประกันภัยที่ไม่มีมูลค่าจริง หรือการเสนอสินค้าหลอกลวง เช่น โทรศัพท์มือถือหรือเครื่องใช้ไฟฟ้าที่อ้างว่าเป็นส่วนลดพิเศษจากบริษัทที่มีชื่อเสียง โดยผู้ที่ตกเป็นเหยื่อจะถูกหลอกลวงให้โอนเงินเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการที่ไม่มีการจัดส่งจริง นอกจากนี้ แก๊งคอลเซ็นเตอร์บางกลุ่มยังอาจใช้วิธีการโทรศัพท์อ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานรัฐบาล เช่น กระทรวงการคลัง หรือกรมสรรพากร เพื่อล่อให้เหยื่อเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวเพื่อการรับคืนภาษีหรือเงินเยียวยาที่ไม่เคยมีจริง ทำให้เหยื่อหลงเชื่อและสูญเสียเงินไปอย่างง่ายดาย (ธน หาพิพัฒน์, 2567)

วิธีการที่ใช้ในการหลอกลวง

หนึ่งในเทคนิคที่สำคัญที่สุดที่แก๊งคอลเซ็นเตอร์ใช้ในการหลอกลวงเหยื่อคือการสร้างความเร่งด่วนและความตื่นตระหนกผ่านการพูดจาที่ฉับไวและมั่นคง เช่น การบอกว่า "คุณต้องดำเนินการภายในเวลาจำกัดเพื่อรักษาความปลอดภัยของบัญชีธนาคาร" หรือ "หากไม่รีบทำการยืนยันข้อมูล บัญชีของคุณจะถูกระงับ" การสร้างความเร่งด่วนและความตื่นตระหนกเช่นนี้จะทำให้เหยื่อไม่สามารถคิดได้อย่างรอบคอบและมักจะตกลงทำการโอนเงิน

หรือให้ข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญโดยไม่ทันคิด (ธน หาพิพัฒน์,2567) เทคนิคนี้มักจะเป็นวิธีการที่ทำให้เหยื่อรู้สึกถึงความสำคัญและต้องรีบตัดสินใจเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายมากขึ้น

นอกจากนี้แก๊งคอลเซ็นเตอร์ยังมักจะใช้เสียงของผู้หญิงหรือชายที่ฟังดูน่าเชื่อถือหรือมีอำนาจ เช่น การใช้เสียงของเจ้าหน้าที่รัฐหรือเจ้าหน้าที่ธนาคาร ซึ่งทำให้เหยื่อรู้สึกมั่นใจในตัวบุคคลที่โทรมาหาเขาและยอมให้ข้อมูลหรือทำการโอนเงินไปยังบัญชีของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ได้ง่ายขึ้น (กรกนก นิลดำ และคณะ,2567) อีกหนึ่งเทคนิคที่มักใช้คือการกล่าวถึงข้อมูลส่วนตัวที่ดูเหมือนจะมีความจริง โดยการอ้างถึงรายละเอียดบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับผู้รับโทรศัพท์ เช่น การแจ้งว่า "เราได้รับข้อมูลจากธนาคารของคุณว่าเกิดปัญหากับบัญชี" หรือการบอกว่า "เราเห็นว่าคุณเพิ่งทำธุรกรรมบางอย่างจากบัญชีของคุณ" ซึ่งทำให้เหยื่อรู้สึกว่าเป็นการติดต่อจากองค์กรที่น่าเชื่อถือและยังตัดสินใจทำตามคำแนะนำของผู้โทรมากขึ้น (กรกนก นิลดำ และคณะ,2567)

การเพิ่มความเสี่ยงจากการไม่รู้เท่าทันของผู้บริโภค

หนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้แก๊งคอลเซ็นเตอร์ประสบความสำเร็จในการหลอกลวงเหยื่อคือความไม่รู้เท่าทันของผู้บริโภคในการป้องกันตัวเองจากกลลวงต่าง ๆ โดยเฉพาะในกรณีของผู้ที่มีความรู้หรือทักษะด้านเทคโนโลยีไม่มากพอ หรือผู้สูงอายุที่มักจะตกเป็นเหยื่อได้ง่าย เนื่องจากพวกเขาไม่สามารถแยกแยะได้ว่าโทรศัพท์หรือการติดต่อจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์นั้นเป็นการหลอกลวงหรือไม่ ปัญหานี้ทำให้ผู้บริโภคเสี่ยงต่อการสูญเสียเงินหรือข้อมูลส่วนตัวที่มีค่าจากการถูกหลอกลวงทางโทรศัพท์ นอกจากนี้ยังมีความเสี่ยงจากการเผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวผ่านทางโทรศัพท์หรือช่องทางออนไลน์ที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งแก๊งคอลเซ็นเตอร์สามารถใช้ข้อมูลเหล่านี้ในการหลอกลวงเหยื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เจษฎา ศาลาทอง ,วิชญะ ศิลาโนย, จันทรสินี แก่นแก้วและ เสาวภาคย์ รัตนพงศ์,2567)

การขาดความรู้ในการป้องกันตัวเองจากการหลอกลวงถือเป็นความเสี่ยงที่สำคัญ ซึ่งทำให้ผู้บริโภคไม่สามารถตรวจจับการหลอกลวงที่เกิดขึ้นได้ในเวลาที่เหมาะสม ส่งผลให้พวกเขาต้องเผชิญกับความสูญเสียที่อาจทำให้ชีวิตของพวกเขาต้องเผชิญกับความยากลำบากทางการเงินและความเครียดทางจิตใจตามมา (เจษฎา ศาลาทอง ,วิชญะ ศิลาโนย, จันทรสินี แก่นแก้วและ เสาวภาคย์ รัตนพงศ์,2567)การศึกษาวิธีการป้องกันตัวเองจากการตกเป็นเหยื่อและการเพิ่มความรู้เรื่องความปลอดภัยในโลกออนไลน์จึงเป็นสิ่งสำคัญในการลดความเสี่ยงจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่กำลังขยายตัวในประเทศไทย.

3.ผลกระทบทางการเงิน

การหลอกลวงทางโทรศัพท์จากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยมีผลกระทบทางการเงินที่สำคัญและรุนแรงต่อทั้งบุคคลและเศรษฐกิจโดยรวม ไม่เพียงแต่การสูญเสียเงินจากการหลอกลวงโดยตรง แต่ยังส่งผลให้เกิดผลกระทบในระยะยาวต่อความมั่นคงทางการเงินของครัวเรือนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยรวมอีกด้วย ผลกระทบทางการเงินจากการหลอกลวงเหล่านี้มักเป็นสิ่งที่ผู้เสียหายไม่สามารถกู้คืนได้ทันที ทำให้เกิดภาระทางการเงินที่ยืดเยื้อและกดดันต่อชีวิตความเป็นอยู่ นอกจากนี้ ความสูญเสียที่เกิดขึ้นมักจะไปกระทบต่อการใช้จ่ายของเหยื่อในกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น การบริโภคและการลงทุน ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบวง

กว้างต่อเศรษฐกิจในภาพรวม (ขวัญชนก ศรีภมร,2566) การหลอกลวงเหล่านี้ยังทำให้ระบบการเงินของประเทศสูญเสียความมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องความน่าเชื่อถือของธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อการลงทุนทั้งในและต่างประเทศในระยะยาว.

ความสูญเสียทางการเงินจากการหลอกลวง

การสูญเสียทางการเงินจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยมีมูลค่าที่สูงมาก ซึ่งสะท้อนถึงความรุนแรงของปัญหาดังกล่าว เหลือหลายรายมักจะถูกล่อลวงให้โอนเงินไปยังบัญชีของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในรูปแบบต่างๆ เช่น การโอนเงินเพื่อแก้ไขปัญหาทางการเงินที่ไม่เคยมีอยู่จริง หรือการโอนเงินเพื่อรับรางวัลหรือสินค้าหลอกลวงที่ไม่มีมูลความจริง การสูญเสียทางการเงินในลักษณะนี้มักทำให้เหยื่อไม่สามารถกู้คืนเงินที่สูญเสียไปได้ เนื่องจากการหลอกลวงส่วนใหญ่จะไม่สามารถติดตามหรือกลับมาฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้ความสูญเสียทางการเงินกลายเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อที่อาจทำลายความมั่นคงทางการเงินของผู้เสียหายได้อย่างรุนแรง นอกจากนี้ยังมีรายงานที่ชี้ให้เห็นว่าในบางกรณีแก๊งคอลเซ็นเตอร์สามารถหลอกลวงเหยื่อให้สูญเสียเงินในจำนวนที่มากจนเกินความสามารถในการฟื้นตัว เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี 2020 เมื่อผู้หญิงรายหนึ่งในขอนแก่นถูกล่อลวงให้โอนเงินไปกว่า 3 ล้านบาท ในขณะที่เธอไม่ได้รับอะไรตอบแทนตามที่สัญญาไว้ การสูญเสียเงินเหล่านี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อผู้เสียหายเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจส่วนตัวของเหยื่ออย่างรุนแรง การเสียเงินจำนวนมากอาจทำให้เหยื่อเกิดปัญหาทางการเงิน เช่น ไม่สามารถชำระหนี้สินหรือไม่สามารถดำเนินชีวิตตามปกติได้ จึงเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน (กัลป์ กรุยรุ่งโรจน์,2024)

การกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวม

ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ไม่ได้จำกัดแค่การสูญเสียเงินจากเหยื่อเพียงเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอีกด้วย เมื่อพิจารณาจากมุมมองของระบบเศรษฐกิจเงินหมุนเวียนในประเทศ การสูญเสียที่เกิดจากการหลอกลวงทางโทรศัพท์จะทำให้เงินหมุนเวียนในระบบลดลง ซึ่งส่งผลให้การใช้จ่ายของประชาชนลดลง การใช้จ่ายที่ลดลงนี้มีผลกระทบต่อการเติบโตของธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่พึ่งพาเงินหมุนเวียนภายในประเทศในการดำเนินกิจการ (ลาวัญญ์ ถนัดศิลป์,2559) การหลอกลวงที่เกิดขึ้นยังทำให้ประชาชนรู้สึกไม่มั่นคงในระบบการเงิน ทำให้พวกเขาลังเลที่จะลงทุนหรือใช้จ่ายตามปกติ การที่ธุรกิจหลายแห่งต้องเผชิญกับการชะลอตัวทางเศรษฐกิจจึงทำให้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจในระยะสั้นเป็นเรื่องที่ยากขึ้น.

นอกจากนี้การหลอกลวงเหล่านี้ยังส่งผลให้เกิดการเสียความเชื่อมั่นในระบบการเงินของประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ หากนักลงทุนขาดความมั่นใจในความปลอดภัยของการทำธุรกรรมทางการเงินในประเทศไทย ความสามารถในการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติจะลดลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะยาว การรักษาความเชื่อมั่นในระบบการเงินจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืนในอนาคต.

กรณีศึกษา

กรณีศึกษาที่ชัดเจนคือเหตุการณ์ในปี 2568 วิศวกรหนุ่ม อายุ 32 ปี เข้าร้องทุกข์กับเพจ "สายไหมต้องรอด" หลังถูกแก๊งคอลเซนเตอร์หลอกหลวง โดยอ้างเป็นเจ้าหน้าที่ดีเอสไอ ช่มชู้ว่าเข้าไปเกี่ยวข้องกับบัญชีม้า หลอกโอนเงินออกจาก 5 บัญชี รวม 11 ครั้ง ได้เงินไป 8.4 ล้านบาท(มติชนออนไลน์,2568)เหตุการณ์นี้เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงความซับซ้อนและความเป็นอันตรายของการหลอกหลวงที่เกิดขึ้นจากแก๊งคอลเซนเตอร์ การสูญเสียเงินในกรณีนี้ไม่ได้เพียงแค่กระทบต่อสถานะทางการเงินของเหยื่อ แต่ยังสร้างความเสียหายทางจิตใจอย่างรุนแรง ทำให้ผู้เสียหายต้องเผชิญกับความเครียดและภาระที่ยากจะรับมือได้ การหลอกหลวงผ่านการโทรศัพท์ไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการสูญเสียเงินในระดับบุคคล แต่ยังสร้างผลกระทบทางเศรษฐกิจในวงกว้าง และทำให้ความมั่นคงทางการเงินของประเทศถูกทำลาย ดังนั้นการแก้ไขปัญหาจึงเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนทั้งในระดับบุคคลและในระดับสถาบันที่เกี่ยวข้อง

4.ผลกระทบทางจิตใจ

การหลอกหลวงของแก๊งคอลเซนเตอร์ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบทางการเงินต่อเหยื่อ แต่ยังทำให้เกิดผลกระทบทางจิตใจที่รุนแรงและยืดเยื้อที่สามารถส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในระยะยาว ความเครียด ความวิตกกังวล และความรู้สึกผิดหวังเป็นเพียงบางส่วนของผลกระทบทางจิตใจที่เหยื่ออาจต้องเผชิญในหลังจากการถูกหลอกหลวง นอกจากนี้ยังสามารถส่งผลต่อความไว้วางใจและความมั่นคงในตัวเองและความสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยทั้งในระดับบุคคลและในระดับสังคมโดยรวม ซึ่งกระทบต่อการใช้ชีวิตของเหยื่ออย่างมาก

ความเสียหายทางจิตใจจากการหลอกหลวง

เหยื่อของแก๊งคอลเซนเตอร์มักประสบกับความเครียดและความวิตกกังวลในระดับสูงหลังจากที่ตกเป็นเหยื่อของการหลอกหลวง การสูญเสียเงินจำนวนมากอาจทำให้เกิดความรู้สึกผิดหวังอย่างรุนแรง การที่พวกเขาเชื่อคำหลอกหลวงอาจทำให้พวกเขารู้สึกเสียใจและมีความรู้สึกโทษตัวเอง นอกจากนี้ การถูกหลอกหลวงยังสามารถทำให้เหยื่อเกิดอาการเครียดเรื้อรัง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจในระยะยาว เช่น การนอนไม่หลับ หรือความรู้สึกหมดกำลังใจ (กลุ่มพุทธรักษา,2561) ในบางกรณี เหยื่ออาจพัฒนาเป็นโรควิตกกังวลหรือภาวะซึมเศร้าเนื่องจากการที่ต้องเผชิญกับความสูญเสียทางการเงินและผลกระทบทางจิตใจจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น. ผลกระทบทางจิตใจเหล่านี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของผู้เสียหายเท่านั้น แต่ยังอาจทำให้การดำเนินชีวิตของพวกเขาลำบากมากยิ่งขึ้น เช่น การมีความกลัวในเรื่องการใช้จ่ายเงินหรือความลังเลในการตัดสินใจทางการเงินในอนาคต ซึ่งอาจทำให้พวกเขาอยู่ในสภาพจิตใจที่ตึงเครียดและไม่มั่นคงในระยะยาว

ความเสียหายต่อความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในสังคม

การตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ยังสามารถทำให้ความเชื่อมั่นในสังคมลดลงอย่างรุนแรง เหยื่อที่เคยมีความไว้วางใจในระบบต่าง ๆ เช่น ธนาคาร สถาบันการเงิน หรือแม้กระทั่งบุคคลอื่น ๆ ในสังคม อาจเริ่มรู้สึกไม่มั่นใจและเริ่มระแวงในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสูญเสียความมั่นใจนี้สามารถขยายผลไปยังการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของเหยื่อ เช่น การไม่เชื่อใจเพื่อนฝูง ครอบครัว หรือแม้แต่การระมัดระวังอย่างมากในการทำธุรกรรมทางการเงิน (สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1,2565) ผลกระทบที่เกิดขึ้นสามารถทำให้ผู้เสียหายรู้สึกโดดเดี่ยวจากสังคมและไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่มีความไว้วางใจได้อีกต่อไป การสูญเสียความไว้วางใจในระบบต่าง ๆ อาจทำให้ผู้เสียหายรู้สึกว่าการใช้ชีวิตในสังคมกลายเป็นเรื่องที่ยากลำบาก

ในหลายกรณี, ผู้ที่เคยถูกหลอกลวงอาจไม่กล้าที่จะเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวหรือทำการติดต่อกับบุคคลหรือสถาบันใด ๆ ในอนาคต เนื่องจากความกลัวที่จะถูกหลอกลวงอีกครั้ง ความวิตกกังวลนี้อาจทำให้พวกเขาหลีกเลี่ยงการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้เกิดการแยกตัวออกจากสังคมในระดับหนึ่ง

ผลกระทบทางสังคม

ผลกระทบทางจิตใจจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ไม่เพียงแต่จำกัดอยู่ในระดับบุคคล แต่ยังมีผลกระทบต่อครอบครัวและสังคมโดยรวมอีกด้วย เมื่อเหยื่อประสบกับการสูญเสียเงินและความรู้สึกผิดหวังจากการถูกหลอกลวง ความรู้สึกไม่ปลอดภัยและวิตกกังวลมักจะถูกถ่ายทอดไปยังสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนฝูง ซึ่งอาจสร้างบรรยากาศของความตึงเครียดในครอบครัวหรือหมู่เพื่อน (ยุพดี ผ่องศรี,2566) การเสียเงินจำนวนมากอาจทำให้ครอบครัวเกิดความเครียดทางการเงิน เช่น การขาดแคลนเงินในการเลี้ยงดูหรือการทำให้เกิดความขัดแย้งภายในครอบครัวเกี่ยวกับการใช้จ่ายและการจัดการเงิน

ยิ่งไปกว่านั้นผลกระทบทางจิตใจจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซ็นเตอร์สามารถกระจายออกไปในวงกว้างและทำให้สังคมโดยรวมเกิดความไม่มั่นคง ในบางกรณีการสูญเสียความไว้วางใจในผู้คนและระบบต่าง ๆ อาจทำให้เกิดความระแวงและความวิตกกังวลในระดับสังคม ทำให้ผู้คนเริ่มไม่เชื่อถือในองค์กรสาธารณะหรือมีความระมัดระวังอย่างยิ่งในการเชื่อมต่อกับคนอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องได้รับการแก้ไขในระดับสังคม ผลกระทบทางจิตใจจากการหลอกลวงทางโทรศัพท์จึงเป็นปัญหาที่ไม่สามารถมองข้ามได้ เนื่องจากมันไม่เพียงแต่กระทบต่อเหยื่อในแง่ของการเงิน แต่ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิต ความมั่นคงทางจิตใจ และความเชื่อมั่นในสังคมทั้งหมด การฟื้นฟูความไว้วางใจในระบบและการสนับสนุนทางจิตใจสำหรับผู้เสียหายจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องให้ความสำคัญในกระบวนการแก้ไขปัญหา

5. แนวทางการป้องกันและการแก้ไขปัญหา

การหลอกลวงผ่านแก๊งคอลเซ็นเตอร์เป็นปัญหาที่กำลังแพร่ระบาดในสังคมไทย และส่งผลกระทบอย่างมากทั้งในด้านการเงินและจิตใจของประชาชน การที่ผู้คนตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวงเช่นนี้ ไม่เพียงแต่ส่งผล

กระทบต่อตัวผู้เสียหายเท่านั้น แต่ยังสร้างความระแวงและความไม่มั่นคงในสังคมโดยรวมด้วย การแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องใช้แนวทางหลายด้านที่เกี่ยวข้อง ทั้งการเสริมสร้างความรู้แก่ประชาชน การเสริมบทบาทของหน่วยงานภาครัฐและธนาคาร รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดมากยิ่งขึ้น ในขณะนี้ประเทศไทยใช้มาตรการหลากหลายเพื่อแก้ปัญหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์ โดยเน้นการตัดช่องทางสนับสนุนในพื้นที่ชายแดน เช่น ตัดไฟฟ้า-อินเทอร์เน็ต ปราบบัญชีม้า เสริมกฎหมายอาชญากรรมไซเบอร์ และสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างจีนและเมียนมา รวมถึงการตั้งศูนย์ประสานงานพิเศษและปรับปรุงระบบติดตามเครือข่ายอาชญากร ทำให้สามารถลดจำนวนคดีและช่วยเหยื่อได้จำนวนมากในช่วงที่ผ่านมา

การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับประชาชน

การป้องกันการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์เริ่มต้นจากการเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจให้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการระมัดระวังตัวจากการหลอกลวง การให้ข้อมูลที่ถูกต้องและครอบคลุมแก่ประชาชนเกี่ยวกับวิธีการที่แก๊งคอลเซ็นเตอร์มักใช้ในการหลอกลวง เช่น การโทรศัพท์อ้างตัวเป็นเจ้าหน้าที่จากธนาคาร หรือการเสนอขายสินค้าที่ไม่มีอยู่จริง สามารถช่วยลดจำนวนเหยื่อที่ตกเป็นเหยื่อได้

การจัดทำแคมเปญประชาสัมพันธ์ในสื่อทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์เป็นอีกหนึ่งวิธีที่สามารถเข้าถึงประชาชนในวงกว้าง เช่น การเผยแพร่ข้อมูลในเว็บไซต์ของธนาคาร การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เพจบุ๊กหรือไลน์ เพื่อสร้างความรู้สึกระงับรู้ในกลุ่มประชาชนทั่วไป และการจัดอบรมให้แก่บุคคลต่างๆ ในชุมชน เพื่อให้รู้เท่าทันและสามารถปฏิเสธการติดต่อจากบุคคลที่ไม่รู้จักได้ การให้ความรู้ในรูปแบบต่างๆ จะช่วยเพิ่มความระมัดระวังและความสามารถในการป้องกันตัวเองจากการถูกหลอกลวงได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ การฝึกอบรมเฉพาะกลุ่ม เช่น ผู้สูงอายุที่อาจจะตกเป็นเหยื่อได้ง่าย เนื่องจากมักจะไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยีใหม่ๆ และการใช้โทรศัพท์มือถือในการทำธุรกรรมต่างๆ ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถช่วยให้กลุ่มประชาชนนี้เข้าใจถึงวิธีการป้องกันตัวจากการถูกหลอกลวงได้ดียิ่งขึ้น (ไพลิน ธัญจรัสรักษ์ และ เสกสั่น เครือคำ, 2568)

บทบาทของหน่วยงานภาครัฐและธนาคาร

บทบาทของหน่วยงานภาครัฐและธนาคารมีความสำคัญอย่างมากในการจัดการและป้องกันปัญหาการหลอกลวงจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ หน่วยงานทั้งสองสามารถร่วมมือกันเพื่อให้คำแนะนำและข้อมูลแก่ประชาชนเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบและยืนยันตัวตนเมื่อได้รับการติดต่อจากบุคคลหรือองค์กรที่ไม่รู้จัก หน่วยงานภาครัฐควรจัดตั้งสายด่วนหรือเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการหลอกลวงและวิธีการหลีกเลี่ยง เช่น การเตือนภัยหรือการให้คำแนะนำในการยืนยันตัวตนก่อนทำธุรกรรมทางการเงิน

ธนาคารเองก็มีบทบาทสำคัญในการป้องกันการหลอกลวง เพราะธนาคารมีข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับลูกค้าของตนและการทำธุรกรรมทางการเงิน การที่ธนาคารจัดทำแคมเปญหรือโปรแกรมที่ช่วยให้ลูกค้าเข้าใจการรักษาความปลอดภัยทางการเงิน เช่น การให้คำแนะนำในการตรวจสอบเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ หรือการแจ้งเตือนทันทีเมื่อ

มีการโอนเงินจากบัญชีของลูกค้า ก็เป็นการช่วยให้ประชาชนสามารถป้องกันตัวเองจากการถูกหลอกลวงได้มากขึ้น (สลิพร อิศรางกูร ณ อยุธยา, 2562)

ธนาคารควรเสริมสร้างมาตรการในการแจ้งเตือนลูกค้า เมื่อมีการทำธุรกรรมที่ผิดปกติ หรือมีการใช้ข้อมูลที่อาจเป็นการหลอกลวง เช่น การแสดงข้อความเตือนเกี่ยวกับการโทรศัพท์ที่อ้างตัวเป็นธนาคารและขอข้อมูลส่วนตัว โดยธนาคารสามารถทำงานร่วมกับภาครัฐเพื่อพัฒนาแอปพลิเคชันที่ช่วยให้ลูกค้าสามารถตรวจสอบความถูกต้องของการติดต่อจากธนาคารได้ในทันที

การปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมาย

การแก้ไขปัญหของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยยังต้องอาศัยการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยและสามารถตอบโต้ภัยการป้องกันและปราบปรามการหลอกลวงผ่านโทรศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะนี้ประเทศไทยยังมีข้อจำกัดในกฎหมายที่ไม่สามารถดำเนินการได้รวดเร็วหรือมีความเข้มงวดพอในการปราบปรามการกระทำที่ผิดกฎหมายในลักษณะนี้จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามนี้ได้

การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการหลอกลวงทางโทรศัพท์ควรคำนึงถึงการสร้างบทลงโทษที่เข้มงวดสำหรับผู้กระทำการหลอกลวงผ่านโทรศัพท์ รวมถึงการกำหนดให้มีการตรวจสอบที่เข้มงวดสำหรับองค์กรที่มีการติดต่อกับประชาชนในรูปแบบที่คล้ายคลึงกับการหลอกลวง เช่น การตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนของบุคคลที่ทำการโทรหาผู้บริโภค เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (กลุ่มพุทธรักษา, 2561) ประเทศไทยมีการตราพ.ร.ก.มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี 2566 หรือ กฎหมายจัดการอาชญากรรมออนไลน์กำหนดให้มีระบบการเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูล ระหว่างสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจ และมีการระงับยับยั้งธุรกรรมต้องสงสัยหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ต่อมาแก้ไขเป็นพระราชกำหนด มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 และตราพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 โดยพระราชกำหนดทั้ง 2 ฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (13 เมษายน 2568) โดยให้สถาบันการเงิน ผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงิน ผู้ให้บริการโทรคมนาคม (Telco) ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ (Social platform) และผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ต้องยกระดับการดูแลลูกค้า และร่วมชดเชยความเสียหายหากละเลยการปฏิบัติตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด

แต่การบังคับใช้กฎหมายต้องมีความเคร่งครัดและทันเวลา โดยต้องมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานรัฐต่างๆ เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) และหน่วยงานตำรวจ เพื่อให้สามารถจับกุมและดำเนินคดีได้ทันทั่วทั้งที่ ทั้งนี้การประสานงานในระดับต่างๆ จะช่วยให้สามารถทำงานร่วมกันในการติดตามและปราบปรามแก๊งคอลเซ็นเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ยังควรมีการใช้เทคโนโลยีที่สามารถ

ช่วยในการตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์หรือไอดีของผู้โทร เพื่อให้การปฏิบัติงานในเชิงการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการหลอกลวงในระยะยาวได้

การแก้ไขปัญหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่มีการหลอกลวงประชาชนในประเทศไทยนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ด้วยการเสริมสร้างความรู้และการให้คำแนะนำจากทั้งภาครัฐและธนาคาร การปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด รวมถึงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการตรวจสอบข้อมูล จะช่วยให้สามารถลดจำนวนเหยื่อจากการหลอกลวงนี้ได้ การร่วมมือกันจากทั้งภาครัฐ ธนาคาร และประชาชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การแก้ไขปัญหานี้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนหลังเหตุการณ์ความร่วมมือระหว่างประเทศสลายแก๊งคอลเซ็นเตอร์ที่เมียนมาผลการปราบแก๊งคอลเซ็นเตอร์ คดีลดลง 20% และหลังจากมาตรการตัดน้ำ – ตัดไฟ และตัดสัญญาณอินเทอร์เน็ต ในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2568 จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนคดีทั้งสิ้น 25,487 คดี ลดลงเฉลี่ยประมาณ 20% และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะคดีคอลเซ็นเตอร์ที่มีฉ้อโกงเข้าถึงเหยื่อได้ง่ายที่สุด ลดลงจากเดิมร้อยละ 67(ศูนย์บริการข้อมูลภาครัฐเพื่อประชาชน,2568)

6. สรุป

การหลอกลวงจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ในประเทศไทยเป็นปัญหาที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อทั้งผู้เสียหายและสังคมโดยรวม ปัญหานี้ไม่ได้จำกัดแค่เพียงการสูญเสียทางการเงิน แต่ยังรวมถึงความเสียหายทางจิตใจที่ยากจะประเมินค่าได้ ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่มั่นคงในชีวิตของประชาชนและทำให้เกิดความรู้สึกกลัวและระแวงในสังคมมากขึ้นในด้านการเงิน การหลอกลวงจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์สร้างความเสียหายอย่างมากต่อเหยื่อโดยการหลอกลวงให้โอนเงินไปยังบัญชีที่ไม่มีการตรวจสอบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งในระดับบุคคลและระดับประเทศ การสูญเสียเงินจำนวนมากทำให้ผู้เสียหายต้องเผชิญกับความยากลำบากในการฟื้นฟูฐานะทางการเงินของตน การที่เหยื่อถูกหลอกลวงไปด้วยกลยุทธ์ต่างๆ เช่นการอ้างตัวเป็นเจ้าหน้าที่ธนาคารหรือหน่วยงานรัฐบาล และการใช้เทคนิคที่ทำให้เกิดความเร่งด่วนในการตัดสินใจ ทำให้เหยื่อไม่สามารถตระหนักถึงความเสี่ยงได้ทันเวลา ส่งผลให้เสียเงินในที่สุดนอกจากความสูญเสียทางการเงินแล้ว ความเสียหายทางจิตใจจากการถูกหลอกลวงมีความสำคัญไม่แพ้กัน ผู้เสียหายมักจะต้องเผชิญกับความเครียด ความวิตกกังวล และความรู้สึกผิดหวังจากการที่เชื่อถือนักบุคคลหรือองค์กรที่หลอกลวง การสูญเสียความเชื่อมั่นในผู้คนและระบบต่างๆ ที่เคยเชื่อถือเป็นอันขาด ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของความปลอดภัยและความไว้วางใจในสังคม เมื่อผู้คนไม่สามารถเชื่อใจระบบหรือบุคคลใดๆ ได้อีกต่อไป จะเกิดความระแวงในทุกๆ การติดต่อและทำให้สังคมขาดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน

การสูญเสียทางจิตใจยังขยายไปถึงครอบครัวและคนรอบข้างของเหยื่อ ซึ่งอาจทำให้เกิดความไม่มั่นคงในครอบครัวและความรู้สึกไม่ปลอดภัยในสังคมโดยรวม เมื่อมีการแพร่กระจายของผลกระทบเหล่านี้ในสังคม ก็จะทำให้เกิดวงจรของความวิตกกังวลและความไม่มั่นคงที่ยากจะหยุดยั้งได้จากปัญหาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้อง

เสริมสร้างความรู้และความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับวิธีการหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซ็นเตอร์ รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปราบปรามเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบและยืนยันตัวตนก็เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่สำคัญในการลดความเสี่ยงจากการถูกหลอกลวง ปัญหาการหลอกลวงจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ไม่ได้เป็นแค่ปัญหาทางการเงินเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อและทำให้เกิดความไม่มั่นคงในสังคมโดยรวม การแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีการร่วมมือกันระหว่างประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยการเสริมสร้างความรู้และการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดจะช่วยลดความเสี่ยงจากการถูกหลอกลวงและช่วยสร้างความมั่นคงให้กับสังคมไทยในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- กรกนก นิลดำ, และคณะ. (2567). วิธีการกลโกง ช่องทางการสื่อสาร และประสบการณ์ในการถูกมิจฉาชีพออนไลน์หลอกลวงของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงราย. *Journal of Communication Chiangrai Rajabhat University*, 3(3), 50–68.
- กลุ่มพุทธิรักษา. (2019). ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ : ศึกษากรณีแก๊งคอลเซ็นเตอร์. สำนักงานกิจการยุติธรรม
- กัลป์ กรุรงโรจน์. (2567). คนไทยรายมิช: การหลอกลวงออนไลน์ในไทยเทียบกับต่างประเทศ. *The101.world*. เข้าถึงได้จาก <https://www.the101.world/flash-scam-thailand-international/>
- ขวัญชนก ศรีภมร. (2566). แนวทางป้องกันอาชญากรรมที่เกิดจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์ออนไลน์โดยมาตรการกำกับดูแลของอุตสาหกรรมโทรคมนาคม (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจษฎา ศาลาทอง, วิษณุ ติลนน้อย, จันทรสินี แก่นแก้ว, และเสาวภาคย์ รัตนพงศ์. (2567). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์: เสี่ยงของผู้เสียหายจากอาชญากรรมออนไลน์สู่ข้อเสนอแนะในการรับมือและสร้างการรู้เท่าทัน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- เดลินิวส์. (2016). ข้าแหละแก๊งโจรร้าย 'คอลเซ็นเตอร์' รู้ทันเหลี่ยม...ไม่ตกเป็นเหยื่อสูญเงิน. <https://www.dailynews.co.th/article>
- ไพลิน ธัญจรัสรักษ์, และเสกสัน เครือคำ. (2568). แนวทางการป้องกันและปราบปรามการฉ้อโกงประชาชนในการซื้อขายสินค้าทางสื่อออนไลน์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี. *วารสารนวัตกรรมสังคม*, 8(1), 40–57.
- ธน หาพิพัฒน์. (2567). การศึกษาสถานการณ์การถูกหลอกลวงผ่านช่องทางออนไลน์: กรณีศึกษาประชาชนอายุ 15–79 ปีทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- มติชนออนไลน์. (2568). ดร.หนุ่มวัย 32 ร้อง ถูกแก๊งคอลฯ บังคับคุยโทรศัพท์ 7 วัน 7 คืน สูญเงิน 8.5 ล้าน. *มติชนออนไลน์*. เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/local/crime/news_5163830

ยุพดี ผ่องศรี. (2566). ความรับผิดชอบทางแพ่งของแก๊งคอลเซ็นเตอร์. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลย วิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566* (หน้า 608–615). สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

ลาวัญญ์ ถนัดศิลปกุล. (2559). *โครงการการศึกษา วิเคราะห์และแนวทางในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในมิติกฎหมายของประเทศในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจตะวันออก – ตะวันตก, เหนือ – ใต้ (EWEC – NSEC – SEC)*. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.).

https://elibrary.tsri.or.th/project_content.asp?PJID=RDG5910046

ศูนย์บริการข้อมูลภาครัฐเพื่อประชาชน. (2568). *รัฐบาล เปิดเผยผลการปราบแก๊งคอลเซ็นเตอร์ คดีลดลง 20% มูลค่าความเสียหายลด 200 ล้านบาท*.

<https://www.prd.go.th/th/content/category/detail/id/39/iid/373789>

สรวิศ บุญมี. (2566). แก๊งคอลเซ็นเตอร์ จากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจสู่อาชญากรรมทางเทคโนโลยี.

วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 17(2), 18–26.

สลิลพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2562). *แนวทางการป้องกันการหลอกลวงให้โอนเงิน: ศึกษากรณีธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก* (การค้นคว้าอิสระ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). คณะนิติศาสตร์และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 1. (2565). *รูปแบบการจัดตั้งศูนย์เตือนภัยและเฝ้าระวังสถานการณ์ทางสังคม: กลไกกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. https://www.dop.go.th/download/knowledge/th1662450000-1744_0.pdf

สุนนทิพย์ จิตสว่าง, ปิยะพร ตันณีกุล, และนันทิ จิตสว่าง. (2563). *อาชญากรรมข้ามชาติ: ภัยคุกคามประเทศไทยเกี่ยวกับแก๊งคอลเซ็นเตอร์*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Bangkok Post. (2025). *Thai scams rise 112% in 2024*.

<https://www.bangkokpost.com/business/general/2967346/thai-scams-rise-112-in-2024>

Hfocus. (2024). *วิจัยชี้ คนไทยกว่า 36 ล้านถูกหลอกลวงออนไลน์ Gen Y ตกเป็นผู้เสียหายมากที่สุด*.

<https://www.hfocus.org/content/2024/05/30458>

Whoscall. (2024). *Whoscall รายงานประจำปี 2566*.

[https://whoscall.com/th/blog/articles/1209-](https://whoscall.com/th/blog/articles/1209-Whoscall%20%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%88%E0%B8%B3%E0%B8%9B%E0%B8%B5%202566)

[Whoscall%20%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%88%E0%B8%B3%E0%B8%9B%E0%B8%B5%202566](https://whoscall.com/th/blog/articles/1209-Whoscall%20%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%88%E0%B8%B3%E0%B8%9B%E0%B8%B5%202566)

การปรับปรุงกฎหมายและบทบาทของหน่วยงานรัฐในการต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์ในไทย

The Improvement of Laws and the Role of Government Agencies in Combating Call

Center Gangs in Thailand

น.ส. กุลจิรา เนตรกมลกุล¹

Miss.Kuljira Netkamonkul

บทคัดย่อ

ปัญหาการหลอกลวงผ่านแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทยเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีการหลอกลวงประชาชนผ่านโทรศัพท์โดยอ้างตัวเป็นหน่วยงานต่างๆ ทำให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อสูญเสียทรัพย์สิน และทำลายความเชื่อมั่นในระบบการเงินและความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างรุนแรง ดังนั้นการต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์จึงต้องการการปรับปรุงทั้งในด้านกฎหมายและการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ในส่วนของบทบาทของหน่วยงานภาครัฐในควบคุมและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ ต้องประสานการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ รวมถึงการสร้างระบบการประสานงานร่วมกันในการติดตามและปราบปรามการกระทำผิด การเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหานี้ เช่น การเพิ่มโทษสำหรับผู้กระทำผิด และการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีเพื่อช่วยในการตรวจจับการกระทำผิด เช่นการใช้ระบบการกรองการโทรเข้า การตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ปลอม และการพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อเพิ่มความปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมถึงการส่งเสริมความรู้และความตระหนักรู้แก่ประชาชนผ่านการจัดแคมเปญ การอบรม และการเผยแพร่ข้อมูลการป้องกันการหลอกลวง เพื่อให้ประชาชนสามารถหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซนเตอร์ การต่อสู้กับปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์ต้องการความร่วมมือจากหลายหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อให้การติดตามและปราบปรามการหลอกลวงเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงกฎหมายและการใช้เทคโนโลยีในการป้องกันการกระทำผิดจะเป็นกุญแจสำคัญในการลดปัญหานี้และสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การปรับปรุง, กฎหมาย, หน่วยงานรัฐ, แก๊งคอลเซนเตอร์,ไทย

¹ นักวิชาการอิสระ ; independent Scholar,Thailand

Abstract

The issue of scams through call center gangs in Thailand has become increasingly severe in recent years. These gangs deceive the public via phone calls, impersonating various organizations, causing citizens to fall victim, lose their assets, and severely undermine confidence in the financial system and the security of personal data. Therefore, combating call center gangs requires improvements in both legislation and the collaboration between government agencies. Regarding the role of government agencies in controlling and combating call center gangs, there must be coordination between various agencies. This includes establishing a system for inter-agency coordination in monitoring and prosecuting offenders. Proposals to enhance legislation to improve the effectiveness of handling this issue, such as increasing penalties for offenders and updating laws related to data protection, should be considered. Moreover, it is essential to develop technological systems to aid in detecting fraudulent activities, such as using call filtering systems, verifying fake phone numbers, and developing applications to increase security in financial transactions. Public awareness and education campaigns, training, and the dissemination of fraud prevention information should also be promoted to help the public avoid becoming victims of call center gangs. Combating the problem of call center gangs requires cooperation from multiple government agencies at both the national and international levels to ensure effective monitoring and prosecution of scams. Improvements in legislation and the use of technology to prevent offenses will be key to reducing this issue and ensuring long-term security for the public.

Keywords: Improvement, Laws, Government Agencies, Call Center Gangs, Thailand

1.บทนำ

การหลอกลวงผ่านแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในปัญหาที่กำลังเพิ่มความรุนแรงขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา แม้ว่าขณะนี้มีการประสานกันระหว่างประเทศจัดการที่ตั้งแหล่งรวมในประเทศเมียนมาร์ไปแล้วก็ตาม แต่เชื่อว่าในระยะเวลายาวนานแก๊งก็จะไปจัดตั้งอยู่ในที่ใดที่หนึ่งขึ้นมาอีกเพราะใช้อุปกรณ์น้อย สะดวกในการติดตั้ง แก๊งคอลเซนเตอร์มักใช้เทคนิคการหลอกลวงที่ซับซ้อนและหลากหลายโดยการโทรศัพท์ไปหาผู้คนในทุกพื้นที่ทั้งในเมืองและชนบท เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างผู้หลอกลวงและเหยื่อโดยการอ้างเป็นหน่วยงานที่เชื่อถือได้

เช่น ธนาคาร หน่วยงานราชการ หรือแม้กระทั่งบริษัทประกันภัย โดยมีวิธีการหลอกลวงที่หลากหลาย เช่น การแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับบัญชีธนาคารที่ถูกกระชาก การขอข้อมูลส่วนตัวเพื่อทำธุรกรรม หรือแม้กระทั่งการหลอกลวงให้โอนเงินไปยังบัญชีที่ระบุ ซึ่งมักจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและทันท่วงที ทำให้เหยื่อไม่ทันระมัดระวังและตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวงนั้นๆ ในบางกรณี ผู้เสียหายอาจสูญเสียเงินจำนวนมาก หรือข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญไปโดยไม่รู้ตัว สิ่งที่ทำให้ปัญหานี้น่ากังวลยิ่งขึ้นคือความหลากหลายและการพัฒนาของเทคนิคในการหลอกลวง ที่ทำให้ผู้หลอกลวงสามารถหลีกเลี่ยงการถูกจับกุมได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สังคมไทยกำลังเผชิญกับอาชญากรรมที่ซับซ้อนและยากต่อการควบคุม(MGR Online,2568)

ปัญหานี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อผู้เสียหายโดยตรง แต่ยังมีผลกระทบในวงกว้างต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในระบบการเงินของประเทศ การสูญเสียเงินจากการหลอกลวงทำให้หลายคนรู้สึกไม่ปลอดภัยในระบบธนาคารและการทำธุรกรรมทางการเงินออนไลน์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนที่จำเป็นต้องพึ่งพาการใช้เทคโนโลยีในการทำธุรกรรมทางการเงิน รวมทั้งการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญมากในยุคดิจิทัล การขาดความมั่นใจในระบบธนาคารและความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลย่อมมีผลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจและการพัฒนาทางสังคมของประเทศในระยะยาว(TCC,2566)

ผลกระทบจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซนเตอร์ไม่สามารถมองข้ามได้ เนื่องจากมีทั้งผลกระทบในด้านการเงินและจิตใจ รวมทั้งความเชื่อมั่นของประชาชนในระบบเศรษฐกิจและการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยในด้านการเงินนั้น การสูญเสียจากการถูกหลอกลวงสามารถส่งผลให้บุคคลเสียทรัพย์สินจำนวนมากในเวลาอันสั้น ซึ่งไม่เพียงแต่ทำให้ผู้เสียหายประสบความเดือดร้อนทางการเงิน แต่ยังส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ เนื่องจากการสูญเสียเงินจำนวนมากที่เกิดขึ้นจากความไม่ระมัดระวังหรือความเชื่อมั่นที่ผิดพลาดส่งผลให้หลายคนเกิดความรู้สึกกังวลและไม่สามารถฟื้นตัวได้ในระยะสั้น โดยเฉพาะในกรณีที่แก๊งคอลเซนเตอร์สามารถหลอกลวงให้เหยื่อโอนเงินหรือให้ข้อมูลส่วนบุคคลสำคัญที่ไม่สามารถกู้คืนได้ การกระทำเหล่านี้ทำให้เกิดความวิตกกังวลและความกลัวในการทำธุรกรรมทางการเงินในอนาคต (จักรพงษ์ กังวานโสภณ,2565)

ในมิติของสังคมการกระทำของแก๊งคอลเซนเตอร์ยังมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในระบบการเงินของประเทศ โดยเฉพาะเมื่อประชาชนเริ่มสูญเสียความไว้วางใจในระบบธนาคารและหน่วยงานทางการเงินที่ต้องดูแลความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลและการทำธุรกรรมทางการเงิน สิ่งนี้ทำให้ความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจของประเทศลดลง เนื่องจากประชาชนอาจเลือกที่จะหลีกเลี่ยงการทำธุรกรรมทางการเงิน หรือแม้แต่การใช้บริการธนาคารและหน่วยงานราชการต่างๆ ซึ่งอาจกระทบต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจและความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินของประเทศในอนาคต(AWC,2022)

การต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์จึงเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนและมีประสิทธิภาพจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการป้องกันและปราบปรามกลุ่มอาชญากรเหล่านี้จำเป็นต้องมีมาตรการทางกฎหมายที่เข้มงวดและมีการพัฒนากฎหมายให้ทันสมัยกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ในส่วนของการปรับปรุงกฎหมายที่

เกี่ยวข้อง ควรมีการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้เข้มงวดมากยิ่งขึ้น รวมถึงการพัฒนามาตรการในการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะสามารถลดปัญหาของแก๊งคอลเซนเตอร์ได้ในระยะยาว นอกจากนี้หน่วยงานรัฐยังควรมีบทบาทในการสร้างความตระหนักรู้และการศึกษาของประชาชนในเรื่องการป้องกันการถูกหลอกลวง และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการสังเกตและระวังภัยที่เกิดจากแก๊งคอลเซนเตอร์ (Thaipost ,2568)

บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาบทบาทของหน่วยงานภาครัฐในการควบคุมและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ โดยเน้นไปที่การศึกษาแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายและการสร้างมาตรการต่างๆ เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การนำเสนอแนวทางการป้องกันและปราบปรามนี้จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถจัดการกับปัญหาการหลอกลวงผ่านแก๊งคอลเซนเตอร์ได้อย่างยั่งยืนและลดผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมได้ในระยะยาว

2. สถานการณ์ปัจจุบันของแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทย

ในปัจจุบันการหลอกลวงผ่านแก๊งคอลเซนเตอร์ได้กลายเป็นปัญหาที่รุนแรงและแพร่หลายมากขึ้นในประเทศไทย แก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทยมีการขยายตัวในลักษณะที่ไม่สามารถควบคุมได้ง่าย เนื่องจากการใช้เทคนิคที่หลากหลายและการพัฒนาเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่ทำให้การหลอกลวงมีความซับซ้อนและยากต่อการตรวจสอบ แก๊งเหล่านี้มักใช้วิธีการหลอกลวงที่หลากหลายเพื่อล่อให้เหยื่อเชื่อมโยงกับกลโกงเหล่านี้ การโทรศัพท์จากหมายเลขที่ไม่รู้จักหรือจากประเทศที่มีรหัสโทรศัพท์ระหว่างประเทศไม่คุ้นเคยเป็นหนึ่งในวิธีที่มักจะถูกใช้ ซึ่งสามารถทำให้เหยื่อหลงเชื่อที่กำลังติดต่อกับหน่วยงานหรือบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เช่น ธนาคาร หรือหน่วยงานราชการ

หนึ่งในเทคนิคที่ได้รับความนิยมในการดำเนินการหลอกลวงคือการใช้หมายเลขโทรศัพท์ปลอม (Caller ID Spoofing) ซึ่งทำให้ผู้โทรสามารถปรับเปลี่ยนหมายเลขโทรศัพท์ที่ปรากฏบนหน้าจอโทรศัพท์ของเหยื่อให้เหมือนกับหมายเลขของหน่วยงานที่เชื่อถือได้ เช่น ธนาคาร หรือแม้แต่หน่วยงานรัฐบาล ที่ผู้โทรอ้างว่าเป็น เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับการหลอกลวง ผู้หลอกลวงเหล่านี้สามารถพูดคุยกับเหยื่อได้โดยไม่ถูกตั้งคำถามเกี่ยวกับความถูกต้องของข้อมูลที่ให้ไป หรือแม้กระทั่งสามารถขอให้เหยื่อทำธุรกรรมทางการเงิน โดยการโอนเงินหรือให้ข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการกระทำความผิดทางการเงินต่อไป(สรวิศ บุญมี ,2023)

การใช้เทคโนโลยีทางดิจิทัลอย่างแพร่หลายยังทำให้การหลอกลวงมีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น การใช้โปรแกรมอัตโนมัติในการโทรออกจำนวนมาก หรือการสร้างเว็บไซต์ปลอมที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับเว็บไซต์ของหน่วยงานจริงเพื่อหลอกลวงให้เหยื่อกรอกข้อมูลส่วนตัว เช่น หมายเลขบัตรเครดิต หรือข้อมูลบัญชีธนาคาร นอกจากนี้ บางครั้งแก๊งคอลเซนเตอร์ยังอาศัยการสร้างสถานการณ์ที่เร่งด่วนหรือฉุกเฉิน เพื่อทำให้เหยื่อตัดสินใจ

โดยไม่ทันคิด เช่นการแจ้งว่าบัญชีธนาคารของเหยื่อถูกระงับหรือจำเป็นต้องยืนยันข้อมูลทันที ทำให้ผู้เสียหายไม่สามารถคิดหรือพิจารณาอย่างถี่ถ้วนก่อนการตัดสินใจ (SCB ,2568)

ผลกระทบจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทยมีหลายด้าน ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และจิตใจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนและองค์กรต่างๆ ในระดับที่รุนแรงและยาวนาน การกระทำของแก๊งคอลเซนเตอร์ไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายโดยตรงให้กับเหยื่อ แต่ยังส่งผลกระทบในวงกว้างต่อความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ การเงิน รวมถึงการทำธุรกรรมออนไลน์และความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวที่อาจถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด

ในด้านเศรษฐกิจ การหลอกลวงจากแก๊งคอลเซนเตอร์ทำให้ประชาชนสูญเสียเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระดับบุคคลและครอบครัว เหยื่อที่ตกเป็นเป้าหมายของแก๊งเหล่านี้มักจะมีผลเสียหายทางการเงินที่ไม่สามารถฟื้นตัวได้ในระยะเวลาอันสั้น โดยเฉพาะผู้ที่ถูกหลอกลวงในจำนวนเงินที่มาก ซึ่งบางครั้งอาจมีผลกระทบในระยะยาวถึงคุณภาพชีวิตและความมั่นคงทางการเงิน การสูญเสียทางการเงินนี้ยังมีผลกระทบในระดับที่ทำให้ผู้เสียหายไม่สามารถชำระหนี้สินหรือขาดแคลนทรัพยากรที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังอาจทำให้เกิดความไม่มั่นคงทางการเงินในระดับสังคมที่กว้างขวางขึ้น(UniNet,2024)

นอกจากนี้ความเสียหายที่เกิดจากการหลอกลวงยังทำให้เกิดการสูญเสียความเชื่อมั่นในระบบการเงิน การหลอกลวงที่เกิดขึ้นมักจะส่งผลกระทบต่อประชาชนมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยของบัญชีธนาคาร และการทำธุรกรรมทางการเงินออนไลน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้หลอกลวงสามารถแสดงตัวเป็นตัวแทนจากธนาคารหรือหน่วยงานที่มีชื่อเสียง สิ่งนี้ทำให้ประชาชนรู้สึกไม่ปลอดภัยในการใช้บริการออนไลน์ ซึ่งส่งผลให้ธุรกรรมทางการเงินในรูปแบบออนไลน์ลดลง และการใช้งานธนาคารผ่านช่องทางดิจิทัลเริ่มได้รับความไม่ไว้วางใจจากประชาชนบางส่วน

ในด้านสังคมการหลอกลวงของแก๊งคอลเซนเตอร์ส่งผลให้เกิดการแตกแยกและความไม่ไว้วางใจในหมู่ประชาชนเอง การหลอกลวงที่เกิดขึ้นอาจทำให้เกิดความวิตกกังวลในสังคมเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้คนเริ่มไม่ไว้วางใจในระบบต่างๆ ที่เคยมีความน่าเชื่อถือ เช่นธนาคาร บริษัทประกันภัย หรือแม้กระทั่งหน่วยงานราชการ ซึ่งอาจทำให้การดำเนินธุรกิจภาคเศรษฐกิจจริงเริ่มมีความยากลำบากขึ้น เนื่องจากความไม่ไว้วางใจเหล่านี้ส่งผลให้การทำธุรกรรมต่างๆ ถูกขัดขวาง และการติดต่อทางธุรกิจมีความซับซ้อนมากขึ้น อีกทั้ง ปัญหาการหลอกลวงยังส่งผลกระทบในด้านจิตใจของเหยื่อที่ตกเป็นเป้าหมาย โดยหลายๆ คนที่ตกเป็นเหยื่อมักจะรู้สึกอับอายและรู้สึกผิดกับการสูญเสียเงินหรือข้อมูลส่วนตัวที่ถูกหลอกลวงไปในครั้งนั้น นอกจากนี้ยังเกิดความเครียดจากการต้องเผชิญกับผลกระทบทางการเงินที่เกิดขึ้นจากการสูญเสียหรือการกระทำผิดที่เกิดขึ้น หลายคนตกเป็นเหยื่อไม่สามารถฟื้นตัวได้ทันที และบางครั้งอาจเกิดภาวะซึมเศร้า ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในอนาคต เนื่องจากความสูญเสียที่เกิดขึ้น(AWC,2022)

การสูญเสียความเชื่อมั่นในระบบการเงินและเทคโนโลยียังทำให้การพัฒนาในด้านเทคโนโลยีและระบบดิจิทัลของประเทศต้องชะงักงัน ประชาชนบางกลุ่มอาจเลือกที่จะไม่ใช้เทคโนโลยีในการทำธุรกรรมหรือกิจกรรม

ทางการเงินต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงจากการถูกหลอกลวง ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ การหลีกเลี่ยงการทำธุรกรรมออนไลน์ทำให้ธุรกิจบางประเภทไม่สามารถเจาะตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรืออาจสูญเสียโอกาสในการขยายตลาดไปสู่กลุ่มลูกค้าที่ยังไม่เชื่อมั่นในระบบดิจิทัล การแก้ไขปัญหาจึงต้องมีการร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งรัฐบาล หน่วยงานภาครัฐ ธนาคารและผู้ประกอบการภาคเอกชน รวมถึงการพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับวิธีการระมัดระวังในการใช้บริการต่างๆ และการตรวจสอบข้อมูลที่จะได้รับจากแหล่งต่างๆ เพื่อลดโอกาสในการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซนเตอร์ในอนาคต

3. บทบาทของหน่วยงานภาครัฐในการควบคุมและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์

การควบคุมและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทยเป็นภารกิจที่ต้องการความร่วมมือจากหลายหน่วยงานภาครัฐเพื่อที่จะสามารถจัดการกับปัญหานี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากแก๊งคอลเซนเตอร์เป็นภัยคุกคามที่มีมิติหลากหลายทั้งในด้านการเงิน การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล และการกระทำความผิดในระดับข้ามชาติ การจัดการกับปัญหานี้จึงต้องอาศัยการทำงานร่วมกันจากหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่และความเชี่ยวชาญต่างๆ ซึ่งรวมถึงกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ตำรวจ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.), สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์

หนึ่งในหน่วยงานหลักที่มีบทบาทในการสืบสวนและดำเนินการทางกฎหมายกับแก๊งคอลเซนเตอร์คือ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการสืบสวนคดีที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมข้ามชาติหรืออาชญากรรมที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานในต่างประเทศเพื่อสืบสวนขบวนการของแก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีการหลอกลวงในระดับนานาชาติ และสามารถดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายที่มีอำนาจในการดำเนินคดี (Department of Special Investigation, 2024)

ตำรวจ ยังมีบทบาทสำคัญในการจับกุมผู้กระทำความผิดในกรณีของแก๊งคอลเซนเตอร์ โดยสามารถตรวจสอบการกระทำความผิดในระดับท้องถิ่นได้ การดำเนินงานของตำรวจในกรณีนี้สามารถทำได้ผ่านการจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะทางเพื่อรับมือกับการหลอกลวงที่เกิดจากแก๊งคอลเซนเตอร์ เช่นการสร้างแผนกเฉพาะที่มีหน้าที่ติดตามสืบสวนและจับกุมผู้ต้องหาจากการหลอกลวงทางโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ต

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ยังมีบทบาทสำคัญในการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินธุรกรรมทางการเงินที่เกิดจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซนเตอร์ ธปท.ได้กำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันการใช้จ่ายเงินจากผู้เสียหายในระบบการเงิน ทั้งในด้านการควบคุมธนาคารในการป้องกันการทำธุรกรรมที่ผิดปกติ การตรวจสอบการทำธุรกรรมที่มีความเสี่ยงสูง และการสร้างแนวทางในการป้องกันการทุจริตทางการเงิน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2023)

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ยังมีบทบาทในการควบคุมการลงทุนและการป้องกันการหลอกลวงทางการเงิน โดยการให้ความรู้และสร้างมาตรการที่เข้มงวดในการหลีกเลี่ยงการหลอกลวงที่เกิดขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ เช่น การส่งเสริมการตรวจสอบแหล่งที่มาของการลงทุนที่ไม่น่าเชื่อถือ และการป้องกันการใช้ข้อมูลที่ผิดกฎหมาย (SEC, 2023)

หน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีบทบาทในการพัฒนาและจัดการระบบรักษาความปลอดภัยทางเทคโนโลยีเพื่อตรวจสอบและควบคุมการใช้งานโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์สื่อสารทางดิจิทัลอื่นๆ ที่ใช้ในการกระทำผิด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้เทคโนโลยีในการหลอกลวงและเผยแพร่ข้อมูลเท็จ

การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ เป็นสิ่งสำคัญในการควบคุมและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ เนื่องจากการหลอกลวงที่เกิดขึ้นจากแก๊งเหล่านี้มักจะมีการข้ามเขตอำนาจและกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และเศรษฐกิจระดับชาติ การประสานงานระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตำรวจ ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำให้การสืบสวนและการดำเนินการในกรณีของแก๊งคอลเซนเตอร์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หน่วยงานเหล่านี้สามารถแบ่งปันข้อมูลและทำงานร่วมกันในการสืบสวนคดีและการจับกุมผู้กระทำผิดได้อย่างรวดเร็ว (Pakin Wangsathitham, 2024)

ปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ คือความไม่ต่อเนื่องและขาดเอกภาพในการทำงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ แม้จะมีหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม การประสานงานระหว่างหน่วยงานเหล่านี้ยังดำเนินไปแบบแยกส่วน ขาดระบบกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน รวมถึงขาดกลไกกำกับดูแลที่สามารถบังคับให้ทุกหน่วยงานปฏิบัติงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การติดตามผู้กระทำผิดและเครือข่ายทางการเงินไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และทำให้แก๊งคอลเซนเตอร์ยังคงปรับเปลี่ยนรูปแบบการกระทำผิดได้ทันต่อสถานการณ์ ขณะที่กลไกรัฐยังล่าช้าและไม่ยืดหยุ่นพอที่จะตอบโต้ได้ทันการณ์

แนวทางการแก้ไขปัญหในปัจจุบัน

ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐได้ใช้แนวทางหลายอย่างในการแก้ไขปัญหาของแก๊งคอลเซนเตอร์ ซึ่งหนึ่งในแนวทางที่สำคัญคือการรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับวิธีการระมัดระวังจากการหลอกลวงทางโทรศัพท์ โดยการรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงการหลีกเลี่ยงการให้ข้อมูลส่วนตัวผ่านทางโทรศัพท์หรือทางออนไลน์ นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียนและการให้คำแนะนำแก่ผู้ที่สงสัยว่าตนเองอาจตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวง โดยสามารถติดต่อผ่านช่องทางต่างๆ ที่หน่วยงานภาครัฐได้จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการ อีกทั้งหน่วยงานต่างๆ ยังได้เพิ่มความเข้มงวดในการควบคุมการใช้โทรศัพท์มือถือ เช่น การกำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับการใช้หมายเลขโทรศัพท์ที่ไม่สามารถปลอมแปลงได้ และการพัฒนาระบบที่ช่วยในการติดตามและตรวจสอบการโทรศัพท์ที่อาจมี

การกระทำผิด รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีที่ช่วยในการระบุหมายเลขโทรศัพท์ปลอมและการตรวจสอบผู้กระทำผิดในลักษณะต่างๆ การดำเนินการเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายในการป้องกันการหลอกลวงที่เกิดขึ้นจากแก๊งคอลเซนเตอร์ และเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในระบบการเงินและการใช้เทคโนโลยีทางดิจิทัลอย่างปลอดภัย

4. การปรับปรุงและพัฒนากฎหมายเพื่อรับมือกับแก๊งคอลเซนเตอร์

การต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากธรรมชาติของการหลอกลวงทางโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตมีความซับซ้อนและหลากหลาย การปรับปรุงกฎหมายจะช่วยให้สามารถรับมือกับการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการหลอกลวงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดเหตุการณ์เหล่านี้ในอนาคต

กฎหมายปัจจุบันและข้อจำกัด

ในปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการหลอกลวงของแก๊งคอลเซนเตอร์ เช่น พระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และ พระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการกับการกระทำผิดที่เกิดขึ้นทางอินเทอร์เน็ตและการละเมิดข้อมูลส่วนตัวของประชาชน

พระราชบัญญัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ได้กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้กระทำผิดที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการหลอกลวงหรือการกระทำผิดในลักษณะอื่นๆ รวมถึงการสร้างเว็บไซต์ปลอมที่หลอกลวงผู้ใช้งานและการใช้เทคโนโลยีในการปลอมแปลงข้อมูล อย่างไรก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ยังคงมีข้อจำกัดในบางประเด็น เช่น การตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายในกรณีที่เกี่ยวข้องกับการหลอกลวงข้ามชาติ และการใช้เทคโนโลยีที่ซับซ้อนในการหลีกเลี่ยงการตรวจจับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ทศพล ทรรศนกุลพันธ์, 2562)

อีกหนึ่งกฎหมายที่สำคัญคือพระราชบัญญัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนจากการถูกนำไปใช้ในทางที่ผิดหรือไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในกรณีของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนตัวผ่านทางโทรศัพท์หรือทางออนไลน์ การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวยังคงมีอุปสรรคในด้านการบังคับใช้กับบริษัทต่างๆ ที่รวบรวมข้อมูลและการป้องกันการโจรกรรมข้อมูลจากกลุ่มผู้ไม่หวังดี

การปรับปรุงกฎหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

แม้ว่ากฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันจะช่วยในการปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ได้บ้าง แต่การบังคับใช้กฎหมายยังเผชิญข้อจำกัดหลายประการที่บั่นทอนประสิทธิภาพในการจัดการกับปัญหายังยั้งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การบังคับใช้กฎหมายยังเน้นการจัดการกับ “ผู้กระทำผิดปลายทาง” เช่น ผู้รับโอนเงินหรือผู้ให้บัญชีม้า ซึ่งเป็นเพียงกลุ่มล่างของเครือข่ายอาชญากรรม ขณะที่ผู้บัญชาการหลักมักอยู่ในต่างประเทศและยากต่อการติดตามหรือนำตัวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม การทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดการบูรณาการและมีความซ้ำซ้อนระหว่างตำรวจ ปปง. ดีเอสไอ และธนาคาร ทำให้การติดตามเส้นทางการเงินหรือป้องกันการหลอกลวงไม่สามารถ

ดำเนินการได้อย่างทันท่วงที อีกทั้งบทลงโทษตามกฎหมายในบางกรณียังไม่สอดคล้องกับลักษณะความรุนแรงของอาชญากรรม ส่งผลให้ขาดพลังในการป้องปรามและสร้างความยำเกรงต่อกฎหมายอย่างแท้จริง

ระบบโดยรวมของไทยยังมีช่องโหว่ที่ต้องได้รับการปรับปรุงเพื่อให้สามารถจัดการกับการหลอกลวงที่เกิดขึ้นในรูปแบบใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเสนอแนวทางการปรับปรุงกฎหมายอาชญากรรมถึงการเพิ่มโทษสำหรับผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการหลอกลวงทางโทรศัพท์ เช่น การเพิ่มโทษในกรณีที่มีการใช้โทรศัพท์ปลอมในการหลอกลวงหรือการหลอกลวงในลักษณะซ้ำซาก นอกจากนั้นควรพิจารณาการออกกฎหมายที่เพิ่มความเข้มงวดในการคุ้มครองข้อมูลส่วนตัว เพื่อป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลและการใช้ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมในการหลอกลวง (ข้าวทิพย์ บุตรน้ำเพชร, 2566)

การปรับปรุงกฎหมายควรคำนึงถึงการสร้างระบบที่สามารถตรวจสอบการใช้โทรศัพท์และการทำธุรกรรมทางการเงินที่อาจเป็นสัญญาณของการหลอกลวง เช่น การตรวจจับหมายเลขโทรศัพท์ปลอม การใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบการโทรเข้าและออกจากหมายเลขที่ต้องสงสัย รวมถึงการพัฒนาเครื่องมือในการตรวจสอบเว็บไซต์ที่มีการหลอกลวงและการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลปลอม ในพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566 เพิ่มมาตรการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมออนไลน์และมิจอาชีพ โดยจะเพิ่มหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐหรือผู้ให้บริการหมายเลขโทรศัพท์ในการส่งระงับ หรือยกเลิกการให้บริการหมายเลขโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ถูกใช้หรืออาจถูกใช้ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีกำหนดขั้นตอนหรือกระบวนการพิจารณาโดยเฉพาะเพื่อให้การคืนเงินแก่ผู้เสียหายให้เป็นไปอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น และเพิ่มโทษการซื้อขายข้อมูลส่วนบุคคล(วีระยุทธ บุญยงค์, 2567)

การพัฒนากระบวนการตรวจสอบและติดตาม

การพัฒนากระบวนการตรวจสอบและติดตามการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับแก๊งคอลเซนเตอร์เป็นอีกหนึ่งแนวทางที่สำคัญในการรับมือกับปัญหานี้ หน่วยงานภาครัฐสามารถพัฒนาระบบในการ ตรวจจับหมายเลขปลอม ที่ใช้ในการโทรหลอกลวงประชาชน โดยการทำงานร่วมกับผู้ให้บริการโทรศัพท์และเครือข่ายโทรคมนาคมในการติดตามหมายเลขโทรศัพท์ที่ถูกใช้ในกิจกรรมผิดกฎหมาย นอกจากนี้การเพิ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นสิ่งที่สำคัญในการต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์ข้ามชาติที่ใช้เทคโนโลยีในการหลอกลวงผู้คนในหลายประเทศ การมีข้อตกลงทางกฎหมายระหว่างประเทศจะช่วยให้สามารถติดตามและจับกุมผู้กระทำผิดได้เร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพ การสร้าง ศูนย์ข้อมูลกลาง ที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขโทรศัพท์และเว็บไซต์ที่มีการหลอกลวงจะช่วยให้หน่วยงานต่างๆ สามารถแชร์ข้อมูลและประสานงานในการจับกุมผู้กระทำผิดได้ดีขึ้น การสร้างระบบการ แจ้งเตือนประชาชน เมื่อมีการหลอกลวงเกิดขึ้น จะช่วยลดความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซนเตอร์ และช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนในการใช้เทคโนโลยีทางการเงินและการสื่อสารด้วยการปรับปรุงกฎหมาย และพัฒนาระบบต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพในการตรวจสอบและควบคุมการกระทำผิด จะสามารถช่วยลดปัญหาของแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทยได้อย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ณรงค์ กุลนิตเทศ และคณะ, 2556)

6. แนวทางการป้องกันและการปรับปรุงกลไกภาครัฐ

การปรับปรุงกลไกของภาครัฐและการพัฒนาแนวทางการป้องกันเพื่อรับมือกับปัญหาการหลอกลวงจากแก๊งคอลเซนเตอร์นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการหลอกลวงเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่อง การเสริมสร้างกลไกการป้องกันที่มีประสิทธิภาพจะช่วยลดความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อของประชาชนและช่วยสร้างความมั่นคงในระบบเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ สำหรับการดำเนินงานป้องกันและปรับปรุงกลไกภาครัฐนั้นสามารถแบ่งออกเป็นสองแนวทางหลัก ได้แก่การเพิ่มความตระหนักรู้แก่ประชาชน และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันและตรวจสอบการกระทำผิด

การเพิ่มความตระหนักรู้แก่ประชาชน

การเพิ่มความตระหนักรู้แก่ประชาชนเป็นขั้นตอนสำคัญในการป้องกันการตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซนเตอร์ ซึ่งการให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการหลีกเลี่ยงการหลอกลวงและการระมัดระวังในการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์หรือทางออนไลน์จะช่วยให้ประชาชนสามารถป้องกันตนเองได้ดีขึ้น

หนึ่งในวิธีการที่ภาครัฐสามารถใช้ในการเสริมสร้างความตระหนักรู้คือการจัดการรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับภัยจากแก๊งคอลเซนเตอร์ ตัวอย่างเช่นการจัดกิจกรรมในโรงเรียน ชุมชน หรือสถานที่ต่างๆ เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนทุกระดับอายุเกี่ยวกับวิธีการสังเกตและหลีกเลี่ยงการถูกหลอกลวงจากโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ต โดยการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักตรวจสอบแหล่งที่มาของการติดต่อที่น่าสงสัย การยืนยันตัวตนของบุคคลที่โทรเข้ามา และการไม่ให้ข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลการเงินผ่านช่องทางที่ไม่ปลอดภัย (ทศพล ทรรศนกุลพันธ์, 2562)

การจัดการอบรมสำหรับประชาชนในกลุ่มต่างๆ เช่นผู้สูงอายุที่มักจะตกเป็นเป้าหมายหลักของแก๊งคอลเซนเตอร์หรือบุคคลที่มีความรู้เทคโนโลยีต่ำถือเป็นแนวทางที่สำคัญ โดยการอบรมสามารถทำได้ทั้งในรูปแบบสัมมนาหรือการจัดกิจกรรมในชุมชน นอกจากนี้ยังสามารถใช้สื่อออนไลน์ในการเผยแพร่ความรู้ เช่นการเผยแพร่บทความ วิดีโอ และอินโฟกราฟิก เพื่อให้ประชาชนเข้าใจและจดจำวิธีการป้องกันการหลอกลวงได้ง่ายขึ้น

การจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียน หรือช่องทางการติดต่อที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและขอคำแนะนำเกี่ยวกับการหลอกลวงก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ช่วยเสริมสร้างความตระหนักรู้และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่สงสัยว่าอาจตกเป็นเหยื่อของแก๊งคอลเซนเตอร์ การมีช่องทางที่รวดเร็วและเข้าถึงง่ายสามารถช่วยให้ประชาชนมีความมั่นใจในการติดต่อขอความช่วยเหลือได้ทันเวลาที่ (ทศพล ทรรศนกุลพันธ์, 2562)

การสร้างระบบตรวจสอบข้อมูลประชาชน โดยเฉพาะข้อมูลทางการเงินก็จะช่วยเพิ่มความมั่นใจให้กับประชาชนในการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านทางออนไลน์หรือโทรศัพท์ ตัวอย่างเช่นการให้บริการตรวจสอบและแจ้งเตือนเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลและการทำธุรกรรมที่น่าสงสัย ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้เท่าทัน และสามารถหลีกเลี่ยงการหลอกลวงได้

การใช้เทคโนโลยีในการป้องกัน

ในปัจจุบันการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการป้องกันและตรวจสอบการกระทำผิดของแก๊งคอลเซนเตอร์ได้กลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่ง การพัฒนาระบบอัจฉริยะที่สามารถตรวจจับและป้องกันการโทรศัพท์หลอกลวงจะช่วยให้การตรวจสอบการกระทำผิดสามารถทำได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ระบบเหล่านี้สามารถทำงานได้ทั้งในระดับเครือข่ายโทรคมนาคมและในระดับแอปพลิเคชันโทรศัพท์มือถือ หนึ่งในเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้ในการป้องกันการหลอกลวงคือ การใช้ระบบการตรวจจับหมายเลขปลอม ซึ่งระบบนี้สามารถตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ที่อาจเป็นหมายเลขปลอม หรือหมายเลขที่มีความเชื่อมโยงกับการหลอกลวงได้ ระบบสามารถทำงานร่วมกับผู้ให้บริการโทรคมนาคมในการตรวจสอบหมายเลขโทรศัพท์ที่ออกจากเครือข่ายหรือที่เข้ามาในเครือข่าย เพื่อตรวจจับการใช้งานที่ผิดปกติและแจ้งเตือนให้กับผู้รับสาย (วิระยุทธ บุญยงค์, 2567)

การใช้เทคโนโลยีในการยืนยันตัวตน ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการป้องกันการหลอกลวง ตัวอย่างเช่น การใช้ระบบ การยืนยันตัวตนผ่านลายนิ้วมือ การสแกนใบหน้า หรือการยืนยันผ่านรหัสที่สามารถใช้ได้เพียงครั้งเดียว (One-Time Password- OTP) ที่ใช้ในการยืนยันตัวตนสำหรับการทำธุรกรรมการเงินหรือการให้ข้อมูลส่วนตัว ระบบเหล่านี้จะช่วยให้การติดต่อผ่านช่องทางต่างๆ มีความปลอดภัยมากขึ้น และลดความเสี่ยงจากการถูกหลอกลวง

การใช้ระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติ ก็เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่สำคัญในการเพิ่มความปลอดภัยในการป้องกันการหลอกลวง ผ่านการติดตั้งระบบแจ้งเตือนที่สามารถแจ้งเตือนประชาชนเมื่อมีการโทรศัพท์หรือส่งข้อความที่อาจเป็นการหลอกลวง โดยระบบนี้สามารถทำงานร่วมกับแอปพลิเคชันต่างๆ บนโทรศัพท์มือถือ เพื่อแจ้งเตือนผู้ใช้ในกรณีที่มีการติดต่อจากหมายเลขโทรศัพท์ที่มีความเสี่ยง

การตรวจสอบการทำธุรกรรมออนไลน์ โดยการพัฒนาและติดตั้งระบบที่สามารถตรวจจับการทำธุรกรรมที่อาจเป็นการหลอกลวงหรือการทุจริตผ่านระบบธนาคารออนไลน์ก็เป็นอีกหนึ่งวิธีที่ช่วยป้องกันแก๊งคอลเซนเตอร์จากการใช้เทคโนโลยีในการหลอกลวง ในกรณีนี้ธนาคารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนา ระบบการตรวจจับธุรกรรมที่ผิดปกติ หรือที่มีลักษณะเข้าข่ายการหลอกลวงเพื่อทำการยืนยันตัวตนและตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะอนุมัติการทำธุรกรรม(คมศักดิ์ บุญเปลื้อง และ พีรเดช คงเดชา, 2567)

การพัฒนาแพลตฟอร์มการแชร์ข้อมูล ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรต่างๆ เช่น ธนาคาร, หน่วยงานด้านเทคโนโลยี, และผู้ให้บริการโทรคมนาคม จะช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการหลอกลวงถูกแชร์และใช้ในการตรวจจับการกระทำผิดในระบบได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพการใช้เทคโนโลยีไม่เพียงแต่จะช่วยในการตรวจจับการหลอกลวงจากแก๊งคอลเซนเตอร์เท่านั้น แต่ยังช่วยในการสร้างความมั่นคงในระบบการเงินและการสื่อสารของประเทศ โดยทำให้ประชาชนมั่นใจได้ว่าเทคโนโลยีที่ใช้อยู่มีความปลอดภัยและสามารถป้องกันการกระทำผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ธนาคารแห่งประเทศไทย มีหนังสือลงวันที่ 29 มีนาคม 2566 นำส่งแนวนโยบายการบริหารจัดการภัยทุจริต จากการทำธุรกรรมทางการเงินถึงสถาบันการเงินทุกแห่งให้ยึดแนวนโยบายการบริหารจัดการภัย

ทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงินให้ผู้ให้บริการทางการเงินใช้เป็นแนวทางขั้นต่ำในการถือปฏิบัติ แต่ยังไม่เพียงพอ(ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2566)

การเพิ่มความตระหนักรู้แก่ประชาชนและการใช้เทคโนโลยีในการป้องกันและตรวจสอบการกระทำผิดเป็นแนวทางสำคัญในการรับมือกับแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทย การเสริมสร้างความรู้ให้กับประชาชนเกี่ยวกับวิธีการตรวจสอบและการป้องกันการหลอกลวงจะช่วยลดจำนวนเหยื่อจากการถูกหลอกลวง และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการตรวจจับและป้องกันการโทรศัพท์หลอกลวงจะช่วยให้การปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อภาครัฐสามารถพัฒนาเทคโนโลยีเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะสามารถลดปัญหาการหลอกลวงและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้

สรุป

แก๊งคอลเซนเตอร์เป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนและสังคมไทยอย่างมากในช่วงหลายปีที่ผ่านมา การหลอกลวงโดยการใช้โทรศัพท์และเทคโนโลยีในการติดต่อกับผู้เสียหายมีความหลากหลายและซับซ้อนขึ้น ทำให้แก๊งคอลเซนเตอร์สามารถหลอกลวงประชาชนได้โดยใช้กลวิธีต่างๆ เช่น การปลอมแปลงหมายเลขโทรศัพท์หรือการแอบอ้างตัวเป็นบุคคลหรือหน่วยงานที่มีอำนาจ นำไปสู่การสูญเสียทรัพย์สินและการทำลายความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจและความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล การต่อสู้กับปัญหานี้จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงกฎหมายและการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

ในบทความนี้ได้กล่าวถึงหลายแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์ โดยเริ่มจากการศึกษาถึงสถานการณ์ปัจจุบันของการหลอกลวงผ่านคอลเซนเตอร์ในประเทศไทยและผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการสูญเสียเงินลงทุนของประชาชน รวมถึงความเสียหายที่เกิดจากการสูญเสียความเชื่อมั่นในระบบการเงินและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การหลอกลวงเหล่านี้ไม่เพียงแต่ทำให้ประชาชนประสบความเดือดร้อนทางการเงิน แต่ยังสร้างปัญหาทางจิตใจและสังคมที่ยากจะหาทางแก้ไขได้ การรับมือกับปัญหานี้จำเป็นต้องมีการร่วมมือกันระหว่างหลายหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในด้านการบังคับใช้กฎหมายและการคุ้มครองผู้บริโภคในภาคการเงิน เช่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ ตำรวจ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และหน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการสืบสวนและการจับกุมผู้กระทำผิด รวมถึงการจัดการปัญหานี้ในระดับชาติ การสร้างระบบการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการและการแชร์ข้อมูลจะช่วยให้การติดตามและการป้องกันการกระทำผิดเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การที่ภาครัฐจะสามารถจัดการปัญหานี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการทำงานร่วมกันทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในกรณีของการหลอกลวงข้ามชาติที่เกี่ยวข้องกับแก๊งคอลเซนเตอร์ข้ามประเทศ การพัฒนาระบบความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศจะช่วยให้สามารถติดตามและ

ปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ที่มีเครือข่ายข้ามชาติได้ดียิ่งขึ้น การต่อสู้กับแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทย จำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบและป้องกันการกระทำผิด การเสริมสร้างความรู้และความตระหนักรู้แก่ประชาชน และการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อลดปัญหาการหลอกลวงจากแก๊งคอลเซนเตอร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ข้าวทิพย์ บุตรน้ำเพชร. (2566). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายจากการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงิน. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- คมศักดิ์ บุญเปลื้อง & พีรเดช คงเดชา. (2567). ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่อง “ปัญหาแก๊งคอลเซนเตอร์และแนวทางการแก้ไขปัญหในอาเซียนและไทย.” คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียน ของรัฐสภา. https://web.parliament.go.th/assets/portals/61/news/6101/1_6101.pdf
- จักรพงษ์ กังวานโสภณ. (2565). ความผิดฐานฉ้อโกง: ศึกษากรณีการหลอกลวงทางโทรศัพท์ (แก๊งคอลเซนเตอร์). วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 7(1), 280–290. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/rdibsr/article/view/255877>
- ณรงค์ กุลนิเทศ และคณะ. (2556). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ เครือข่ายและการจัดการความรู้ทางด้าน อาชญากรรมคอมพิวเตอร์. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- ทศพล ทรรศนกุลพันธ์. (2562). ข้อจำกัดของกระบวนการยุติธรรมเพื่อป้องกันและปราบปรามพิศวาส อาชญากรรม (Romance Scam) และแนวทางสร้างความตระหนักรู้ให้กับประชาชน. สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.).
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2023). The Bank of Thailand issues additional measures to combat financial fraudulent activities. *Bank of Thailand*. <https://www.bot.or.th/en/news-and-media/news/news-20230309.html>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2566). แผนนโยบายการบริหารจัดการภัยทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงิน. ธนาคารแห่งประเทศไทย. <https://www.bot.or.th/content/dam/bot/fipcs/documents/FOG/2566/ThaiPDF/25660066.pdf>
- วีระยุทธ บุญยงค์. (2567). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์ ตามพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. 2566. การค้นคว้าอิสระนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนภูมิภาค), คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สรวิศ บุญมี. (2023). ภัยแก๊งคอลเซนเตอร์: จากอาชญากรรมทางเศรษฐกิจสู่อาชญากรรมทางเทคโนโลยี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Online)*, 17(2), 19–26.
สืบค้นจาก <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSci/article/view/261423>
- AWC. (2022). *การจัดการภัยคุกคามจากแก๊งคอลเซนเตอร์ข้ามชาติ: ความมั่นคงและมิติทางสังคม*. AWC.
https://awc.ac.th/storage/publication/20250207012727.pdf?utm_source=chatgpt.com
- Department of Special Investigation. (2024). *Annual Report 2024*. Ministry of Justice.
<https://www.dsi.go.th/Upload/79fdab6a2f828de4f14c09a4400a7590.pdf>
- MGR Online. (2568). *เรารู้หรือยังว่า กำลังสู้กับใคร? ในการปราบปรามขบวนการแก๊งคอลเซนเตอร์*. MGR Online. https://mgronline.com/politics/detail/9680000013057?utm_source=chatgpt.com
- SCB. (2568). *การเปิดเผยเบื้องลึกของแก๊งคอลเซนเตอร์: วิธีการหลอกลวงเหยื่อ*. SCB.
https://www.scb.co.th/th/personal-banking/fraud-fighter/update-fraud/fraud-call-center.html?utm_source=chatgpt.com
- SEC. (2023). SEC launches investment scam hotline to protect the public from frauds. *The Securities and Exchange Commission*.
https://www.sec.or.th/EN/Pages/News_Detail.aspx?SECID=10247
- TCC. (2566). *รู้จัก “กฎหมายไซเบอร์” ความหวังการปราบปรามแก๊งคอลเซนเตอร์*. TCC.
https://www.tcc.or.th/knowningcyberlaw/?utm_source=chatgpt.com
- Thaipost. (2568). *อดีตตำรวจมือปราบแก๊งคอลเซนเตอร์แนะ 4 วิธีสำคัญ ปราบโทรหลอกลวงคนไทย*. Thaipost. https://www.thaipost.net/criminality-news/725663/?utm_source=chatgpt.com
- UniNet. (2024). *การสูญเสียเงินจากการหลอกลวงของแก๊งคอลเซนเตอร์ในประเทศไทย*. UniNet.
https://www.uni.net.th/index.php/news/9457/?utm_source=chatgpt.com
- Wangsatthitham, P. (2024). Thailand's legal framework against call center crimes. *Journal of Social Science and Multidisciplinary Research*, 1(1), 1–14. <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/jssmr/article/view/393/299>

Thai Social Science Journal

Received: 14 July 2025 Revised: 30 July 2025

Original Article

Accepted: 25 August 2025

**การปรับปรุงระบบการดูแลพระสงฆ์ในสังคมไทย: การควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของ
พระสงฆ์บางประการ**Improving the Monastic Care System in Thai Society: Control and Monitoring of
Certain Monks' Activitiesน.ส.ภาสินี ทรงรักษา¹

Miss.Phasinee Songraksa

บทคัดย่อ

การดูแลพระสงฆ์ในสังคมไทยเป็นเรื่องที่สำคัญในแง่ของการรักษาศีลธรรมและจริยธรรมในสังคมพุทธศาสนา โดยพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่คำสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของศาสนา แต่ในปัจจุบันพบว่ามีการขาดการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทำให้เกิดเหตุการณ์ที่พระสงฆ์บางรูปกระทำผิดในเรื่องศีลธรรม ปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนต่อศาสนาและพระสงฆ์ ในสถานการณ์ปัจจุบันความขาดแคลนในการควบคุมและตรวจสอบทำให้เกิดความเสื่อมสภาพในสถาบันพระสงฆ์ ซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของศาสนาและการทำหน้าที่ของพระสงฆ์ในสังคม ดังนั้นการปรับปรุงระบบการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาและการรักษามาตรฐานทางศีลธรรม การปรับปรุงระบบการดูแลพระสงฆ์นั้นจำเป็นต้องมีกระบวนการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการควบคุมและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ในทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการปฏิบัติตามหลักศีลธรรม รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างพระสงฆ์และชุมชนในการตรวจสอบพฤติกรรมต่างๆ การสร้างเครือข่ายชุมชนในการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ จะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติตามหลักศีลธรรม การใช้เทคโนโลยีในการติดตามและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลและควบคุม นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการฝึกอบรมพระสงฆ์ให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนในสังคมปัจจุบัน เพื่อให้สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ในการป้องกันการกระทำผิดและการทุจริตควรมีกระบวนการทางกฎหมายที่ชัดเจนและมีการลงโทษที่

¹ นักวิชาการอิสระ ; independent Scholar,Thailand

Corresponding author, e-mail: phasineesongraksa@gmail.com,Tel. 082-17752833

เหมาะสม รวมถึงการตั้งคณะกรรมการสอบสวนที่มีอิสระในการทำงาน การส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กรศาสนา เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้สังคมสามารถมั่นใจในความถูกต้องและยุติธรรมของการปฏิบัติตามศาสนา

คำสำคัญ: การปรับปรุง ,ระบบการดูแลพระสงฆ์, สังคมไทย

Abstract

The care of monks in Thai society is crucial in terms of maintaining morality and ethics within the Buddhist community. Monks play an essential role in spreading the teachings and serve as good role models in living according to the principles of Buddhism. However, currently, there is a problem regarding the lack of control and monitoring of monks' activities by the relevant authorities, leading to incidents where some monks engage in immoral actions. This issue impacts the public's trust in both religion and the monastic community. In the present situation, the lack of control and monitoring has led to the deterioration of the monastic institution, which is a problem that affects the credibility of the religion and the effectiveness of monks' duties in society. Therefore, improving the system of control and monitoring monks' activities is necessary to preserve the sanctity of the religion and maintain moral standards. The improvement of the system for the care of monks requires an effective and transparent monitoring process. Relevant agencies should play a key role in overseeing and monitoring monks' activities in all areas, especially regarding adherence to moral principles. This includes promoting cooperation between monks and communities to monitor various behaviors. Establishing a community network to monitor monks' activities would enhance transparency in adhering to ethical standards. Using technology to track and monitor monks' activities would improve the efficiency of care and control that can report and alert about inappropriate activities. Furthermore, it is essential to promote training for monks to improve their knowledge of Buddhist teachings in the context of modern society so that they can set a good example. To prevent misconduct and corruption, there should be clear legal processes with appropriate punishments, including establishing independent investigation committees. Promoting transparency within religious organizations is crucial to help society trust the correctness and fairness of religious practices.

Keywords: Improving, Monastic Care System, Thai Society

1.บทนำ

ในปีพ.ศ.2568มีข่าวฉาวเกี่ยวกับพระสงฆ์อย่างรุนแรงตั้งแต่กรณีวัดไร่ขิง วัดตรีทศเทพ วัดม่วง สังคมไทยอาจจำเป็นต้องถามตนเองว่าจำเป็นต้องสังคายนาพระสงฆ์ของไทยหรือยัง พระสงฆ์ในสังคมไทยมีบทบาทสำคัญไม่เพียงแต่ในฐานะผู้นำทางศาสนา แต่ยังมียุทธศาสตร์ในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในชีวิตประจำวันของประชาชน พระสงฆ์ถือเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลในการสร้างสรรค์สังคมที่มีความเป็นธรรมและสงบสุข โดยการปฏิบัติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาที่เน้นความสงบเย็นของจิตใจและการเข้าใจความทุกข์ของมนุษย์ การสอนให้ประชาชนเห็นคุณค่าในชีวิตและพัฒนาตนเองเพื่อให้สังคมมีความสงบเรียบร้อย การแสดงออกทางศาสนาและการช่วยเหลือสังคมที่เกิดจากความบริสุทธิ์ของจิตใจและการปฏิบัติตามหลักศาสนาเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ทำให้พระสงฆ์มีบทบาทในสังคมไทยที่สำคัญมาก

บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมไทยนั้นไม่ได้จำกัดแค่การสอนศีลธรรมและคำสอนของพระพุทธศาสนาเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้ที่ตกทุกข์ได้ยาก การดำเนินชีวิตตามคำสั่งสอนที่เน้นการเสียสละและการลดละความโลภ ความโกรธ และความหลงใหล นอกจากนี้พระสงฆ์ยังทำหน้าที่ในการเผยแผ่ศาสนาพุทธไปสู่สังคมไทยในรูปแบบที่เหมาะสมกับยุคสมัยและความต้องการของประชาชน ซึ่งทำให้พระสงฆ์เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและมีอิทธิพลในระดับสูงในสังคมไทย

ในปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้นในวงการพระสงฆ์ในประเทศไทยกลับมีหลายมิติที่ต้องได้รับการแก้ไข ปัญหาการขาดการควบคุมและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพในกิจกรรมของพระสงฆ์ได้กลายเป็นประเด็นที่ท้าทายการบริหารจัดการของสถาบันพระพุทธศาสนา พระสงฆ์บางรูปอาจประพฤติตนไม่เหมาะสมกับการเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา ไม่ว่าจะเป็นการกระทำผิดศีล การทุจริต การใช้ตำแหน่งทางศาสนาในทางที่ผิด หรือแม้กระทั่งการละเมิดสิทธิของผู้อื่นในสังคม สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นในสถาบันพระพุทธศาสนาและพระสงฆ์ในสังคมไทย(กรมการศาสนา,2540)

จากการที่พระสงฆ์เป็นบุคคลที่มีความสำคัญในชีวิตของประชาชน การที่พบปัญหาการประพฤติผิดจากพระสงฆ์บางรูป จึงเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการดูแลและแก้ไขอย่างเร่งด่วน การที่ไม่มีการควบคุมที่มีประสิทธิภาพหรือการตรวจสอบที่เหมาะสมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องย่อมทำให้ปัญหานี้แพร่ขยายไปจนกลายเป็นปัญหาสังคมที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียทั้งในด้านศีลธรรมและความเชื่อมั่นในศาสนา การดูแลและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ในสังคมไทยจึงเป็นสิ่งที่ต้องได้รับการปฏิรูปและปรับปรุงอย่างเร่งด่วนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่นกระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลพระสงฆ์ รวมไปถึงการส่งเสริมให้พระสงฆ์ปฏิบัติตามหลักศีลธรรมและคำสอนของศาสนาอย่างเคร่งครัด ก็จะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อพระสงฆ์และพระพุทธศาสนาได้(กรมการศาสนา,2542)

ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ความท้าทายใหม่ๆ เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน รวมถึงในวงการศาสนาเช่นกัน หน่วยงานภาครัฐต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบการควบคุมและการตรวจสอบพระสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพ และสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและพระสงฆ์ในการดูแลและส่งเสริมพระพุทธศาสนา โดยการพัฒนากระบวนการติดตามและการตรวจสอบจะช่วยให้สามารถป้องกันและจัดการกับปัญหาการทุจริตหรือการประพฤติผิดของพระสงฆ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาปัญหาที่เกิดจากการขาดการควบคุมและการตรวจสอบในกิจกรรมของพระสงฆ์นั้นเป็นขั้นตอนแรกในการเสนอแนวทางการปรับปรุงระบบการดูแลและตรวจสอบพระสงฆ์ เพื่อให้พระสงฆ์สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมและคำสอนของพระพุทธศาสนาได้อย่างเหมาะสม (พระมหาจันทวี สิริวัฒนโณ (ผมไผ่), พระครูปริยัติสุวรรณวัฒน์, ภันฑิตา น้อยเจริญ, ทองคำ ดวงจันทร์เพชร และ อภิวัฒน์ชัย พุทธจร, 2564) การพัฒนาระบบที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมและการตรวจสอบพระสงฆ์จะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและยุติธรรมในการดำเนินชีวิตของพระสงฆ์ และส่งเสริมให้สังคมมีความสงบสุข โดยสามารถพัฒนาวิธีการควบคุมที่เหมาะสมและสามารถปรับปรุงระบบการตรวจสอบในระดับชาติและระหว่างประเทศ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในยุคสมัยใหม่

ในบทความนี้จะนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดูแลและควบคุมพระสงฆ์ รวมถึงการปรับปรุงกฎหมายและการพัฒนากลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถควบคุมและจัดการกับปัญหาการทุจริตและการประพฤติผิดในวงการพระสงฆ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีการเสนอแนวทางการพัฒนาระบบที่สามารถตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมของพระสงฆ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พระสงฆ์สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีและส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. การควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ในสถานการณ์ปัจจุบัน

ในสังคมไทยพระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา และเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อสังคมทั้งในด้านศาสนาและจริยธรรม ในปัจจุบันการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จากหน่วยงานที่รับผิดชอบยังคงมีข้อบกพร่องที่สำคัญ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อศรัทธาของประชาชนและภาพลักษณ์ของศาสนา การขาดการควบคุมที่มีประสิทธิภาพทำให้บางพระสงฆ์สามารถกระทำการที่ไม่เหมาะสมหรือผิดศีลธรรมได้โดยไม่ต้องรับผลกระทบที่แท้จริง ดังนั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความขาดแคลนในการควบคุมและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อหาทางปรับปรุงระบบการดูแลพระสงฆ์ในสังคมไทย

สภาพปัญหาในการควบคุม

หนึ่งในปัญหาที่สำคัญในปัจจุบันคือการขาดการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรทางศาสนา เมื่อพระสงฆ์กระทำการที่ไม่เหมาะสม เช่น การฝ่าฝืนศีล หรือการกระทำที่

ไม่สมกับหลักธรรมคำสอน การควบคุมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้มงวดและขาดความต่อเนื่อง การควบคุมตามวินัยสงฆ์มีมหาเถรสมาคมเป็นองค์กรปกครองฝ่ายสงฆ์ กำกับจากภาคสู่จังหวัด อำเภอ ตำบล และวัดตามลำดับ การปกครองทางสงฆ์ การกำกับระดับบุคคลมีเจ้าอาวาสและพระอุปนายเป็นผู้ดูแล หลายครั้งที่พระสงฆ์ที่ทำผิดไม่ถูกลงโทษอย่างเหมาะสมหรือแม้แต่ไม่ถูกตรวจสอบ ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกว่าไม่มีมาตรการที่จริงจังในการควบคุมพฤติกรรมของพระสงฆ์ในระดับที่เป็นมาตรฐาน (พระชัย สุนตกาโย (สุขเฉลิม), 2560) แม้กรมการศาสนาและองค์กรทางศาสนาจะมีการจัดตั้งระบบการตรวจสอบต่างๆ แต่มักพบว่าการดำเนินงานในด้านนี้ไม่เพียงพอเนื่องจากมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ และระบบที่ไม่ได้รองรับการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ ในบางกรณีการตรวจสอบพฤติกรรมของพระสงฆ์มักจะทำได้เพียงในกรอบแคบๆ เท่านั้น และเมื่อมีเหตุการณ์ร้ายแรงเกิดขึ้นก็จะได้รับความสนใจจากสื่อและประชาชนในวงกว้าง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความขาดแคลนในการควบคุมและการตรวจสอบที่เกิดขึ้นในระดับระบบ

กรณีศึกษา

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมากรณีศึกษาที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกระทำผิดของพระสงฆ์ที่เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาการขาดการควบคุมและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ ตัวอย่างหนึ่งที่เป็นที่รู้จักคือ กรณีของพระสงฆ์ที่ใช้ตำแหน่งทางศาสนาในการทุจริตเงินบริจาคจากผู้ศรัทธา ซึ่งเงินเหล่านี้ควรจะนำไปใช้ในกิจกรรมทางศาสนา แต่กลับถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด เช่นการใช้จ่ายเงินในวิถีชีวิตหรูหราหรือการสะสมทรัพย์สินส่วนตัว การทุจริตเช่นนี้ไม่ได้รับการตรวจสอบในระยะแรก และต้องใช้เวลานานหลายเดือนหรือหลายปีจึงจะได้รับการเปิดเผย ซึ่งสะท้อนถึงช่องโหว่ในการตรวจสอบและการจัดการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ธารทิพย์ ศรีสุวรรณเกศ, 2021) ยังมีกรณีอื่นๆ ยังรวมไปถึงพระสงฆ์บางองค์ที่ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมละเมิดศีลธรรมอย่างรุนแรง เช่นการมีความสัมพันธ์ทางเพศ หรือการดื่มสุรา ซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดกับพระวินัยโดยตรง ในบางกรณีผู้ที่กระทำผิดไม่ได้รับการลงโทษหรือการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง จึงทำให้เกิดความไม่พอใจจากประชาชนที่อาจเสียความเชื่อมั่นในพระสงฆ์และศาสนาโดยรวม

ปัญหาที่เกิดจากการขาดการตรวจสอบ

การขาดการควบคุมและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพของพระสงฆ์ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของศาสนาพุทธในสังคมไทยเท่านั้น แต่ยังทำให้เกิดปัญหาทางจริยธรรมและการเสื่อมสภาพของความเชื่อมั่นในศาสนาในหมู่พุทธศาสนิกชนด้วย ปัญหาจากวัดที่ไม่ตรวจสอบวินัยพระสงฆ์ในวัดอย่างจริงจังเมื่อมีข้อร้องเรียนจากชุมชน เมื่อประชาชนเห็นว่ามีพระสงฆ์บางองค์ที่กระทำผิดโดยไม่ได้รับการลงโทษหรือการควบคุมที่เหมาะสมก็อาจเกิดความสงสัยในคุณค่าของศาสนาและความเชื่อในพระสงฆ์ในฐานะผู้นำทางจิตวิญญาณ นอกจากนี้การขาดการตรวจสอบยังทำให้เกิดความไม่โปร่งใสในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนา โดยเฉพาะในการใช้จ่ายเงินจากการบริจาคของประชาชน(พระเทพปริยัติเมธี, 2561)

ปัญหานี้ยังส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างพระสงฆ์และชุมชนพุทธศาสนิกชน เมื่อการกระทำผิดของพระสงฆ์ไม่ได้รับการจัดการอย่างเข้มงวด ก็จะทำให้ชุมชนเกิดความรู้สึกว่าไม่สามารถเชื่อถือหรือพึ่งพิงในบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในศาสนาได้ ซึ่งมีผลกระทบต่อการสนับสนุนกิจกรรมทางศาสนาและการดำรงชีวิตที่สะท้อนถึงหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา (พระณรงค์ สังขวิจิตร, 2560)

การขาดการควบคุมและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพของกิจกรรมพระสงฆ์ในปัจจุบันเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน หากไม่มีการปรับปรุงระบบการตรวจสอบและการบริหารจัดการกิจกรรมทางศาสนาที่มีประสิทธิภาพ อาจจะทำให้ศาสนาพุทธสูญเสียความน่าเชื่อถือและเกิดความสับสนในสังคม การสร้างระบบการตรวจสอบที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อรักษามาตรฐานของศาสนาและคืนความศรัทธาให้กับประชาชนในการดำเนินชีวิตตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา (พระครูสุธรรมธีรานุยุต, พระครูปลัดชาลิน กตปุญโญ, พระครูวินัยธรรมานะ หิริธมโม, 2565)

3.ผลกระทบจากการขาดการควบคุมและการตรวจสอบ

การขาดการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ในประเทศไทยก่อให้เกิดผลกระทบหลายประการทั้งในแง่ของภาพลักษณ์ของศาสนา สังคม และลัทธิที่พระสงฆ์เป็นตัวแทนในการเผยแผ่คำสอนของพระพุทธศาสนา หากไม่มีการตรวจสอบที่เพียงพอและเข้มงวด ก็อาจทำให้เกิดการละเมิดศีลธรรม หรือพฤติกรรมที่ไม่สมควรจากพระสงฆ์บางท่านได้

3.1ผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของศาสนา

ศาสนาในประเทศไทยโดยเฉพาะศาสนาพุทธถือว่าเป็นส่วนสำคัญของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชาชน การกระทำของพระสงฆ์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นการทุจริต การละเมิดศีล หรือการใช้ตำแหน่งทางศาสนาเพื่อประโยชน์ส่วนตน ล้วนแต่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อภาพลักษณ์ของศาสนาและสถาบันพระสงฆ์ ความผิดพลาดเหล่านี้จะนำไปสู่การสูญเสียความเชื่อมั่นจากประชาชนต่อพระสงฆ์และศาสนา (สมคิด แสงกล้า, 2564) เช่น การที่พระสงฆ์บางท่านถูกเปิดเผยว่าใช้ชีวิตอย่างไม่เหมาะสม อาจส่งผลให้ประชาชนบางส่วนเกิดความสงสัยและสูญเสียความเคารพในศาสนาพุทธและพระสงฆ์ ซึ่งเป็นบุคคลที่เคยถือว่าเป็นผู้ให้คำแนะนำและเป็นแบบอย่างในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรม การกระทำผิดศีลของพระสงฆ์นั้นอาจไม่เพียงแต่ทำให้สถาบันพระสงฆ์เสียหาย แต่ยังทำให้เกิดความสับสนและขัดแย้งภายในสังคม เพราะประชาชนอาจไม่สามารถแยกแยะได้ว่าพระสงฆ์ท่านไหนคือผู้ที่ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง และท่านไหนที่กระทำการผิดเพี้ยน

3.2ผลกระทบต่อสังคม

การขาดการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวาง หนึ่งในปัญหาหลักที่เกิดขึ้นคือการที่บางพระสงฆ์กระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่นการทุจริต การใช้อำนาจในทางที่ผิด หรือการฝ่าฝืนข้อบังคับทางศีลธรรมซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการดำรงชีวิตตามหลักคำสอนของ

พระพุทธศาสนา การกระทำดังกล่าวไม่เพียงแต่ทำลายศีลธรรมส่วนบุคคลของพระสงฆ์เอง แต่ยังส่งผลต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในการปฏิบัติตามหลักธรรม ในบางกรณีการกระทำผิดเหล่านี้อาจกระทบต่อภาพลักษณ์ของพระสงฆ์และศาสนาในระดับสังคม สร้างความสับสนแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพฤติกรรมของพระสงฆ์นั้นขัดแย้งกับคำสอนที่พวกเขาควรปฏิบัติ (อดุลย์ นุแปงดา, 2009) เช่น การดำรงชีวิตที่ทรูหราเกินความจำเป็น การใช้ทรัพย์สินของวัดในทางที่ไม่เหมาะสม หรือการกระทำที่ไม่สอดคล้องกับหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ซึ่งอาจทำให้เกิดคำถามเกี่ยวกับบทบาทของศาสนาและพระสงฆ์ในสังคม

3.3 ผลกระทบต่อการสืบทอดศาสนา

เมื่อประชาชนเริ่มสูญเสียความเชื่อมั่นในพระสงฆ์และศาสนาพุทธ การเผยแผ่คำสอนของพระพุทธศาสนาอาจได้รับผลกระทบอย่างมาก การเสื่อมสลายของความเชื่อมั่นในพระสงฆ์ที่มีอำนาจในการสอนและปฏิบัติธรรมสามารถนำไปสู่การสูญเสียความสนใจในการศึกษาและปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธศาสนาในรุ่นต่อไป การขาดการตรวจสอบและควบคุมที่เข้มงวดอาจทำให้เกิดการผิดพลัดในกระบวนการสืบทอดคำสอนของพระพุทธศาสนา การสูญเสียความเชื่อมั่นในพระสงฆ์และสถาบันพระสงฆ์อาจทำให้เกิดการถดถอยในระบบการศึกษาธรรมและการเผยแผ่ศาสนา หากไม่สามารถรักษาภาพลักษณ์และศีลธรรมของพระสงฆ์ได้ การสืบทอดคำสอนและลัทธิที่เป็นรากฐานของศาสนาพุทธอาจได้รับผลกระทบในระยะยาว (พระครูศรีสิทธิการโกศล (นิพนธ์ วีรพล) , ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล, วรพจน์ ถนอมกุล, 2021)

การขาดการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์นำมาซึ่งผลกระทบทั้งในด้านภาพลักษณ์ของศาสนา สังคม และการสืบทอดศาสนา พระสงฆ์เป็นผู้นำทางจิตใจของประชาชนและมีบทบาทสำคัญในการสอนศีลธรรมตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา หากไม่มีการตรวจสอบและควบคุมที่เข้มงวด สิ่งนี้จะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อความเชื่อมั่นของประชาชนในพระสงฆ์และการปฏิบัติตามศีลธรรม ซึ่งอาจทำให้สังคมและลัทธิของศาสนาพุทธได้รับผลกระทบในระยะยาว

4. การปรับปรุงระบบการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์

การควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ในสังคมไทยเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างจริงจัง เนื่องจากการขาดการควบคุมและการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของศาสนาและความเชื่อมั่นในสถาบันพระสงฆ์ได้ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมของพระสงฆ์และสังคมโดยรวม ดังนั้นการปรับปรุงระบบการควบคุมและการตรวจสอบจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติศาสนกิจของพระสงฆ์มีความโปร่งใสและสอดคล้องกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

การเสริมสร้างบทบาทขององค์กรที่รับผิดชอบ

หนึ่งในหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการควบคุมและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ในประเทศไทยคือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลกิจกรรมทางศาสนาทั้ง

ในระดับประเทศและในวัดต่างๆ ทั่วประเทศ โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสามารถมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการตรวจสอบและป้องกันการกระทำที่ไม่เหมาะสมจากพระสงฆ์ได้ เช่นการจัดทำมาตรฐานในการปฏิบัติศาสนกิจของพระสงฆ์ การพัฒนาระบบการตรวจสอบกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระเบียบ รวมถึงการพัฒนากลไกในการติดตามและรายงานผลการตรวจสอบผ่านช่องทางที่โปร่งใสการเสริมสร้างบทบาทของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีการพัฒนาให้มีการตรวจสอบที่เข้มข้นมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการร่วมมือกับชุมชนในการรับเรื่องร้องเรียนพระกระทำผิดวินัยเพื่อประสานตามลำดับการปกครองของเถรสมาคมในการเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเร็ว พร้อมทั้งเพิ่มความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เพื่อจัดตั้งกลไกในการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการแก้ไขปัญหาการทุจริตและการละเมิดศีลธรรมที่เกิดขึ้นภายในคณะสงฆ์ (พระมหาภาวิญญู ภาวิญญูฤทธิ์, ภักดี โพธิ์สิงห์ และยุภาพร ยุภาศ, 2565)

การพัฒนาระบบตรวจสอบที่โปร่งใส

การพัฒนาระบบการตรวจสอบที่โปร่งใสเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ได้อย่างชัดเจนและเป็นธรรม การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถเข้ามาช่วยเสริมประสิทธิภาพของระบบการตรวจสอบ โดยการใช้ระบบการบันทึกข้อมูลออนไลน์หรือฐานข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายจะช่วยให้การตรวจสอบมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้อย่างทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ยังสามารถมีระบบการรายงานผลการตรวจสอบผ่านช่องทางสาธารณะ (พระครูจริยธรรมานุรักษ์(วัลลภ จริยธมฺโม), 2563) เช่น เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติศาสนกิจของพระสงฆ์และการตรวจสอบกิจกรรมต่างๆ ได้การสร้างความปลอดภัยในกระบวนการตรวจสอบจะช่วยลดความเคลือบแคลงสงสัยจากประชาชนเกี่ยวกับการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และยังช่วยให้ผู้ปฏิบัติศาสนกิจสามารถรักษาความเชื่อมั่นในบทบาทของตนเองในสังคมได้

การเพิ่มการฝึกอบรมและการศึกษา

การฝึกอบรมและการศึกษาพระสงฆ์เกี่ยวกับหลักศีลธรรมและวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมในสังคมปัจจุบันถือเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยลดปัญหาการกระทำที่ไม่เหมาะสมในอนาคต การมีโปรแกรมฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ทางศาสนาและความรับผิดชอบในการเป็นแบบอย่างที่ดีในสังคมจะช่วยให้พระสงฆ์มีความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของตน รวมถึงการปฏิบัติศาสนกิจที่ไม่ขัดแย้งกับหลักธรรมและศีลของพระพุทธศาสนา นอกจากนี้การฝึกอบรมยังสามารถรวมถึงการเสริมทักษะทางการสื่อสาร การจัดการความขัดแย้ง และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การพัฒนาฝีมือและทักษะเหล่านี้จะช่วยให้พระสงฆ์สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสมดุลและมีคุณค่า ซึ่งการฝึกอบรมควรเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการพัฒนาพระสงฆ์ให้มีคุณภาพและปฏิบัติตามหลักศีลธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพการปรับปรุงระบบการควบคุมและการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์เป็นกระบวนการที่สำคัญในการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในศาสนาและสังคม การเสริมสร้างบทบาทของหน่วยงานที่รับผิดชอบ การพัฒนาระบบการตรวจสอบที่โปร่งใส และการเพิ่มการฝึกอบรมและ

การศึกษาให้กับพระสงฆ์เป็นแนวทางที่สามารถนำไปสู่การควบคุมและตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนให้กับศาสนาและสังคมไทยในระยะยาว (พระปลัดสมพงศ์วิโร (हरराधार) ,2557)

5.มาตรการในการป้องกันการทุจริตและพฤติกรรมไม่เหมาะสม

การทุจริตและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์ถือเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของศาสนาและสังคมโดยรวม โดยเฉพาะในประเทศที่ศาสนาพุทธมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของประชาชน การทุจริตหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจากพระสงฆ์ไม่เพียงแต่จะลดความศรัทธาของประชาชนต่อศาสนา แต่ยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในสถาบันศาสนาและความมั่นคงทางจิตใจของสังคม โดยเฉพาะในสังคมที่เคารพนับถือพระสงฆ์และถือว่าเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตที่ดีตามหลักศีลธรรมของพุทธศาสนา การป้องกันการทุจริตและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องได้รับความสนใจจากทั้งภาครัฐและหน่วยงานศาสนา เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในสังคมและยกระดับภาพลักษณ์ของศาสนาให้เป็นที่เคารพและยอมรับในวงกว้าง

การสร้างจิตสำนึกให้แก่พระสงฆ์

การสร้างจิตสำนึกแก่พระสงฆ์ถือเป็นวิธีหนึ่งที่สำคัญในการป้องกันการทุจริตและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์ พระสงฆ์มีหน้าที่สำคัญในการเผยแผ่หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าและเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรมที่พระพุทธศาสนาสอน การสร้างจิตสำนึกในหมู่พระสงฆ์จึงควรเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจถึงความสำคัญของการรักษาศีลและการปฏิบัติธรรม โดยการทำให้พระสงฆ์เข้าใจถึงบทบาทของตนในสังคม และการดำรงชีวิตตามหลักศีลธรรมจะเป็นการส่งเสริมความสงบสุขให้แก่สังคมการสร้างจิตสำนึกสามารถทำได้โดยการจัดอบรม สัมมนา หรือการประชุมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องจริยธรรมและหลักธรรมของพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการเน้นย้ำในเรื่องของการไม่ละเมิดศีล การไม่ใช้ตำแหน่งทางศาสนาในทางที่ผิด และการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังสามารถทำการสร้างจิตสำนึกให้แก่พระสงฆ์ผ่านการใช้เทคโนโลยี (ไพรัช ธรรมทีโป ,สรายุทธ อุดม ,สาคร ธีระที่ ,2025) เช่นการพัฒนาแอปพลิเคชันหรือโปรแกรมที่ช่วยให้พระสงฆ์สามารถเรียนรู้หลักศีลธรรมและแนวทางการปฏิบัติธรรมที่ถูกต้อง โดยสามารถเข้าถึงข้อมูลหรือคำแนะนำได้ตลอดเวลา ทำให้พระสงฆ์สามารถเสริมสร้างจิตสำนึกและปฏิบัติตนให้เหมาะสมตามหลักศาสนาได้ทุกที่ทุกเวลา

การกำหนดมาตรการทางกฎหมาย

การกำหนดมาตรการทางกฎหมายเป็นอีกหนึ่งวิธีสำคัญในการควบคุมการทุจริตหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์ ในปัจจุบันพระสงฆ์บางท่านอาจใช้ตำแหน่งทางศาสนาในทางที่ผิด หรือกระทำการทุจริต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของศาสนาและสังคมอย่างรุนแรง การออกกฎหมายเพื่อควบคุมพฤติกรรมของพระสงฆ์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

หนึ่งในแนวทางในการออกกฎหมายที่สามารถควบคุมการทุจริตหรือการกระทำผิดของพระสงฆ์ได้ คือ การจัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนอิสระที่เป็นกลางที่มีความสามารถในการตรวจสอบพฤติกรรมของพระสงฆ์ หากพบว่ามี การกระทำผิด โดยคณะกรรมการนี้ควรประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากทั้งภาครัฐ ภาคชุมชนและภาคศาสนา ควรประจำทุกอำเภอเพื่อให้การสอบสวนและตัดสินใจมีความเป็นกลางและมีความโปร่งใส นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับพระสงฆ์ที่กระทำผิด เช่น การสละตำแหน่งทางศาสนา หรือการดำเนินการทางกฎหมายต่อผู้กระทำผิด เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นว่าไม่มีผู้ใดอยู่เหนือกฎหมายนอกจากนี้ยังสามารถพิจารณาการออกกฎหมายเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของวัดและการใช้เงินของพระสงฆ์ โดยเฉพาะการตรวจสอบการใช้เงินบริจาคจากประชาชนและการใช้เงินในกิจกรรมต่างๆ ภายในวัด เพื่อให้แน่ใจว่าเงินเหล่านั้นถูกใช้ตามวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมและไม่ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด (อาทิตย์ แสงเฉวก ,ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ และ วินัย ผลเจริญ,2562)

การส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กรศาสนา

การส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กรศาสนาเป็นอีกหนึ่งมาตรการที่สามารถช่วยป้องกันการทุจริตและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์ได้ ในองค์กรศาสนาโดยเฉพาะในวัดและคณะสงฆ์ การเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติศาสนาและกิจกรรมต่างๆ ของพระสงฆ์จะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมทางศาสนามีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น การดำเนินการในลักษณะนี้จะช่วยป้องกันการกระทำที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์ โดยการให้ประชาชนสามารถติดตามข้อมูลและกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างโปร่งใสและมีความชัดเจน (ณดา จันทน์สม,2555) การทำให้การปฏิบัติศาสนาและกิจกรรมของพระสงฆ์โปร่งใสมากยิ่งขึ้นสามารถทำได้โดยการพัฒนาและจัดทำระเบียบข้อบังคับที่ชัดเจนในการจัดการกิจกรรมของพระสงฆ์ เช่นการสร้างระบบบัญชีการเงินที่โปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการรับบริจาคและการใช้จ่าย รวมถึงการจัดตั้งระบบการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมของพระสงฆ์ในวัด โดยสามารถใช้เทคโนโลยี เช่นการพัฒนาแอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเงินและกิจกรรมต่างๆ ของวัด ซึ่งทำให้การตรวจสอบเป็นไปได้อย่างสะดวกและโปร่งใส

การป้องกันการทุจริตและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องได้รับการดูแลและควบคุมอย่างจริงจัง การสร้างจิตสำนึกให้แก่พระสงฆ์ การออกกฎหมายที่สามารถควบคุมและตรวจสอบการกระทำผิดของพระสงฆ์ได้ และการส่งเสริมความโปร่งใสในองค์กรศาสนาเป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหา การดำเนินการในทิศทางนี้จะไม่เพียงแต่ช่วยให้พระสงฆ์สามารถปฏิบัติตามหลักศีลธรรมได้อย่างถูกต้อง แต่ยังช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนในศาสนาพุทธและสถาบันพระสงฆ์ ซึ่งจะทำให้ศาสนาพุทธมีบทบาทที่ดีและยั่งยืนในสังคมไทย

6. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลพระสงฆ์

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์เป็นการเสริมสร้างระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส การสร้างเครือข่ายระหว่างพระสงฆ์และชุมชนจะช่วยสร้างความมั่นใจในความถูกต้องของกิจกรรมต่างๆ และช่วยรักษามาตรฐานทางศาสนาในสังคม การเสริมสร้างความเข้าใจและความรับผิดชอบในสังคมในการดูแลพระสงฆ์สามารถทำให้พระสงฆ์มีการปฏิบัติตามศีลธรรมอย่างเคร่งครัดและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ประชาชน

การสร้างเครือข่ายชุมชนในการตรวจสอบ

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ถือเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดจากการกระทำที่ไม่สมควร หรือการละเมิดศีลธรรมในสังคมไทย ปัญหาการทุจริตและการกระทำที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในบางช่วงเวลาได้ส่งผลกระทบต่อนามและความเชื่อมั่นในพระพุทธศาสนาและสถาบันพระสงฆ์ การมีชุมชนเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จึงเป็นหนึ่งในกลยุทธ์ที่สำคัญในการฟื้นฟูและคงไว้ซึ่งคุณค่าทางศาสนาและจริยธรรม (พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว), วิเชษฐ์ สิ้นประสิทธิ์กุล , ชวนะ ทองนุ่น ,เจียร ชูหนู และ จรวยพร เหมรังสี,2564)

การสร้างเครือข่ายชุมชนในการตรวจสอบนั้นมีความสำคัญมากในการเชื่อมโยงระหว่างพระสงฆ์และประชาชนในระดับรากหญ้า โดยการให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการจัดตั้งคณะกรรมการที่คอยดูแลและประเมินการปฏิบัติของพระสงฆ์เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสในระบบศาสนา การตั้งคณะกรรมการชุมชนเพื่อประเมินการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมของพระสงฆ์ไม่เพียงแต่เป็นการตรวจสอบ แต่ยังเป็นการกระตุ้นให้พระสงฆ์มีความระมัดระวังและตระหนักถึงบทบาทของตนในการเป็นแบบอย่างให้กับสังคม ในหลายกรณีชุมชนที่มีส่วนร่วมในการตรวจสอบและดูแลพระสงฆ์ได้สร้างเครือข่ายที่มีการประสานงานระหว่างวัดกับชุมชนท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การประชุมหรือการสัมมนาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของพระสงฆ์และการรักษาศีลธรรม ชุมชนสามารถมีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาและเสนอแนะการพัฒนาพระสงฆ์ในด้านศีลธรรมได้ ซึ่งช่วยให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างยุติธรรมและรัดกุม

การมีบทบาทของประชาชนในการคุ้มครองศีลธรรม

การที่ประชาชนมีบทบาทในการตรวจสอบและคุ้มครองศีลธรรมในหมู่พระสงฆ์เป็นการสร้างความตระหนักในหมู่ประชาชนให้มีความเข้าใจและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษามาตรฐานทางศาสนา ในสังคมไทยที่การปฏิบัติตามหลักศีลธรรมถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญสูงสุด พระสงฆ์ในฐานะที่เป็นผู้นำทางศาสนาและจริยธรรมจึงควรได้รับการตรวจสอบและดูแลจากทั้งภาครัฐและประชาชนอย่างเข้มงวด

การให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติของพระสงฆ์และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเป็นวิธีที่ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งให้กับระบบการตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์ และช่วยลดความเสี่ยงจากการกระทำที่ไม่เหมาะสมในหมู่พระสงฆ์ (พระสมพร ธมมกาโม (จุลเอียด)และ อธิเทพ ผาทา,2562)นอกจากนี้การฝึกอบรม

ประชาชนเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างสิ่งที่เป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรมกับสิ่งที่เป็นการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมจะช่วยให้ประชาชนสามารถรับรู้และแจ้งเตือนเมื่อมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมเกิดขึ้นอีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกป้องศีลธรรมอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การตั้งกลุ่มหรือคณะกรรมการในชุมชนที่สามารถเข้าไปตรวจสอบการใช้ชีวิตของพระสงฆ์หรือการปฏิบัติตามคำสั่งศาสนาได้อย่างตรงไปตรงมา

การเสริมสร้างความเข้าใจและความรับผิดชอบในสังคม

เพื่อการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในการดูแลพระสงฆ์ในด้านศีลธรรม การสร้างความเข้าใจในบทบาทของพระสงฆ์ในสังคมและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ จึงเป็นสิ่งสำคัญ การจัดเวทีเสวนา การอบรม หรือการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนและจริยธรรมของพระสงฆ์ในสังคมสามารถช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนได้ ในที่นี้การเสริมสร้างความเข้าใจและความรับผิดชอบในสังคมเป็นการเชื่อมโยงทั้งพระสงฆ์และประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมให้มีคุณธรรมและจริยธรรมที่สูงขึ้น หากมีความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของศีลธรรมและการปฏิบัติของพระสงฆ์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลและตรวจสอบกิจกรรมของพระสงฆ์จะเป็นไปได้อย่างราบรื่นและเกิดประโยชน์สูงสุด (พระสมุห์ธัญญพล ธมฺมสโร (พลาเลิศ), พระเมธีธรรมาภรณ์ (ม.ค.บ.), 2566) นอกจากนี้การทำงานร่วมกันระหว่างพระสงฆ์และประชาชนในการดูแลศีลธรรมยังสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันศาสนาและเสริมสร้างความเชื่อมั่นในสังคมได้ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลพระสงฆ์จะทำให้สังคมมีความรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาศีลธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

สรุป

บทความนี้มุ่งเน้นการศึกษาการปรับปรุงระบบการดูแลพระสงฆ์ในสังคมไทย โดยเริ่มจากการเน้นบทบาทสำคัญของพระสงฆ์ในฐานะผู้เผยแผ่พระธรรมคำสอนและศูนย์รวมจิตใจของคนไทย พระสงฆ์มีบทบาทสำคัญในสังคม ไม่เพียงแต่ในแง่ของศาสนา แต่ยังรวมถึงการส่งเสริมศีลธรรมในชุมชน ปัญหาที่พบในปัจจุบันคือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของพระสงฆ์บางรูป เช่น การบิดเบือนคำสอน การเรียกรับเงิน หรือการกระทำที่ขัดต่อวินัยสงฆ์ นอกจากนี้ การใช้เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลโดยปราศจากการควบคุมที่เหมาะสม ยังอาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดในหมู่ประชาชนและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์โดยรวมของสงฆ์ในสังคม

ข้อจำกัดของระบบควบคุมในปัจจุบันเป็นหนึ่งในสาเหตุสำคัญที่ทำให้ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้น ระบบที่มีอยู่มีกฎระเบียบที่ยังไม่ครอบคลุมเพียงพอต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เช่น การปรับตัวของพระสงฆ์บางรูปต่อเทคโนโลยีหรือกิจกรรมทางสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น นอกจากนี้การบังคับใช้กฎหมายหรือวินัยสงฆ์ในหลายกรณียังไม่เข้มงวดเพียงพอ การขาดระบบตรวจสอบและกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพทำให้ไม่สามารถป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้แนวทางปรับปรุงระบบควบคุมและดูแลพระสงฆ์ในหลายด้าน โดยเริ่มจากการเสริมสร้างกฎระเบียบที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน เช่น การออกข้อกำหนดที่เน้นความ

โปร่งใสในกิจกรรมของพระสงฆ์ การจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบเฉพาะกิจเพื่อดูแลและตรวจสอบพฤติกรรมของพระสงฆ์โดยตรง รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและสนับสนุนการบังคับใช้กฎระเบียบอย่างเข้มงวด นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนอให้มีการสร้างความตระหนักรู้ในวงกว้างเกี่ยวกับวินัยสงฆ์และพระธรรมวินัย เพื่อส่งเสริมให้พระสงฆ์ปฏิบัติตามหลักคำสอนอย่างถูกต้องและเหมาะสม ในภาพรวม บทความนี้ชี้ให้เห็นว่าการปรับปรุงระบบการดูแลพระสงฆ์ในสังคมไทยเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อรักษาความบริสุทธิ์และศรัทธาที่ประชาชนมีต่อพระพุทธศาสนา การควบคุมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพไม่เพียงช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่ยังช่วยส่งเสริมเสถียรภาพของศาสนาในระยะยาว และสร้างความมั่นใจแก่ประชาชนว่าพระสงฆ์ยังคงเป็นผู้ชี้นำทางจิตใจที่ควรค่าแก่ความเคารพและศรัทธา

เอกสารอ้างอิง

- กรมการศาสนา. (2540). *คู่มือพระสังฆาธิการว่าด้วยการคณะสงฆ์และการพระศาสนา*. โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมการศาสนา. (2542). *คู่มือพระสังฆาธิการและพระวินยาธิการ*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ณดา จันทร์สม. (2555). รายงานวิจัยการบริหารการเงินของวัดในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธารทิพย์ ศรีสุวรรณเกศ. (2021). ย้อนรอยคดี 'โง่งผ่านวัด' ปิดช่องโหว่ทุจริต. *TDRI*.
<https://tdri.or.th/2021/03/anti-corruption-temple-frauds/>
- พระครูจริยธรรมานุรักษ์ (วัลลภ จริยธมฺโม). (2563). สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการบริหารจัดการที่พัสดุสงฆ์. *วารสารศิลปการจัดการ*, 4(3), 722–782.
- พระครูวินัยธรสุริยา สุริโย (คงคาไหว), วิเชษฐ์ สีนประสิทธิ์กุล, ชวนะ ทองนุ่น, เจียร ชูหนู, & จรวายพร เหมรังสี. (2564). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการละเมิดเพศเนื่องจากการกระทำความผิดอาญา. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 6(2), 144–160.
- พระครูศรีสิทธิการโกศล (นิพนธ์ วีรพล), ประมาณเลิศ อัจฉริยปัญญากุล, & วรพจน์ ถนอมกุล. (2021). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับวิธีดำเนินคดีวินัยสงฆ์ตามกฎหมายอาญา มาตรา 11 (พ.ศ. 2521) ว่าด้วยการลงโทษกรรมกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาตีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 9(3), 23–30.
- พระครูสุธรรมธีรานุยุต, พระครูปลัดชาลิน กตปุญโญ, & พระครูวินัยธรมานะ หิริธมฺโม. (2565). การบริหารงานเชิงพุทธกับบริบทคณะสงฆ์ไทยในปัจจุบัน. *วารสารพุทธนวัตกรรมการและการจัดการ*, 5(2), 158–168. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/bim/article/download/257627/174737>

- พระชัย สุนทกาโย (สุขเฉลิม). (2560). แนวทางแก้ไขปัญหาการปกครองคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในอำเภออุษณห์ จังหวัดศรีสะเกษ. *สารนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระณรงค์ สังขวิจิตร. (2560). การปกครองคณะสงฆ์ไทยปัจจุบัน: ปัญหาและแนวทางแก้ไข. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(1), 27–40. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/download/245360/165982>
- พระเทพปริยัติเมธี. (2561). กลยุทธ์การบริหารจัดการองค์กรคณะสงฆ์ในเชิงกระบวนการและผลสัมฤทธิ์. *สารนิพนธ์พุทธศาสตรบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สืบค้นจาก https://www.mcu.ac.th/directory_uploads/administrator/file_upload/20180807105612_41A234BE-B691-4E19-A100-76BA1D8BC266.pdf
- พระปลัดสมพงศ์ กวีวิโส (हरराधार). (2557). รูปแบบการบริหารจัดการวัดเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาจันทน์ สิริวัฒน (ผมไผ), พระครูปริยัติสุวรรณวัฒน์, ภันฑิลา น้อยเจริญ, ทองคำ ดวงจันทร์เพชร, & อภิวัฒน์ พุทธจร. (2564). การบริหารกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในศตวรรษที่ 21. *วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่*, 6(6), 372–383. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/download/250498/171288>
- พระมหาภาณุ โภณบุญฤทธิ์, ภักดี โพธิ์สิงห์, & ยุภาพร ยุภาศ. (2565). โมเดลการบริหารกิจการในมิติการปกครองคณะสงฆ์ ภาค 9. *วารสารวิชาการธรรมทรรณ*, 22(1), 93–104.
- พระสมพร ธรรมกาโม (จุลเอียด), & อธิเทพ ผาธา. (2562). การศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมของภิกษุหัวดื้อในพระวินัยปิฎก. *วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์*, 3(1), 94–100.
- พระสมุทรธรรณพล ธรรมสโร (ผลาเลิศ), & พระแมนรัตน์ จตมโล. (2566). วิถีการปฏิบัติศรัทธาของประชาชนที่มีต่อพระสงฆ์ไทยและแนวทางการสร้างศรัทธาของพระสงฆ์ในยุคโซเชียล. *วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการ*, 6(1), 191–204.
- ไพรัช ธรรมทีโป, สรายุทธ อุดม, & สาคร ธาระที. (2025). พระสงฆ์กับการพัฒนาจิตสำนึกต่อต้านการประพฤติดุจริตในสังคมไทย. *วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์*, 17(2), 135–145. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JGSR/article/view/250541>
- สมคิด แสงกล้า. (2564). นโยบายและการบริหารจัดการของคณะสงฆ์ภายใต้สถานการณ์การลดจำนวนพระภิกษุสงฆ์ในปัจจุบัน. *การค้นคว้าอิสระ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อดุลย์ นุแปงเถา. (2009). การดำเนินการทางวินัยกับพระสงฆ์ที่กระทำผิดวินัย: พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505. *Naresuan University Journal*, 17(3), 287–291.

อาทิตย์ แสงฉวก, ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ, & วินัย ผลเจริญ. (2562). กระบวนการทุจริตในวงการพระพุทธศาสนา. *วารสารมหาจุฬานาครธรรม์*, 6(10), 5990–6000.

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้แต่ง

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารควรมีความเนื้อหาทางวิชาการอยู่ในขอบเขตทางสังคมศาสตร์หรือเกี่ยวเนื่องกับสังคมศาสตร์ หรือเกี่ยวข้องกับสังคม และเป็นบทความจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

1.รูปแบบการเตรียมต้นฉบับของวารสาร ประกอบด้วย

1.1 บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ สำหรับบทความภาษาอังกฤษใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดแอเรียล (Arial) ส่วนบทความภาษาไทยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH-Sarabun-PSK)

1.2 เนื้อหา (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) ให้จัดพิมพ์เป็น 1 คอลัมน์ และจัดพิมพ์เนื้อหาภาษาอังกฤษให้จัดพิมพ์เป็น Single Space

1.3 ถ้ามีรูปภาพ/ตารางประกอบควรมีภาพที่ชัดเจน โดยให้จัดพิมพ์แยกออกจากเนื้อหา และให้ระบุคำว่า “ภาพที่” จัดกึ่งกลางของหน้ากระดาษได้ภาพ และ “ตารางที่” จัดชิดซ้ายของหน้ากระดาษ บนตาราง ตามด้วยหมายเลขกำกับใช้ตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา แสดงเนื้อหาสำคัญของเรื่องด้วยข้อความที่กะทัดรัด ชัดเจน ส่วนคำอธิบายใช้ตัวอักษรขนาด 16 ตัวปกติ รูปภาพ/ตารางที่นำเสนอต้องมีรายละเอียดของข้อมูลครบถ้วนและเข้าใจได้โดยไม่ต้องกลับไปอ่านที่เนื้อความอีก ระบุลำดับของรูปภาพ/ตารางทุกรูปให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่อยู่ในต้นฉบับ โดยคำอธิบายต้องกระชับและสอดคล้องกับรูปภาพที่นำเสนอ

1.4 พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์ขนาดเอสี่ (A4) ขนาดของตัวอักษรเท่ากับ 16 ส่วนเลขหน้าขนาด 16 และใส่เลขหน้ากึ่งกลางหน้ากระดาษช่วงบนตั้งแต่ต้นจนจบบทความ โดยมีเนื้อหาบทความรวมบรรณานุกรมควรอยู่ระหว่าง 8-15 หน้า

1.5 การตั้งค่าน้ำกระดาษพิมพ์ให้ห่างจากขอบกระดาษซ้ายกับด้านบน 1 นิ้ว และด้านขวากับด้านล่าง 1 นิ้ว

1.6 การเตรียมข้อมูลต้นฉบับบทความตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้

1.6.1 ชื่อบทความภาษาไทยใช้รูปแบบอักษรขนาด 18 หนา

1.6.2 ชื่อบทความภาษาอังกฤษใช้รูปแบบอักษรขนาด 18 ปกติ

1.6.3 ชื่อผู้เขียน และผู้ร่วมเขียนใช้รูปแบบอักษรขนาด 16 ปกติ

1.6.4 หัวข้อหลักใช้รูปแบบอักษรขนาด 18 หนา

- 1.6.5 หัวข้อย่อใช้รูปแบบอักษรขนาด 16 นนา
- 1.6.6 เนื้อเรื่องใช้รูปแบบอักษรขนาด 16 ปกติ
- 1.7 ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้พิมพ์ไว้หน้าแรก
- 1.8 ชื่อผู้เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษต้องใส่ให้ครบทุกคนแต่ไม่เกิน 5 คน ชื่อใช้รูปแบบอักษรขนาด 16 ปกติโดยจัดชิดกันหน้าซ้าย และใส่ Footnote เป็นตัวเลขอารบิกต่อท้ายแต่ละชื่อโดยระบุสังกัด หากเป็นมหาวิทยาลัยให้ระบุ คณะและมหาวิทยาลัย หากเป็นหน่วยงานราชการให้ระบุกรมและกระทรวงที่สังกัด หากเป็นพระสงฆ์ให้ระบุวัดและจังหวัด แต่หากเป็นภาคเอกชนให้ระบุบริษัทหรือองค์กรและจังหวัด การระบุให้ตรงกับเครื่องหมายที่กำกับไว้ข้างบน โดยให้ระบุเป็นรายบุคคลภาษาไทยและค้นด้วย (;) ก่อนระบุเป็นภาษาอังกฤษและระบุ Corresponding author, e-mail:, Tel.ของผู้เขียนหลัก
- 1.9 บทคัดย่อภาษาไทย และ Abstract ภาษาอังกฤษควรเขียนให้ได้ใจความทั้งหมดของเรื่อง ลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วยวัตถุประสงค์ (Objective) วิธีดำเนินการวิจัย (Methods) ผลการวิจัย (Results) โดยสรุปให้สั้นกะทัดรัด ระหว่าง 250-400 คำ คำสำคัญ (Keywords) ควรมีคำสำคัญ 3-5 คำ ที่ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา และจะปรากฏอยู่ในส่วนท้ายของบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร และค้นด้วยเครื่องหมาย (,)
- 1.10 การเรียงหัวข้อแต่ละหัวข้อให้เว้น 1 บรรทัด หัวข้อใหญ่สุดให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่โดยมีระยะย่อหน้า และหัวข้อย่อยถัดไปโดยมีระยะย่อหน้า

2. ส่วนประกอบของบทความ

2.1 บทความวิชาการ ให้เรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

2.1.1 บทนำ (Introduction) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอในบทความตามลำดับ บทนำควรอธิบายว่าเรื่องที่ต้องการศึกษามีความสำคัญ วัตถุประสงค์ หรือเค้าโครงของบทความเป็นอย่างไร

2.1.2 เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ เนื้อเรื่องสามารถแบ่งเป็นส่วนย่อย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนย่อยที่ 1 ปูพื้นฐานความรู้แก่ผู้อ่านในเรื่องที่จะกล่าวถึง

ส่วนย่อยที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล โตแย้งข้อเท็จจริง ใช้เหตุผล หลักฐานเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน

ส่วนย่อยที่ 3 เสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เขียนต่อประเด็นที่นำเสนอ

2.1.3 สรุปผล (Conclusion) สรุปสาระสำคัญที่ต้องสรุปให้เห็นความสำคัญของบทความตามลำดับ โดยการเลือกเฉพาะประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความมาเขียนรวมกันไว้อย่างสั้น ๆ ท้ายบท หรืออาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมามีความสำคัญอย่างไรและสามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป หรืออาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทิ้งท้ายกระตุ้นให้ผู้อ่านไปสืบเสาะแสวงหาความรู้ หรือคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไปเพื่อเป็นการสรุปจุดยืนของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องที่เขียน

2.1.4 องค์ความรู้ใหม่ เป็นการนำเสนอผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ผลการวิจัย สามารถนำเสนอรูปแบบของโมเดลพร้อมคำอธิบายที่กระชับ เข้าใจง่าย

2.1.5 เอกสารอ้างอิง (References) รูปแบบการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมใช้แบบ APA (American Psychological Association) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 และจะต้องตรงกันกับการอ้างอิงในเนื้อหา ซึ่งผู้นิพนธ์บทความต้องตรวจสอบและรับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารการอ้างอิงทั้งหมด

2.2 บทความวิจัย ให้เรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

2.1.1 บทนำ (Introduction) เขียนให้เห็นความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย หรือโจทย์วิจัย

2.1.2 วัตถุประสงค์ (Objective) ควรกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา

2.1.3 วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methodology) ให้ระบุรูปแบบของการวิจัย การคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง (ถ้ามี) และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1.4 สรุปผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Research) ให้เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน

2.1.5 อภิปรายผลการวิจัย/วิจารณ์ (Discussion) ให้เสนอเป็นความเรียงและให้เชื่อมโยงกับผลการวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจนว่ามีความสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของผู้ใด ผลวิจัยเป็นไปตามแนวคิด ทฤษฎีของผู้ใด เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น

2.1.6 องค์ความรู้ใหม่ (ถ้ามี) เป็นการนำเสนอผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัย โดยสามารถนำเสนอรูปแบบของโมเดลพร้อมคำอธิบายที่กระชับ เข้าใจง่าย

2.1.7 ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ให้นำเสนอใน 2 ประเด็น คือ 1) ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย และ 2) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือสถาบัน

2.1.8 กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement) (ถ้ามี) เป็นส่วนที่กล่าวขอบคุณต่อองค์กร หน่วยงาน หรือบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการวิจัย รวมทั้งแหล่งที่มาของเงินทุนวิจัยและหมายเลขของทุนวิจัย (ถ้ามี) (ให้ใส่เฉพาะกรณีที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย หรือกรณีซื้อบทความมีชื่อเรื่องไม่ตรงกับงานวิจัย วิทยานิพนธ์หรือคหุณิพนธ์)

2.1.9 เอกสารอ้างอิง (References) รูปแบบการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมใช้แบบ APA (American Psychological Association) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 และจะต้องตรงกันกับการอ้างอิงในเนื้อหา ซึ่งผู้นิพนธ์บทความต้องตรวจสอบและรับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารการอ้างอิงทั้งหมด

2.3 บทความปริทัศน์ (Review Articles) ให้เรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

2.3.1 บทนำ (Introduction) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอในบทความตามลำดับ บทนำควรอธิบายให้ภาพรวมโดยย่อของบทความและหัวข้อหลักที่ครอบคลุมว่าเรื่องที่ต้องการศึกษามีความสำคัญ หรือเค้าโครงของบทความเป็นอย่างไร

2.3.2 เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ เนื้อเรื่องสามารถแบ่งเป็นส่วนย่อย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนย่อยที่ 1 ปูพื้นฐานความรู้แก่ผู้อ่านในเรื่องที่จะกล่าวถึง

ส่วนย่อยที่ 2 วิเคราะห์ ข้อมูลโต้แย้งข้อเท็จจริง ใช้เหตุผล ในการประเมินรายละเอียดบทวนบทความที่กล่าวถึงเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่านโดยกล่าวถึงจุดอ่อนจุดแข็งของบทความที่บทวนโดยบทวนจัดลำดับจากเรื่องหนึ่งไปอีกเรื่องหนึ่ง หรือจากผู้วิจัยคนหนึ่งไปอีกคนหนึ่ง โดยนำข้อค้นพบของแต่ละเรื่องมากล่าวโดยสังเขป

ส่วนย่อยที่ 3 สังเคราะห์ เปรียบเทียบ และ/หรือวิจารณ์ เพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ในมุมมองใหม่ เสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เขียนต่อประเด็นที่นำเสนอ โดยอภิปรายถึงความน่าเชื่อถือของผู้เขียน ความน่าเชื่อถือของข้อมูลอ้างอิง ความถูกต้องของวิธีการที่ใช้โดยชี้ให้เห็นว่ามีความเป็นมา อย่างไรทั้งในอดีต ปัจจุบัน ความก้าวหน้าล่าสุด เป็นความรู้และข้อเท็จจริง และมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เขียน

2.3.3 สรุปผล (Conclusion) สรุปสาระสำคัญที่ต้องสรุปให้เห็นความสำคัญของบทความตามลำดับ โดยการเลือกเก็บประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความมาเขียนรวมกันไว้อย่างสั้น ๆ ท้ายบท หรืออาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมามีความสำคัญอย่างไร ผลลัพธ์สามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป หรืออาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทั้งท้ายกระตุ้นให้ผู้อ่านไปสืบเสาะแสวงหาความรู้ หรือคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไป เพื่อเป็นการสรุปจุดยืนของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องที่เขียน

2.4 บทวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับหัวข้อ ดังนี้

2.4.1 บทนำ (Introduction) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอในบทความตามลำดับ บทนำควรอธิบายว่าเรื่องที่ต้องการศึกษามีความสำคัญ วัตถุประสงค์ หรือเค้าโครงของบทความเป็นอย่างไร

2.4.2 เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ

2.4.3 บทวิจารณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโต้แย้งข้อเท็จจริง ใช้เหตุผล หลักฐานเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้อ่าน และเสนอความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เขียนต่อประเด็นที่นำเสนอ

2.4.4 สรุปผล (Conclusion) สรุปสาระสำคัญที่ต้องสรุปให้เห็นความสำคัญของบทความตามลำดับ โดยการเลือกเก็บประเด็นสำคัญ ๆ ของบทความมาเขียนรวมกันไว้อย่างสั้น ๆ ท้ายบท หรืออาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมามีความสำคัญอย่างไร สามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป หรืออาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทั้งท้ายกระตุ้นให้ผู้อ่านไปสืบเสาะแสวงหาความรู้ หรือคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไป เพื่อเป็นการสรุปจุดยืนของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องที่เขียน

2.4.5 เอกสารอ้างอิง (References) รูปแบบการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมใช้แบบ APA (American Psychological Association) ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 และจะต้องตรงกันกับการอ้างอิงในเนื้อหา ซึ่งผู้นิพนธ์บทความต้องตรวจสอบและรับผิดชอบต่อความถูกต้องของเอกสารการอ้างอิงทั้งหมด

3. การเขียนเอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงในวารสารให้ใช้แบบแทรกในเนื้อหาตามหลักเกณฑ์ APA (American Psychological Association) 6th edition ที่มีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยเพื่อรองรับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การเขียนบรรณานุกรม หรือเอกสารอ้างอิง ใช้มาตรฐานการเขียนแบบ APA ที่พัฒนามาจากนักสังคมศาสตร์และนักพฤติกรรมศาสตร์มากกว่า 80 ปี เพื่อเป็นมาตรฐาน ในการเขียนอย่างเป็นระบบสำหรับการทำวิจัย รายงานการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม บทความและกรณีศึกษา ผู้แต่งสามารถดูการอ้างอิงได้จาก

<https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples>

หรือบางส่วนจากตัวอย่างทั่วไปที่มีผู้เขียนแนะนำไว้มากมาย เช่น

-ฝ่ายบริการทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดกลาง มศว.ที่

<mailto:https://lib.swu.ac.th/images/Documents/Researchsupport/APA6th-Citation160820.pdf>

-มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่ [mailto:https://pulinet2022.pulinet.org/wp-](mailto:https://pulinet2022.pulinet.org/wp-content/uploads/2021/07/TEMPLATE_Reference_PULINET2022.pdf)

[content/uploads/2021/07/TEMPLATE_Reference_PULINET2022.pdf](https://pulinet2022.pulinet.org/wp-content/uploads/2021/07/TEMPLATE_Reference_PULINET2022.pdf)

การส่งต้นฉบับ

1.การตรวจสอบก่อนส่งบทความ

ในขั้นตอนการส่งบทความผู้แต่งต้องตรวจสอบและปฏิบัติตามข้อกำหนดรายการตรวจสอบการส่งทุกข้อดังต่อไปนี้ และบทความอาจถูกส่งคืนให้กับผู้แต่งกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทั้งหมด

1.บทความที่ส่งมาตีพิมพ์ต้องไม่เคยตีพิมพ์ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารใดๆ

2.การเขียนชื่อเจ้าของบทความหลัก, E-mail, เบอร์โทรศัพท์ และสถานที่ทำงาน ต้องเป็นไปตามรูปแบบที่วารสารกำหนด

3.การเตรียมต้นฉบับ ชื่อเรื่อง บทคัดย่อ คำสำคัญ ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และเป็นไปตามคำแนะนำในการเตรียมต้นฉบับที่วารสารกำหนด

4.การอ้างอิงในเนื้อหาและเอกสารอ้างอิงท้ายบทความใช้ตามหลักเกณฑ์ APA (American Psychological Association) และต้องมีการอ้างอิงแหล่งที่มาอย่างถูกต้อง ไม่มีปัญหาการลอกเลียนงานวิชาการ (Plagiarism)

5.ต้นฉบับต้องพิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด โดยใช้แบบตัวอักษร TH-Sarabun-PSK ๒๕.๕ บทความภาษาไทย แบบตัวอักษร Arial ๑๒.๕ บทความภาษาอังกฤษ การแสดงรูปภาพ แผนภูมิ และตารางขอให้ อยู่ในเนื้อหาที่สอดคล้องกัน

2.วิธีและขั้นตอน การส่งบทความ

1.การส่งบทความจะต้องส่งบทความในระบบThaiJO หากส่งในช่องทางอื่น จะต้องส่งบทความ พร้อมแนบ “แบบฟอร์มเสนอบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์” มาที่บรรณาธิการวารสารทางระบบ Thai Journals Online (ThaiJO)

2. การตอบรับ

เมื่อส่งบทความแล้ว ทางกองบรรณาธิการจะพิจารณากลับกรองขอขยายของบทความดังกล่าวและ ตอบรับบทความ ภายใน 7 วันทำการ โดยทำการส่งทางอีเมล

3. ระยะเวลาการพิจารณา

3.1กองบรรณาธิการส่งบทความให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา รอฟผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ภายใน 14 วัน

3.2 เมื่อได้รับบทความคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการจะส่งบทความ ให้ผู้เขียนบทความแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ หรือปฏิเสธการลงตีพิมพ์ ภายใน 1 วัน

3.3 เมื่อผู้เขียนแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ให้แนบไฟล์บทความฉบับสมบูรณ์ ส่งกลับในช่องRevision ของระบบ Thai Journals Online (ThaiJO)ภายใน 7 วัน

3.4 บรรณาธิการออกหนังสือตอบรับการตีพิมพ์บทความลงวารสาร ทางอีเมล

4. การตีพิมพ์วารสาร

4.1กองบรรณาธิการจะรวบรวมเอกสารบทความ ส่งตีพิมพ์เมื่อถึงกำหนดเวลาที่วารสารจะ ออกเผยแพร่ตามกำหนด

4.2 เมื่อได้เล่มวารสารที่สมบูรณ์แล้ว กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ผู้เขียนทราบผ่านระบบ Thai Journals Online (ThaiJO)

จริยธรรม

จริยธรรมในการตีพิมพ์ผลงานวิชาการ/วิจัยในวารสารสังคมศาสตร์ไทย(TSSJ's Publication Ethics) วารสารสังคมศาสตร์ไทย ยึดมั่นในหลักจริยธรรมการพิมพ์ตามมาตรฐานระดับนานาชาติตามกรอบแนวทาง จริยธรรมการตีพิมพ์ของ Committee on Publication Ethics (COPE) ดังต่อไปนี้

(ส่วนใหญ่ปรับปรุงต้นฉบับและแปลจาก <https://publicationethics.org/>)

1.จริยธรรมในการตีพิมพ์สำหรับผู้เขียนต้นฉบับ

1.ผู้เขียนบทความจะต้องมีความรับผิดชอบและรับรองว่า บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ใน วารสาร สังคมศาสตร์ไทยจะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่นๆ

2.ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ ในวารสารสังคมศาสตร์ไทยอย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของวารสาร

3.ผู้เขียนจะต้องปรับแต่ง แกไขบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารในหัวข้อ “คำแนะนำ สำหรับผู้แต่ง” โดยเฉพาะหัวข้อรูปแบบของการจัดเตรียมต้นฉบับอันจะนำไปสู่บทความที่มีรูปแบบการตีพิมพ์ ที่ได้มาตรฐานเดียวกัน

4. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย คือต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

5.ผู้เขียนซึ่งมีชื่อปรากฏอยู่ในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการ ดำเนินการวิจัย ซึ่งข้อนี้ขอสงวนสำหรับบุคคลที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความจะไม่อนุญาตให้ใส่ชื่อลงไป เด็ดขาด หากมีการตรวจสอบพบว่าบุคคลที่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำบทความปรากฏอยู่ ทางวารสารจะถอน บทความนั้นออกทันที

6. ผู้เขียนจะต้องมีความรับผิดชอบในการอ้างอิงเนื้อหาในผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความ รับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น) และจะดำเนินการถอนบทความ ออกจากการเผยแพร่ของวารสารทันที

7.ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิงทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในเอกสารอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่ จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากเกินไป รวมทั้งต้องอ้างอิงจากรูปแบบการอ้างอิงของ บทความโดยจะต้องมีการอ้างอิงตรงตามรูปแบบที่วารสารกำหนดไว้

8.ผู้เขียนจะต้องปรับปรุงแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการ ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด หากไม่ปรับปรุงตามที่กำหนดจะต้องเลื่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ออกไป หรือ อาจถูกปฏิเสธการเผยแพร่บทความ

9. ผู้เขียนควรระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และควรระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)

10.ผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป

11. ผู้เขียนไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่ถูกถอดถอนออกไปแล้ว เว้นแต่ข้อความที่ต้องการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอน และจะต้องระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่า เป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนออกไปแล้ว

12. ผู้เขียนต้องอ้างอิงผลงานของบุคคลอื่นให้ปรากฏการอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citation) หากมีการนำผลงานเหล่านั้นมาใช้ในผลงานตัวเอง รวมทั้งจัดทำบรรณานุกรมท้ายบทความทุกรายการ

2. จริยธรรมในการตีพิมพ์สำหรับผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือต้องรับประเมินบทความที่ตนเองนั้นมีความถนัด หรือมีคุณสมบัติหรือมีความเชี่ยวชาญกับเรื่องหรือบทความที่ได้รับการประเมินนั้นๆ ผู้ประเมินบทความควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขาวิชานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วย ผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความและควรปฏิเสธในบทความที่ตนเองนั้นไม่ถนัด

2. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือแนะนำความคิดเห็นทางวิชาการของตนเอง ลงในแบบฟอร์มการประเมินหรือเนื้อหาในบทความด้วยความยุติธรรม ไม่อคติ ตรงไปตรงมา ไม่ลำเอียง รวมทั้งตรงต่อเวลาตามที่วารสารกำหนดในการประเมิน

3. ผู้ประเมินบทความควรมีจรรยาบรรณคือต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาให้แก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ รวมถึงหลังจากที่พิจารณาประเมินบทความเสร็จแล้ว

4. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

5. ผู้ประเมินบทความควรคำนึงถึงการพิจารณาในหัวข้อ ชื่อเรื่อง หากเป็นบทความวิชาการสามารถพิจารณาให้แก้ไขชื่อเรื่องได้ แต่หากเป็นบทความวิจัย ควรพิจารณาเฉพาะความผิดพลาดด้านตัวสะกด และไม่ควรพิจารณาให้เปลี่ยนชื่อเรื่องบทความวิจัย

6. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

7. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบพร้อมแสดงหลักฐานให้เห็นเป็นประจักษ์

3.จริยธรรมในการตีพิมพ์ของกองบรรณาธิการวารสาร

- 1.บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแลให้การดำเนินงานของวารสาร เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ให้ถูกต้องตามจริยธรรม/จรรยาบรรณ
- 2.บรรณาธิการจะต้องกำกับติดตามดูแล และดำเนินการอย่างเหมาะสมกับผู้พิมพ์หรือบทความที่ตรวจพบว่ามีผลกระทบด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณ
- 3.บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแลการตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มี conflict of interest เช่น การตีพิมพ์เผยแพร่บทความของตนเอง(บรรณาธิการหรือหัวหน้ากองบรรณาธิการ)อย่างมีนัยสำคัญ หรือ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพบทความก่อนการตีพิมพ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับบทความ เป็นต้น
- 4.บรรณาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลและพิจารณาคุณภาพของบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความรู้ ความเข้าใจ และความสอดคล้องของเนื้อหา กับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีข้อมูลที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ
- 5.บรรณาธิการต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียนและผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ ซึ่งวารสารได้กำหนดในลักษณะปกปิดรายชื่อ (Double blind peer-reviewed)
- 6.บรรณาธิการต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจังเพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบการคัดลอกผลงานของผู้อื่นเกินตามที่กำหนดไว้ จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันทีเพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้นๆ
- 7.บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน โดยเด็ดขาด เพื่อรักษาไว้ซึ่งธรรมาภิบาลในการดำเนินงานอย่างเคร่งครัด
- 8.บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง
- 9.บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้ว่าสมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่
- 10.หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูลซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

11.บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาความสามารถของกองบรรณาธิการ และควรมอบหมายงานให้ตรงกับความสามารถของแต่ละท่าน

12.บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแลทั้งด้วยตนเองและคณะทำงานในเรื่องจำนวนและคุณภาพการอ้างอิงของวารสารที่ผิดไปจากสภาพความเป็นจริง เช่น มีการกำกับและร้องขอให้มีการอ้างอิงบทความในวารสารทั้งในลักษณะลับหรือเปิดเผย และมีการใช้อ้างอิงที่ไม่ถูกต้องและสอดคล้องกับเนื้อหา

13.บรรณาธิการต้องกำกับติดตามดูแล การเก็บค่า Page charge หรือ processing fee คือ ต้องมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส เช่น กำหนดให้มีการประกาศกระบวนการเรียกเก็บอย่างชัดเจน หรือ ระบุราคาหรือเงื่อนไขของการเรียกเก็บค่า Page charge ตามที่ระบุได้ประกาศไว้อย่างเคร่งครัด